

MILAN KRMPOTIĆ

TU SU I SVEMIRCI

IMALI PRSTE

MILAN KRMPOTIĆ

TU SU I SVEMIRCI IMALI PRSTE

1. internetsko izdanje
Gospić, 16. kolovoza 2017.

e-biblioteka *Lykos* Ličkih novina knjiga 19

Izdavač Lika press Gospić

Za izdavača i urednik Marko Čuljat

ISBN 978-953-7394-32-5

Tiskano izdanje

Senjsko književno ognjište i Matica hrvatska ogranak Senj, 2005.

Nakladnici:
Senjsko književno ognjište i
Matica hrvatska ogranak Senj

Biblioteka Koralj

Urednik:
Mile Butković - Podgorac

Slika na naslovnici:
Vladimir Jurčenko

Tisak
Tipograf, Velika Gorica, 2005.

CIP- katalogizacija u publikaciji
Sveučilišne knjižnice Rijeka
UDK 821..163..42-31

Krmpotić, Milan, književnik
Tu su i svemirci imali prste
-Senj, Senjsko književno ognjište, 2005.-
(Biblioteka Koralj)
ISBN 953-6334-14-3
110506036

Za nakladnike:
Enver Ljubović i Mislav Bilović

ČUDO

Onoga trenutka kad je mama posljednji put kriknula i sretno uzdahnula, a on prvi put kriknuo i sretno zadrečao, sve se promijenilo u životu obitelji Čudić. Nakon duga iščekivanja pojavio se, eto, sretnim porođajem, treći član obitelji, dječčić bijele puti, crnih očiju i vedra pogleda.

-Dajte mi ga, dajte mami njezino malo, lijepo i pametno djetesce! Dođi, maleni moj, ja sam tvoja mama!- uzbudila se vidno iscrpljena gospođa zadivljena njegovim sjajnim pogledom i visokim, plemenitim čelom.

-Samo trenutak, gospođo, samo da ga obrišem! - s dosadom u glasu rekla je stara primalja. Ona se ovakvih prizora već toliko nagledala da je ništa slično tome nije moglo uzbuditi.

-Mama, mama! - odjednom je zavikao tek rođeni musavko i prema majci pružio nejake ručice.

Stara se primalja ukočila. Zatim je počela drhtati od uzbuđenja i obraćati se Bogu, neprestano ponavljajući:

-To je Božje čudo, to je nevjerojatno, to još nisam doživjela niti ću doživjeti.

O, kako se prevarila!

Tu se našao i tata koji je sretno izjavio da je nasljednik sav na njega, tako lijep i tako pametan.

-Zvat ćeš se Ante, sine, Ante! Po djedu, po šokundjedu, po šukundjedovu djedu...

-Ante, Ante! - uzgukao se dječaćić.

Primalja je sjela na stolac pa se nekoliko puta prekrižila.

No tad je mati još jednom uzdahnula i jauknula, pa još jednom. Doktor je smeteno zaključio da stvar još nije gotova i da će sretna mama opet postati mama.

-Ja sve radim dvostruko! - našalio se uzbuđeni i sretni tata.

Mama je sada zaista posljednji put kriknula i sretno uzdahnula, a to je uradio i tek rođeni Antin brat – ljutito je kriknuo i sretno uzdahnuo. No, gle čuda! Nije zaplakao kao što je zaplakao Ante i sva druga djeca u trenutku kad ugledaju svijet, nego se stao smijati! Smijao se i hihotao taj vragolan da su, u nevjerici, svi zbunjeno šutjeli.

Odmah je bilo vidljivo da se od brata razlikuje kao dan od noći. Brat je imao svijetlu put, on tamnu, brat male uši i kratki prćasti nosić, kako i priliči muškom dijelu obitelji Čudić, a on uši velike, već sada klempave, i nosić koji će se u budućnosti, to i slijepac vidi, razviti u nosinu dostojnu svima znanih velikana dugoga nosa, Pinocchia, Cirana de Bergeraca i ostalih. Plave su mu oči zvjeralo po nazočnima, a kad ugleda brata u tatinim rukama, upre u nj svoj majušni prstić i počne gukati, g g g g - kao da ga pita tko si ti i što radiš u rukama moga tate.

Mama je opet sretno zatražila da joj dadu i drugoga sinčića u naručje.

-Sad će ti mama dati mlijeka, mali moj smješko! - rekla je sva blažena.

-Mlijeka! Mlijeka! - guknuo je nasmijanko i snažno desnim zgrabio sisu.

Stara je bolničarka pala u nesvijest pa su je morali polijevati vodom. Doktor je značajno uzdahnuo:

-Tipičan sudar generacija.- novi klinici i stare primalje.

-Potpuno je drukčiji od Ante, zapravo, sasvim drukčiji. - rekao je tata nekako rezervirano.

-Baš je krasan! Sav je na nas Nosiće! Tamnoput, plavook, markantna nosića i pametan! - smješkala se mama.

-No, no, pronicljivost se vama Nosićima ne može poreći. Imali za što smisla ili nemali, ne može se reći da nemate nosa. U sve se, kao, najbolje razumijete i o svemu, kao, najviše znate! - našalio se tata.

-Ni vi, Čudići, niste manje bistri. Zar ti nisi moj genijalac? Ali pustimo to. Kakvo mu ime dati? Moj djed, pa moj šukundjed...

-Ne, to više nema smisla. On je sobom donio i ime.

-Ne shvaćam. Toliko ipak nisam pronicava!

-Zar ne vidiš da je sasvim različit od Ante, da je sasvim drukčiji? Ante je bjeloput, on crnoput...

-Meni su oni skoro isti, samo malo drukčiji! - usprotivila se zbunjena mama.

-Ma, sve je u jednoga u odnosu na drugoga obratno. Zato ćemo prevrnuti Antino ime, i eto - neka se zove Etna!

-Bog s tobom, Etna je vulkan!

-Pa, zar ti se ne čini da je nepredvidiv kao vulkan? Gdje drugi plaču, on se smije, gdje drugi zure u prazno, on zgraba za sisu, druga djeca prvi put izgovore riječ mama, a on izgovori mlijeko.

-Ali, Etna mi se čini žensko ime!

-Ime pripada onome tko ga nosi. Nosi li ga muškarac, muško je. Naprosto, to je njegovo ime! Osim toga, zar onaj vulkan, koji slučajno ima isto ime, nije prastari djedica što povremeno zapali svoju luletinu. Ili želiš da ga nazovemo Antiante?

-Eh, što ste tvrdoglavi vi Čudići! - naljutila se mama.

-Eh, što ste nerazumni vi Nosići!.. A da ga nazovemo Dante? To je skoro isto, samo malo drukčije. - domislio se tata gladeći je po kosi.

-Priznajem, to mi se ime sviđa.

-Mama No - sić! Ma - ma No - sić! - uzgugutao se Ante.

-Tata Ču - dić! - zadovoljno guknu i Dante odvojivši se od mamine sise. Činilo se da mu se svidjelo buduće vlastito ime.

Odlazeći iz prostorije, doktor je napokon počeo shvaćati.

-Kakvo pamćenje, kakvo pamćenje! - ponavljao je vrludajući hodnikom.

Roditelji su načas ušutjeli. Činilo se da uživaju u gugutanju svoje tek rođene dječice. Napokon, mama se prva odlučila riješiti nečega što ju je počelo brinuti pa tiho izusti:

-Nije li se onaj naš san zbio prije devet mjeseci?

-I ja o tome mislim. - uzdahnu tata.

-A što ako ono ipak nije bio san, nego su na nama izvanzemaljci zaista eksperimentirali? Zar je moguće da dva čovjeka istodobno sanjaju isti san?

-Misliš li da su u svemu tome oni imali svoje prste?

-Jesi li ikada čuo da djeca govore odmah po rođenju?

-Jesu li našoj dječici povećali moć pamćenja? Poznato je da se čovjek koristi samo djelićem mogućnosti svojega mozga.

-Ne, ne želim misliti o tome, to je nemoguće!... Naprosto, na današnjem stupnju razvoja ljudske vrste rađaju se i ovakva djeca. Danas je genijalac česta, skoro redovita pojava.

-Nadajmo se da je tako. Hvala Bogu što smo dobili zdravu i bistru djecu. Sad se malo odmori. Iscrpljena si.

Rekavši to, jednog po jednog, stavio je svoje dječake u krevetić. Tada je uočio nešto što ga je užasnulo i

zabrinulo. Iza ušiju obojice dječaka, velika poput zrna graha, nalazila se po jedna zelena pjega.

SVEMIRCI, ILI SAMO SAN?

Nedugo zatim pojavio se prvi problem. Uskoro su mama i tata shvatili da Ante zamuckuje. Logoped je tvrdio da nema razloga za uzbunu i da će, s vremenom, sve doći na svoje mjesto.

-Nema nam druge nego se nadati. - ustvrdili su roditelji prigušujući zebnju.

Dječaci su voljeli slušati priče. Bile su to one priče koje većina djece sluša u toj dobi, o Crvenkapici, o Ivici i Marici, o Trnoružici... Obojica su ih radoznalo slušala, ali im je ponašanje za trajanja pripovijedanja bilo vrlo, vrlo različito. Tako, naprimjer, u trenutku kad je vuk progutao baku, Dante je suznih očiju uzviknuo:

-Tata, moramo pomoći sirotoj bakici!

-Gle cmizdravca! - narugao mu se Ante.

-A zar tebi nije žao bakice? - zabrinuto ga je pogledao otac.

-Zašto bi mi bilo? Bakica će ionako pojesti kolače koje joj je donijela Crvenkapica!

-Kako znaš?

-Pa mi smo još mali i ti nam ne bi pričao tako tužnu priču!

Otac je zašutio ne vjerujući vlastitim ušima. Tako zrela prosudba nimalo ne priliči djetetu od tri godine. Jest, u toj dobi druga djeca tek razgledavaju slikovnice i sriču nazive, otprilike: ge, medo, ge kava, ge magale, ge zeko... No ovo su ipak djeca novoga doba. Ljudski je mozak u posljednjem stoljeću nepovratno napustio prašumu neznanja i uzletio ka zvijezdama. Da, ljudski se mozak ozvjezdao, a kod genijalaca, koji i nisu tako rijetki kao što se obično misli (tako tvrdi tata Čudić), on je već poletio dalje od bilo koje rakete. Eto, sigurno su na tom stupnju razbora i Ante i Dante. Naravno, i ona djeca što u trećoj godini izriču prve rečenice pametna su, ali ni čuda, recimo to otvoreno, nisu nemoguća. Čuda su također proizvod majčice prirode, pa se ljudi i na njih brzo naviknu. Osim toga, netko je genijalan u ovome, a netko u onome. Neka je genijalnost trajna poput bljeska, sad je vidiš - sad je ne vidiš, trenutak prosvjetljenja i ništa više. Neka je, naprotiv, poput nebeskoga sjaja, koje smrvivši tamu, opojno blješti u vedrom jutru. Što reći o darovitosti djece sa zelenim pjegama iza ušiju? Oni su genijalci, reći ćete, ali, moj Bože!, tko to može znati? Ta tek su nedavno rođeni. Ipak, to što trenutno pokazuju, to je naprosto čudesno. Zato tata i mama nikome nisu nametali bistrinu svojih dječaka. Šutjeli su, jer mudrost nalaže oprez.

Kad su mališani navršili tri godine, istodobno su sanjali isti zabrinjavajući san. U snu su ih posjetili neki neobični ljudi i nekamo ih odnijeli u neobično svijetloj kolijevci. U velikoj okrugloj dvorani, osvjetljenoj

smirujućim zelenim svjetlom, polegli su ih na stol okružen čudnim igračkama. Dječacima su i ti ljudi sličili na igračke, a jedva su bili veći od njihova plišanog medvjedića.

Najprije su brižno pregledali svaki dio tijela male braće, provjerili gipkost zglobova i mišića, te pomoću smiješnih slušalica osluškivali otkucaje njihovih srdaca. Kako to redovito rade liječnici, natjerali su dječake da kašlju, a zatim su svakom stavili na glavu srebrni mirisni predmet. Nakon toga se više ničega nisu sjećali. Probudili su se, kao obično, u svojim krevetićima. Roditelji su bili silno potreseni dok su ih slušali kako prepričavaju san. Mama je u suzama šapnula tati:

-Čini se da su se ti nebični ljudi...ti svemirci, trajno umiješali u naš život!

OPET SE DOGODILO ČUDO

Došao je dan kad su ih odveli u jasllice. Čovjeku je potrebno druženje. I drvo na osami širi grane zbog silne potrebe za dodirrom, za zagrljajem. Nemilovano i negrljeno ono podivlja od samoće.

-Dobro jutro, gospođo odgojiteljice! Dobro jutro, djeco! - još s praga je pozdravljao Dante pospanu i cendravu dječicu.

-Zovite me teta, dječice, teta! - rekla je postarija debeljuškasta crnokosa odgojiteljica u crvenom kaputiću i s crvenom kapicom na glavi.

-Vi se, teto, sigurno bojite vukova. - zabrinuto je ustvrdio Ante. Teta ga je podsjećala na Crvenkapicu. Istina, njezine godine i njezin stas je teško povezati s tom djevojčicom iz bajke ali zašto ne?

-Bože moj, i Crvenkapice stare - glasno je razmišljao dječacić. Odgojiteljica se na to od srca nasmijala. U duši je ona, kao uostalom sve žene na svijetu, princeza; i zato, baš kao sve žene na svijetu, sanja svoj prekrasni dvorac obasjan suncem i blještav od dragulja, na rubu čarobne šume. Sigurno je i Crvenkapica bila princeza, makar u snovima. Čovjek nikad nije pramlad ili prestar za snove.

Jedna je djevojčica tulila, pružala ručice prema vratima i zazivala mamu.

-Nismo ovdje da plaćemo - podsjeti je Ante.

-Maaamaaa!

-No, no, mali Ante, reci joj zašto su djeca ovdje! - htjede joj odgojiteljica skrenuti misli na drugu temu. Redovita jutarnja cendranja pospane dječice već odavno joj idu na živce.

-Tu smo da se družimo i stječemo prijatelje - odgovorio je mališan boreći se da ne zamuckuje.

-Maaamaaaaa!

-Zašto su djevojčice ružne dok plaču? - tobože u povjerenju, Dante šapnu Anti, ali toliko glasno da je to djevojčica čula. Trgnula se i dva-tri puta šmrnula. Potom se bijesno okrenula pa se graciozno, kao patkica, odgegucala u spavaonicu. Tu se zavukla u krevetić i

dekicom pokrila po glavi. Boreći se protiv plača, stavila je palac u usta i počela ga sisati. To joj je pomoglo da zaspi.

Teta je htjela skinuti Antinu košuljicu, jer je bilo vrijeme za spavanje, no on se usprotivio i uzbuđeno, mukom sričući riječi, rekao:

-Za-aboga, o-ovo je sve-ečan dan! Ka-ako mogu spa-avati ka-ad još ništa ni-hisam istra-hažio?!

-Ma, što se tu ima istraživati! - uzrjala se teta.

-Vrtić! Mama mi je rekla da je ovdje sve puno raznih zanimljivosti. – odgovori joj on zamuckujući.

-Vidi ti, vidi, maloga istraživača!... A ti drugi, kako ti je ono ime? Što ćeš ti biti jednoga dana?

-Dante mi je ime, gospođo teto. Inače, još ne znam što ću biti. Možda menedžer, a možda znanstvenik... humanist svakako. Sad vas molimo, gospođo teto, dopustite nam da istražujemo.

Provela ih je kroz vrtić, nabrzinu im pokazala igračke i napokon ih, nakon kraćeg uvjeravanja, strpala u krevetiće.

Kasnije, kad su se probudili i doručkovali, teta ih je sve upitala što bi se željeli igrati. Nastala je takva dreka da je Ante morao staviti ruke na uši. Većina je djece otrčala do svojih torba, izvadila kazete i jednoglasno kričala:

-Hoću moje crtiće, hoću moje crtiće!

Samo su Ante i Dante podigli po dva prstića i čekali da budu uočeni.

-Teto, mene zanima kako se rađa cvijet? - čeznutljivo je prozborio Ante.

-A mene, teto, zanima kako se rađa riječ - postavio je Dante za svoj uzrast strahovito ozbiljno pitanje.

Teta se smela. Sasvim zbunjena, počela si je mrsiti kosu nad čelom.

-Zar vi nemate nikakvih crtića? - upitala je ne razmišljajući previše koliko takvo pitanje ima smisla.

-Imamo, dakako; ali ih ne gladamo prečesto. Da nam ne bi dosadili. - pojasnio je Ante.

-To bi zaista bilo užasno! Sve rjeđe bismo ih gledali, pa bi se oni osjetili iznevjereni. Ne bismo im mogli dokazati da ih nismo prestali voljeti, pa bismo svi plakali, i mi i crtići. - sažalno je pojasnio Dante.

-Vi te likove doživljavate kao da su živi - zaključila je zbunjena odgojiteljica.

-Ne, mi znamo da su to izmišljeni likovi, ali ih ipak volimo i ne bismo ih htjeli iznevjeriti. - zažario se Ante.

-Djetinjstvo je puno likova - ustvrdila je teta i u sebi zaključila da bi iznevjeriti bilo koji od tih dragih likova zapravo značilo iznevjeriti djetinjstvo, a gotovo da nema čovjeka koji do smrti ne ostaje vjeran djetinjstvu. Pomilovala ih je po glavicama svjesna da su to dva napredna i očito neobična dječaka. Nečim ih je morala zabaviti jer ih ni igračke poput zečića, lutkica i medvjedića nisu osobito privlačile. Njezino je iznenađenje bilo još veće kad Ante zatraži bilo kakvu slikovnicu o svemiru, a Dante

o dobroti. To je ipak bilo previše za odgojiteljicu u jednim običnim jaslicama.

-Ne zezajte me, vi male sveznalice! Uzmite koju igračku, evo ima medvjedića, vjeverica... na, evo tebi tenk, a tebi pušku.

-Ne želimo igračke koje potiču na nasilje, ali ako imate raketu, to bi bilo u redu. Raketom se čovjek može barem nakratko odlijepiti od zemlje. - blistao je Ante.

-Raketa, raketa, raketa... Ne, na žalost nemamo...

-Onda ništa. Ja ću jednu nacrtati, pa ćemo se već snaći. Mogu li dobiti bojice i papir? - zamolio je nekoliko minuta stariji brat.

Baš kad su se njih dvojica zadubila u problem rješavanja nosača rakete, zasvirao je mobitel. Jedan je dječčić povikao:

-Halo, tata!

-Nije pristojno druge ometati u igri! - pobunio se Dante.

-Ti si mi zavidan zato što i ti nemaš ovako dobar i skup telefon! - zacrvenio se prozvani.

-A ti nemaš pojma zbog čega na tom komadiću kovine čuješ glas svoga tate! - odbrusio je Ante, pomalo uvrijeđen. Ometen, samo je na časak zastao, ali se nije dao smetati. Nastavio je crtati nezavršeni dio nosača svoje rakete. Nitko nije mogao ni pretpostaviti da se ovim malim sporom začela netrpeljivost kojom će se ta tri dječaka još dugo hrvati.

Doma su uslijedili novi šokovi, a počeli su s televizijom. Mama je voljela gledati jednu TV seriju. To je zainteresiralo i dječake, ali, budući da nisu razumjeli jezik na kom je snimljena serija, nisu mogli pratiti radnju.

-Mama, znaš li taj jezik? - napokon je upitao Dante.

-Ne, ne znam ga, ali čitam prijevod. Evo, vidite, tu lijepo piše što glumci govore.

-Čitaj nam, mamice, čitaj naglas! - zamolili su je uzbuđeni dječaci.

Mama im je neko vrijeme čitala misleći da je sve to besmislica. Nije posrijedi radnja bliska djeci jer su ona još neiskusna i sasvim neupoznata sa složenim obiteljskim i društvenim odnosima, a serija je govorila upravo o tome. Tada Dante reče da više ne mora čitati jer to oni mogu i sami.

Nije mu povjerovala (a tko bi?) pa, da ga ulovi u laži, zamoli da joj čita.

Dante, bez imalo sustezanja, čitko i jasno počne čitati potpisani tekst, a Ante odmah, nakon što je Dante zastao, nastavi. Pri kraju emisije on reče:

-Ma, glupo mi je čitati kad razumijem što govore!

Mama se, u čudu, stala križati. Napokon je ustala i zavikala kroz vrata:

-Tata Čudiću, tata Čudiću, opet se dogodilo čudo!

Nema smisla detaljno opisivati zanimljive i burne događaje u jaslicama. Neki misle da se tamo, osim

cendranja, ništa ni ne događa. To nije točno. U jaslicama odrasta pamet koja će jednom drmati svijetom. Ondje jačaju ruke koje će graditi svijet i buja mašta koja će jednom čovjeka odvesti daleko, daleko, ni sama još ne zna kamo. U jaslicama se grade odnosi među ljudima i rađa vjera, u Boga, u čovjeka, u beskraj. Sve se to događa i u vrtiću.

PRVIDAN U VRTIĆU

U vrtiću ih je primila teta, mršava kao motka, crvenokosa i pjegava, a usta velikih i vječno nasmijanih. Duge, preko prsa prebačene pletenice sezale su joj do struka, a dvije plave vrpce na njima glumile su leptire. Ili je umišljala da je Pipi Duga Čarapa, ili se tako odjevena htjela svidjeti djeci.

Kad je granulo sunce, izvela ih je na igralište. Djevojčice su se odmah stale naguravati oko njihaljki, neki dječaci u trenu su jurnuli niz tobogan a nekolicina se izdvojila i na rubu igrališta počela napucavati loptu. Samo je Jack, onaj dječak s kojim se Ante porječkao oko telefona, mirno stajao i dosadno buljio u vrhove svojih tenisica.

-Dođi, igraj se s nama! - pozove ga Dante, trčeći za loptom.

-Neću! - ljutito je odbrusio Jack okrenuvši se od njega..

-Zar ne voliš nogomet?

-Volim.

-Zato dođi, što čekaš?!

-Zar ne vidiš što imam na sebi?

-Hlačice, majicu, tenisice, baš kao i ja.

-Da. Samo što je to na tebi sve čista konfekcija, a ovo na meni sve same poznate svjetske marke! Nema smisla sve to prljati.

-Budeš li čuvao te svoje svjetske marke, nikada nećeš zaigrati! No, kako hoćeš. Mi ćemo se snaći i bez tebe.

-Igrate bez veze! Za mene ste obične neznalice!

-Mi smo mali i jedva šutamo loptu, ali polako, doći ćemo i mi u tvoje godine! - uvrijeđeno mu je odvratio Dante.

Djeca su se na to počela smijati i podrugivati, pa se Jack rasplakao. Teta Pipi, tako su je zvala djeca, upita plačka za razlog plača, a on odgovori da mu se rugaju zato što je obučen po posljednjoj modi i zato što se ne želi igrati s njima, neznalicama.

-Inače, bi li se htio igrati?

Jack reče da bi.

-Onda od sutra dolazi u vrtić u odjeći koju smiješ zaprljati.

Jack se naljutio na tetu i otišao plakati u krevetić.

Baš kad se on zavukao u krevetić, Dante je šutnuo loptu koja je odletjela prema žičanoj ogradi igrališta. Sagnuo se po nju i pogledao kroz mrežu. S on strane žice vidje četiri velika, sjajna i nasmijana oka kako zure u njega.

-Tko ste vi? - iznenadio se.

-Mi smo sestre...

-Ane i Ena. - dodala je druga.

"Ane i Ena... Dante i Ante... Pa da, i one su toliko različite i toliko slične", zaključio je Dante veselo. Zaista, jedna je bila plavokosa, druga crnokosa, jedna tamnoputa, druga crnoputa, jedna plavooka... Što da vam pričam.

"Ako imaju zelenu točku iza uha, bilo bi to još jedno čudo u ovom neobičnom gradu", pomislio je dječak i ponadao se da je to možda istina.

To ih i upita, jer bi inače puknuo od radoznalosti, a one se nasmijaše i rekoše da je malko šašav. To ga ipak nije omelo.

-Što tu radite? Dodite se igrati s nama! - pozvao ih je radosno. Tko zna zašto, osjećao je da su mu postale bliske. To je osjećaj koji se na dade objasniti, ali ga svatko jednom osjeti, prije, ili poslije.

-Ne smijemo. - odgovorila je jedna od sestara. Vidjelo se da joj je neugodno. Kao da im je taj odgovor bio znak za pokret. Pobjegoše i izgubiše se među obližnjim raslinjem.

Dante ode teti Pipi i upita zašto se one djevojčice ne smiju igrati s ostalom djecom. Pipi ga uze u naručje, dade mu pusu i reče:

-Nisu svi jednako sretni, mali moj Dante. One su jako, jako siromašne, a osim toga su sirote, bez oca. Mama im ne može plaćati vrtić, a bez novca...

-Nije važno što nemaju novca kad imaju zdrav osmijeh! Zašto osmijeh vrijedi manje od novca, teto Pipi?!

To nikako nije mogao shvatiti.

-Kad bi se plaćalo osmijehom, namnožilo bi se jako mnogo lažnih osmijeha. - tužno je rekla teta Pipi i spustila dječaka iz naručja.

-Možda je novac zaista toliko važan, ali one ipak nisu siromašne. One imaju veliki iskreni osmijeh! - ustrajao je u svome stavu, i otrčao. "Morat ću proučiti što je to novac", pomislio je šutnuvši loptu.

Kasnije, u igraonici, teta ih je upitala što bi željeli crtati. Ante predloži da crtaju one nasmijane djevojčice, jer i njemu nije promakao njihov bezazleni vedri smiješak.

-Ne želim crtati male prosjakuše, želim crtati tatin crveni sportski auto! - usprotivio se Jack.

Dante se našao u čudu. Od svega što je dosad radio jedino mu je crtanje išlo loše. Pod njegovom za crtanje ne baš darovitom rukom zec je sličio debelorepom magarcu, lisica kratkouhom zecu, a leptir letećoj kornjači. A tek djevojčice! To još nije crtao i Bog zna kako će sve to ispasti. Još da je jedna, kako-tako, ali dvije?! Ipak, razbjesnila ga je Jackova grubost prema onim djevojčicama.

Teta Pipi nije znala što bi Jacku rekla.

Ante je također bio ljut.

-Neka on, teto Pipi, crta čudovište svoga tate, a mi ostali ćemo crtati radosne oči onih djevojčica. - predložio je, svjestan da mora braniti njihovu čast.

-Dobro - složila se teta Pipi. - Kad nacrtamo, Jack i njegov tata će naše lijepe djevojčice povesti u svome prekrasnom autu.

-Neće, teto Pipi, neće. U tom autu ima mjesta samo za njih dvojicu. - ustvrdio je Ante i ogorčeno mahnuo rukom.

Teta Pipi je šuteći podijelila crtaće papire i bojice. Opet je bila zbunjena.

Ante je dao mašti na volju. Na licima sestrice blistao je osmijeh kojega je u jednom trenutku zapazio kroz žicu ograde. Jednoj je kosice pobojavao sjajnom crnom, a drugoj zlatnom bojom, jednoj je oči obojio svjetlo zelenom s blistavim nebeskoplavim odsjajem zjenica, a drugoj nebeskoplavom sa svjetlucavim odsjajem vode u bistrom gorskom potoku, što je vidio za vrijeme nedavnog obiteljskog izleta u prirodu. Haljinice im je napravio po uzoru na one koje u crtanim filmovima nose mlade kraljevine. Svakoj je u rukama bila kita prekrasna poljskoga cvijeća, samo što su u buketu crnokose prevladavale ivančice, a u buketu zlatokose crveni karanfilići.

-Ti si čudesan crtač, mali Ante! - kliknula je teta. - Tako zreo crtež dostojan je pravog pravcatog slikara! - dodala je pljesnuvši rukama od zadovoljstva.

Zatim je pogledala sliku što ju je naslikao Dante, i opet zastala u čudu. Što je to?! Na zelenoj podlozi dječak je nacrtao puno crvenih, bijelih i plavih mrljica, ali su njih prekrile svjetlosive sitne točkice. U donjem desnom kutu sitnim je slovima pisalo:

“One šetaju livadom ispunjenom bojama poljskih cvjetova. Sve je ozarila vedrina njihovih očiju. Iznenada je magla prekrila i njih i livadu, ali ih vi ipak vidite, te dvije prelijepo djevojčice. Vidite ih svojim osjetilima i divite se njihovim kićenim haljinama, upravo onakvima kakve je naslikao moj brat Ante. Sjaj njihovih očiju jači je od magle, pa to što blista - njihove su oči! To što miriše, njihov je osmijeh. U dubini slike, jedva uočljivo, Jackov tata uporno pokušava upaliti motor svog crvendaća. Uzaludan je to posao i suvišan na ovoj slici. Gledajte i divite se; naravno, i Jackovu umornom tati.”

-Dante, sine, što si to naslikao?! Pa, tu se ništa ne vidi! Ti mi, dragi dječake, želiš prodati maglu! - zdvajala je teta Pipi. Tako neobičan crtež još nije vidjela. Djeca su se uvijek držala zadane teme, crteži su bili primjereni uzrastu, nevješti ali puni ljubavi i težnje da budu što vjerniji stvarnosti. Upitala se je li dječacić postupio zločesto i je li posrijedi lukavost ili snalažljivost. Odgovor ju je još više zbunio.

-Magla je likovno vrlo zanimljiva. Iako je gusta i skoro neprozirna, ona ipak ne može skriti činjenice, a činjenice lijepo pišu na rubu slike. Ovu sliku zato mogu razumjeti samo pismeni.

-Nedvojbena, i ti si na svoj način genijalac, premda ne razumijem tu vrstu genjalnosti. Previše toga znaš za svoje godine, a to uvijek ne mora biti dobro.

-Čuo sam, neki kažu da od puno znanja boli glava. Zasad, moje životno iskustvo to ne potvrđuje - iskreno je ustvrdio Dante.

Htjela mu je reći da je njegovo životno iskustvo ravno nuli, ali se suzdržala. Još je jednom podigla sliku prema svjetlu, pročitala što piše i opet se zaprepastila. U tekstu nije bilo niti jedne pogreške!

-Tvoj je tekst pravo malo čudo, mali Čudiću! Tko te učio pisati?

-Tko bi me učio?

-Nećeš valjda reći da si se sam?...

-Pa dobro, Ante i ja smo zajedno... I pisanje, i druge stvari.

-I druge stvari?

-Pa da, strane jezike, povijest, matematiku... Samo što me matematika previše ne zanima. To voli Ante. Ja više volim književnost i povijest.

-Isuse Kriste, skroz ćeš me izluditi! Zašto toliko izmišljaš, mali magarče?!

-Ne izmišljam. Ako sam vam se učinio lašcem ili ste pomislili da umišljam, molim vas da mi oprostite. Zaista, još sve nisam izučio. Teško je doći do potrebne literature. Još mi preostaju povijest i književnost Indonezije, Melanezije, Polinezije i Mikronezije, zatim nekih sibirskih naroda... Ma, strašno mi puno još nedostaje! Još sam mali, stignem ja to. Tata nam kaže da smo u tim stvarima pretjerali i da se više moramo baviti tjelovježbom. Zato ćemo se, čim nam bude moguće, upisati

u nogometni klub. Sada samo puno trčimo i igramo badminton.

-Joj, joj, joj! - bilo je sve što je izgovorila zbunjena teta.

Iz susjedne ju je klupe pozvao Jack:

-Teto Pipi, pogledajte moj crtež! Ja najljepše crtam! Ovo je auto moga tate!

Gledala je tu sliku i čudila se. Četiri kotača, svaki svoje veličine i svi na jednoj strani. Auto je podsjećao na vršak koplja. Tatina je glava bila veličine pribadače, a tijelo poput olovke izduženo i veće od samog automobila.

Ante je znatiželjno pogledao Jackov crtež i mirno ustvrdio:

-Ako je to auto tvoga tate, čudi me da već nije sletio s ceste, ili da tata još nije zapeo glavom za avion.

-Ti si jedan prostak! Moj tata ima najbolji i najbrži auto u gradu!

-Dosta djeco, ne svađajte se oko gluposti! - uzviknula je uzbuđena teta. Kad ste već sad takvi, kakvi ćete biti kad odrastete?!

-Ja ću voziti auto kao što ga vozi moj tata! - samouvjerenio je uzviknuo Jack.

-Ne znam kakav ću auto imati, ali znam da ću ga sam zaraditi. - rekao je Ante i otišao u svoju klupu.

Kod kuće Dante upita mamu:

-Kakva je bolest siromaštvo?

PROSJAK

Sutradan, nakon ručka, teta Pipi je upitala djecu znaju li ispričati koju priču. Dante reče da ih zna jako puno. Tada ga teta zamoli da priča o Trnoružici. No koliko se samo neugodno iznenadila slušajući ga.

-Mnogi misle - pripovijedao je on - da se slučajno ubola, ali to nije točno. Ona je bila jako, jako lijena pa joj se nije radilo. Očito je imala strogoga oca koji je smatrao da ju činjenica što je kraljeva kći još ne čini kraljevnom i da se i kraljeva kći mora dokazati radom. Naivno je mislila da će je kapljica krvi i omotani prst izbaviti od rada koji je prezirala. Umjesto na predivo, pomislila je na spavanje. Lakše joj je bilo ležati nego prestići. Zato je stogodišnji san pravedana kazna za njezinu lijenost. Svaka ljenčina prespava svoje vrijeme!

-Ja ništa nisam razumjela! - potužila se jedna djevojčica.

-Ti prkosno gledaš na život. - zatečena pričom promrmljala je Pipi.

-Dante je običan glupan! Već sam umoran od njegove pameti! - zadrečao je Jack.

-Moj je brat iznio svoje viđenje. Svatko ima oči i ima pravo vjerovati u to što vidi. -teško je izgovorio Ante.

-Šuti mucavče!- dobacio je namrgođeni Jack.

-Jack, potjerat ću te u krvtić budeš li zločest! - zaprijetila mu se Pipi.

-A ja ću vas tužiti svome tati! - prijetio je klinac.

Tetu Pipi na to oblije hladan znoj. Ante je nastavio objašnjavati kao da se ništa nije dogodilo.

-Njegovo je pravo da gleda na priču kako hoće, ali ja mislim da moj brat tu priču nije razumio.

-Zašto tako misliš? - čudio se Dante.

-Ubod boli i ona je to znala, ali se ipak dala ubosti. Kraljevna se Trnoružica ubola zbog ljubavi! Samo je tako mogla dočekati svoga princa, jer će se on pojaviti puno, puno kasnije. Nije, dakle, braco, njezina lijenost posrijedi, nego ljubav. Baš tu leži ljepota priče! Čovjek mora voljeti, kaže nam ta priča.

-Sjajno Ante, divno si to rekao! - uzбудila se Pipi. Dok mu je davala pusu i gladila ga po kosici, Jack je povikao:

-Ništa te nisam razumio, mucavče jedan! Idem spavati - Otišao je u sobu cmizdreći jer teta Pipi nije pogladila njega nego Antu.

-Mucanje nije nerješiv problem! - rekao je Ante. - Od sutra više neću mucati!

"Jadno dijete", mislila je teta, "kao da je to lako".

No sljedeće jutro Ante nije mucao. Pipi se silno uzbudila. Iz torbice je izvadila tabletu za smirenje i popila je nasuho, bez vode.

-Kako si to uspio, drago dijete?!- nije mogla skriti čuđenje.

-Jednostavno, popravio sam koncentraciju. - rekao je dječak i u uši stavio slušalice.

Pipi mu prigovori zbog toga, ali on reče da je danas odlučio učiti kineski.

"Mislim da ću morati porazgovarati s njihovim roditeljima. Ta će me braća izludjeti. Sve to što si oni umišljaju pomalo već prerasta u bolest", zaključila je odgojiteljica. No potom se prisjetila Antina crteža i njihovih nevjerojatnih razmišljanja i zaključaka, pa je shvatila da joj zapravo ništa nije jasno. Na um joj se javila jedna jedina riječ: čudo.

Pri povratku iz vrtića Ante je prvi ugledao njemu neobičan prizor. Obučen u nešto šareno na pločniku je sjedio čovjek. Imao je samo jednu nogu. Kapa s obodom, šarena kao i odjeća, ležala je na podu pred jedinom nogom, a čudni drveni predmet pored prazne nogavice.

-Tko je taj čovjek? - upitao je Ante mamu.

-Prosjak. - tiho je rekla mama.

-Što je to prosjak? - priupitao je Dante.

-Čovjek koji prosi, siromah koji nema novca, ili ga ima toliko malo da za njega ne može osigurati sebi i svojoj obitelji ni kruh, ni odjeću, ni stan... Prosjačenje je očajnički posao najbjednijih.

-A zašto je tako obučen? - nije shvaćao dječaćić.

-To je maskirna odora. Možda je bio ratnik. Možda je u ratu izgubio nogu.

-Što je rat, mama? - upitaše istodobno.

-To je stanje u kom se bore ljudi protiv ljudi, narodi protiv naroda... Rat je zlo, djeco moja.

-Pa zašto se onda ratuje?! - poskočiše uglas.

-To se događa kad jedan narod nekom drugom narodu želi oteti domovinu. Domovina je od Boga i zato se mora braniti.

-Zašto bi jedan narod htio oteti domovinu drugom narodu? - nije bilo jasno Danti.

-Ne znam... Uvijek se izmisli nekakav razlog.

-Znači, ovaj je čovjek branio domovinu! - zbunjeno je zaključio Ante pogledavajući prosjaka.

-Ne znam... Sudeći po odori, vjerojatno jest. Osim ako mu je neki borac nije dao.

-A zašto nema nogu?

-Možda ju je izgubio u ratu.

-Braneci domovinu? Braneci nas?!

-Moguće je. Moguće je da je branio svoj narod i svoju domovinu i u borbi izgubio tu nogu.

-Da nije izgubio nogu, lakše bi mogao naći posao. Zašto mu narod ne pomogne?! - skoro se zaplakao Ante. Dante je već brisao suzice.

-Čini mi se da su oči naroda kratkovidne, a uši gluhe - promrmljala je mama. Zbog želje da dječaci što prije zaborave taj tužni prizor, odlučila je krenuti žurnije, ali Dante zatraži novčić da bi ga dao tom siromahu. Ante također zatraži. Mama nije imala izbora. Svakome dade nekoliko novčića nakon čega oni pritrčase do prosjaka i u kapu, u kojoj je već bila poneka kovanica, spuste svoje.

-Vojnici, pozor! - oštro vojnički zapovjedio im je čovjek bez noge.

Njih se dva nesvjesno ukočiše i zabljuje u njega. Bio je jako mlad, još mu ni brada nije bila za brijanje. Imao je prodorne plave oči i kosu uredno počešljanu i svezanu u rep.

-Otpust! - opet im je oštro zapovjedio, pa zbunjena braća žurno pritrčaše majci.

NESPORAZUMI U ŠKOLI

Vrijeme u vrtiću proteklo je, rekli bismo, u času. Počela je škola. Učiteljica im je rekla da nije važno znaju li čitati i pisati ili ne, svi moraju učiti ispočetka. Dante je bio silno razočaran, a ni Ante nije bio manje nesretan. Morahu se prisiljavati da slovkaju, dnevno dva-tri slova, pa onda ponavljanje nečega što su odavno naučili... pa okomita crta, pa kosa... Nakon dosta gnjavaže, konačno su na red stigli i brojevi, zapravo broj jedan. Učiteljica se, po tko zna koji već put, pogledala u ogledalce, oblizala usnice i, zadovoljna svojim izgledom, rekla:

-No, Čudiću... no Ante, izadi i napiši broj koji smo danas učili. Koji smo broj danas učili?

-Učili smo, molim, najmanji cijeli broj koji su gospoda matematičari nazvali "jedan", a piše se ovako. - mirno reče dječak i ode na ploču napisati broj.

-A tko ti je rekao da je riječ o najmanjem cijelom broju? Ja to, čini mi se, nisam rekla.

-Niste! - potvrdi u zboru cijeli razred.

-Ma, to je prvo što sam naučio, još dok sam se gnjavio s aritmetikom - reče on spreman na novo pitanje.

-Dok si se gnjavio s aritmetikom? Zar ćeš reći, mali mudrača, da znaš tablicu množenja i dijeljenja?

-Znam poštovana gospođo učiteljice. Kako bih svladao integralni račun ako to ne bih znao.

-Svašta! Ti si mali, ali si veliki lažljivac! Reci koliko je $63:7$?

-Devet, molim lijepo.

-A 6×7 ?

-Četrdeset i dva- - opet, kao iz topa, ispuca Ante.

-Pa to znam i ja, iako sam se opredijelio za sasvim druga područja! - lanuo je Dante i odmah požalio što se istrčao. Osjetio je da je zakomplicirao stvar.

Učiteljica Oglodalce (tako su je davno prozvala djeca) osjeti njegovu upadicu kao porugu. Pomisli da je šteta što se djecu u takvim okolnostima ne smiju kao nekad povući za uho. Bijesno se pogleda u zrcalu smišljajući kako će ga uhvatiti u laži. "Dobro, mali su štreberi uz ambiciozna oca i još ambiciozniju majku naštrebali tablice dijeljenja i množenja, ali u biti ništa ne razumiju. Potrebno je samo malo zapetljati problem." Pogleda Dantu i zapita:

-Koliko je $8 \times 6:12$?

-Četiri. - odgovorio je on, ne trepnuvši.

-O Bože, što još možete vas dvojica?!

Bio je to iskren vapaj učiteljice koja se s takvim malim svezalicama još nije sreala.

-Rekoh vam, ja sam skroman matematičar, ali moj brat Ante može izračunati što god želite. Volumen toga stola ili ove klupe, nebodera ili mravinjaka, svejedno.

-Ono s integralima, to je ipak izmišljotina, zar ne?

-Mi ne lažemo, molim lijepo! - pobunio se Ante. - Integralni je račun tako jednostavan i ne vidim gdje bi tu trebao biti problem.

Nakon duže stanke reče Ogdalce:

-Zatražit ću od nastavnickog vijeća da vas provjeri. Vi nemate što raditi u prvom razredu.

-Samo to ne, molim! - uplašeno je ustao Dante. - Mi želimo odrastati sa sebi sličnima i ne želimo da nam se itko zbog bilo čega iščuđava.

-Ali, vi nemate što raditi u ovom razredu!

-Imamo, imamo! - podrži Ante bratovu misao. - Ovdje se uz znanje stječe i odgoj, a vi nam tu možete pružiti mnogo toga. Tata kaže da je čovjek društveno biće i da mora naučiti živjeti u zajednici.

"Odgoj? Moj Bože, imate pravo!" Spremila je ogdalce u torbicu i rekla: - Naravno, odgoj je vjerojatno važniji i od znanja. Uvjerena sam da ću i ja pridonijeti vašem odrastanju.

-Svakako, svakako - ohrabivao ju je Dante i dodao: - Dok vi radite slovo "R", smijemo li mi raditi nešto drugo?

-Pa, mogli bi, ali što?

-Bez brige, imamo mi u torbama...

Iz torba izvadiše teške knjižurine i učiteljica na svoje zaprepaštenje pročita naslove. Na koricama knjige koju je izvadio Ante pisalo je *Grupa autora: Teorija relativnosti i kvantna mehanika*, a Dante je upravo otvorio knjigu *Kant: Kritika čistog uma*. I još nešto ju je zaprepastilo. U torbama im nije bilo čitanaka.

-Što će nam? - na njezin je upit čuđenjem uzvratilo Ante. - Čitanku znamo napamet!

-Zar vi u glavama imate nekakve čudesne čipove u kojima je zapisano sve to silno znanje koje već u ovoj životnoj dobi pokazujete?! - kliknula je ona zbunjeno.

Na odmoru je Jack, koji je na satu bio potpuno nezapažen, jer je mudro šutio svjestan svoga neznanja, morao nekako izbiti u prvi plan. Probio se između prvoškolaca koji su okruživali braću i skresao im u lice:

-Tu se pravite pametni, a oblačite se kao sirotinja! Moj je tata rekao da je sirotinji i pamet sirotinjska!

Dječaci se pogledaše i vidješe da je na njima sve čisto i da ništa nije isparano. Zbunjeno ga upitaše zašto misli da su sirotinjski obučeni.

-Sve to na vama sirotinjska je konfekcija koja se u prčvarnicama prodaje po dvadesetak novčića. Fuj! A pogledaj ovo na meni, sve sami...

Ante ga prekine:

Mi svoje bogatstvo ne nosimo na sebi. Ono se ne iskazuje majicama ili kaputićima. Odjeća koju nosimo dobro nam stoji i vrlo je ugodna. Glup je onaj koji misli da ga odjeća čini pametnijim.

-Ja nisam glupan, vi ste glupi!

-Htio si nas uvrijediti na glup način. No žao mi je, bio sam nepristojan pa te molim da mi oprostiš. Zaista se nisam ponio pristojno. Nemam pravo javno suditi o tvojoj pameti. Ta moja pogreška pokazuje da sam još dosta naivan. Što se tu može? Najbolje je da moja pamet bude moj teret, a tvoja tvoj.

Prepirku je privremeno zaustavilo zvono. Jack je osjetio da mu je položaj u razredu podosta ugrožen i da ga mora popraviti što prije i što brže. Nije pratio predavanje nego je smišljao i smišljao, te pri kraju sata napokon i smislio. Došlo je vrijeme velikoga odmora, idealno vrijeme za ostvarenje nauma.

-Djeco, ovamo! - uzvikao se mašući ručicama. Kad se desetak učenika skupilo, viknuo je iz svega glasa, da bi ga čuli i oni drugi: - Sve vas pozivam u slastičarnicu, na kolače! Nakon završene nastave, lijepo - svi za mnom!

-O.K! - viknulo je nekoliko glasova i već je sljedećega trena nastala uobičajena strka, naguravanje i čavrljanje u skupinama. Jack se prisjetio da će sigurno poći i braća Čudići, a to bi moglo značiti da će, unatoč kolačima kojima će mititi razred, oni biti glavni. Pokušao je nadjačati svu tu silnu buku:

-Poziv ne važi za braću Čudiće! Za njih ne! Pozivam samo prijatelje! - proderao se iz sve snage.

-Ja ne idem! - njemu pred nosom izjavila je mala Ane.

-Ni ja - složila se s njom sestra Ena.

-Zašto? - začudio se Jack. - Vi ste sirotinja, a u slastičarnici vas čekaju besplatni kolači!

-Jedemo samo one kolače koji ne zastaju u grlu - odbrusila mu je uvrijeđena Ena.

-I bolje! - razbjjesnio se Jack. - Što bi rekli moji prijatelji da me vide u društvu s prosjakušama!

Djevojčice ne rekoše ništa. Pravile su se da su prečule tu groznu uvredu. One su, naravno, svjesne da su siromašne, ali se tako nisu osjećale. Znale su da su zdrave i pametne i da je cijeli život pred njima. Možda će čitav život živjeti skromno i nikada neće imati basnoslovne dvorce, no dvorci i nisu baš naročit preduvjet za sreću. Mnogo je ljudi imalo krasne dvore, ali je, zbog siromaštva duha, umiralo nesretno. One su vjerovale u sebe i znale da će pronaći svoj put.

Nastava je napokon završila. Učiteljica Oglodalce je uzela imenik i otišla. Jack je samouvjerenost viknuo:

-Za mnom!

Od cijeloga razreda za njim pođoše samo trojica. Jack u početku nije shvatio. Zatražio je da se požure, jer on nikoga neće čekati.

-Samo ti idi. - mirno mu je odgovorio jedan dječak.

-Što? Nećete na kolače?! Nećete?!

-Jedemo samo one kolače koji ne zastaju u grlu! - ponovila je Ane sestrinu misao.

-Svi ste vi idioti! Društvo, idemo! - proderao se bijesni Jack i s trojicom željnih kolača otišao.

KLJUNOVA OZLJEDA

S navršениh devet godina braća su se upisala u poletarce nogometnog kluba. Tamo je već bio Jack. On se upisao mjesec dana ranije. Kad ih je vidio, smrknuo mu se. "Zar ni ovdje ne mogu bez vas?" žalostio se i zbog toga bio cijeloga dana vrlo tužan. Doma je gnjavio tatu zahtijevajući da "onu dvojicu" najuri iz kluba. Tata je rekao da se to tako ne radi, da se u klubu ostaje ili odlazi samo na temelju rada i uspjeha u radu. Jack je bio uporan, jer je tata suvlasnik kluba i, kao takav, može na to utjecati. Danima ga je gnjavio, plakao i nije htio jesti, sve dok otac nije popustio. Otprilike mjesec dana kasnije trener je rekao braći da ne zadovoljavaju i da potraže drugi klub. U gradu ima više nogometnih klubova, dapače, obično su dva u prvoj ligi, ali se u njih nije moglo lako učlaniti.

"I tako se nismo mislili profesionalno baviti nogometom, a za jačanje tijela i druženje bit će dobro u svakom klubu," zaključila su braća Čudići. Zato su pristupili klubu koji je bio za ligu slabiji od onog bivšeg. Tu su ih lijepo dočekali, jer je bilo teško sastaviti jedanaesticu. Sva darovitija djeca nahrle u jači klub, a ona nedarovitija brzo izgube volju, jer nikom nije ugodno kad pred očima mnogih, kao što je to slučaj na igralištu, netko od tebe pravi budalu.

Radom, zalaganjem i nadarenošću braće za tu igru trener je bio svakoga dana sve zadovoljniji. Ante je imao dobar refleks, ali u skoku nije bio najbolji, pa ipak ga je

trener, jer nije imao boljega rješenja, stavio na gol. U bivšoj je momčadi zaigrao na desnom boku i na to se već bio navikao. "Sad, što je, tu je, kad je već tako, nastojat ću braniti što bolje mogu", zaključio je i stao među vratnice. Dante je bio brz i okretan, a i udarac mu je bio dosta snažan. Zbog toga se našao u napadu.

Već u prvoj utakmici njihova je momčad zabila suparnicima šest golova. Dante je bio među najboljima, a postigao je i tri zgoditka. Ante je obranio nekoliko teških lopti, pa je nakon utakmice zaključio da biti vratar nije loš izbor. Trener je bio oduševljen. Kad se, slučajno, susreo u gradu s njihovim bivšim trenerom, zahvalio mu se što je pustio "ona dva brata, koji su mojoj momčadi toliko unaprijedili igru". To je doslovan navod njegovih riječi, a bilo je toga još. Naprosto je cvao od sreće. Bivši je trener samo uzdahnuo i promrmljao nešto što je novi trener razumio kao "da se mene pitalo..."

Dječaci su bili vrlo marljivi. Navečer, nakon treninga, Dante se udubljavao u knjige kojih je u kući bivalo sve više, te je tata jednom ustvrdio da je to prevelik trošak za obitelj. Ante je također kupovao knjige i svaki slobodni trenutak prekapao po njima. No, on je bio još zahtjevniji. Tražio je svoj laboratorij. Roditelji su bili svjesni da mu moraju omogućiti napredak. Kako ne bi kad je mama fizičarka, a tata kemičar. Zadužili su se i kupili osnovne stvari potrebne jednom laboratoriju, gdje je dječak u miru mogao izvoditi svoje pokuse. Toliko se znao zanijeti poslom da je često iz laboratorija odlazio izravno u školu.

Nije kod njega bila u pitanju bolesna potreba za uspjehom, nego bezgranična radoznalost i žeđa za znanjem. Iako zapravo nevelik, taj mu je laboratorij omogućivao da vrši pokuse kakve je samo tako darovit čovjek mogao smisliti. I mama i tata često su zadivljeno motrili što sve pokušava njihov stariji sin. Već devet godina oni traže odgovor na pitanje kako je moguć tolik napredak njihove djece. Tad im redovito pred očima zalebdi plavičasta svjetlost nečega što je one tihe ljetne večeri lebdjelo, što je bilo nešto i nije bilo ništa, nečega što se pojavljivalo niotkud i nestajalo nikamo. Sad bi to bilo samo bljesak, a trenutak potom sve bi se prestvorilo u veliki plavičastocrni objekt krcat neobičnim sitnim bićima neodređena izgleda. Teško se danas sjetiti svih detalja sna (je li to bio san?) koji su njih dvoje istodobno usnuli. Davno je to bilo, ali im još uvijek pred očima lelujaju slike tih bića dok nekim čudnim spravama pretražuju njihova tijela, pa ono mirisno utonuće u san (je li to bio san u snu?) i, gle čuda, buđenje u svojoj kući, u svojoj postelji. Živi i zdravi ali jako, jako iscrpljeni. Štjeli su o tome, a šute i danas. Često su se pitali hoće li genijalnost njihovih sinova prouzročiti zabrinutost, ili čak paniku pojedinih sumnjala kad postanu svjesni njihovih nevjerojatnih mogućnosti. Ako dijete u desetoj godini ima znanja poput dobre stručne biblioteke, to mora buditi pozornost, i sumnju da se ne radi o običnu djetetu. Neki bi vazda sumnjičavi tipovi lako mogli povjerovati da su u pitanju nečiste sile. "Što god da je bilo, najvažnije je da su djeca zdrava, bistra i dobro odgojena", zadovoljno je

zaključivao tata uvijek nakon što bi mu se otelo staro sjećanje na nešto čega možda nije ni bilo.

Malo po malo, i roditelji su se uključili u izvođenje Antinih pokusa. Ne razmišljajući, postupno su postali dio njegova istraživačkog tima. Štoviše, sad bi i nešto složenije provjere, pa čak i pokuse, radili kod kuće. Ali, ako zbog skromnije opremljenosti kućnog laboratorija nešto ne bi mogli analizirati doma, ipak bi, uz dopuštenje njihovih šefova, odlazili u laboratorije svojih velikih tvrtaka i tamo do dugo u noć, skupa sa sinom, spajali, razdvajali, mjerili i odmjeravali, već prema potrebi.

Uskoro je tata u jednom dijelu garaže napravio terarij. Unutra su bile životinje na kojima su radili potrebne pokuse. Sve u svemu, bilo je i zanimljivo, i burno i veselo, a ponekad i vrlo napeto, jer su rezultati bili sasvim novi i vrlo važni. Jedan im je rad objavio svjetski važan stručni časopis. Radosti u obitelji nije bilo kraja.

Dante je upravo ovih dana za internet pripremao veliki rad pod naslovom “*Oslobođeni um ili kritika Kritike čistoga uma*”. Nesumljivo, mnogi će se značajni filozofi pitati koji se to znanstvenik usudio raspravljati s čuvenim filozofom Kantom. Dječak je bio siguran u jasnoću svojih misli i preciznost svoga iskaza pa se nije nimalo plašio mogućih suprotstavljanja. Jedino je bio tužan što u tom području svoga života među svojim vršnjacima ne može naći sugovornika. Zato ih je, kad je nogomet u pitanju, bilo dosta.

Za vrijeme jednoga treninga u prirodi, dok su trčkarali velikim parkom na rubu grada, zbio se događaj koji je natjerao njihove športske prijatelje da ih počnu smatrati čudotvorcima. Svjedočenju tih malih i uzornih športaša o onome što ih je navelo da tako misle nitko do danas nije povjerovao, jer je u takvo što vrlo teško povjerovati.

Ovako je to zapravo bilo:

Trenera je mučio išijas pa je momčad bez njega morala otrčati uobičajeni krug kroz šumu. Negdje na pol kruga jedan je dječak, inače desni branič u momčadi, nezgodno stao i osjetio jaku bol u skočnom zglobu. Jauknuo je te počeo tuliti od bolova.

-Što ćemo sad? - zabrinulo se desno krilo.

-Slomljena mu je noga, sto posto! - isto tako zabrinuto reklo je lijevo krilo.

-Prekosutra je važna utakmica. Imat ćemo problema! - huknuo je lijevi vezni.

-Pusti utakmicu, Kljunu treba pomoći! - skoro se rasplakalo lijevo krilo.

Dante odluči pregledati ozlijeđeni zglob, pa s Kljunove noge oprezno skinu tenisicu i čarapu. Krvav se podljev oko zgloba djelomično plavio, a djelomično crnio. Na dodir ozlijeđena mjesta prestrašeni Kljun jauknu, a suze mu poletješe na oči. I sam očajan zbog boli koju trpi njegov ozlijeđeni prijatelj, Dante osjeti potrebu da mu nekako pomogne. Ante nabrzinu u glavi pretrese hrpu medicinskih knjiga koje je dosad uspio pročitati i zaključio da je zglob napukao pa ga treba nekako učvrstiti. Usto pomisli da bi se

uz pomoć bioenergije možda mogli ublažiti bolovi. Dante, potaknut tom bratovom mišlju, zaključio da vrijedi pokušati. Stavio je Kljunu lijevu ruku na čelo, a desnom blago dodirnuo zglob i usmjerio svu energiju na ozljedu. Ante pomisli da bratu treba pomoći, pa položi jednu ruku na Kljunov zatiljak a drugom pokri bratovu šaku koja je dodirivala ozlijeđeni zglob.

-Ne zezajte se, nije mi do šale! - cmizdrio je Kljun. No koji trenutak kasnije zinuo je otvorenih očiju ispunjenih nečim iznenadnim i neočekivanim. Vidio je kako su se glave braće oblile zelenkastim sjajem. Uši su im sasvim pozelenjele od odsjaja što je zračio iz neobičnih točkica, a iz očiju im je blještala časa zelena, časa plava svjetlost. Časkom su se te boje izmjenjivale, a časkom miješale i djelovale hladno i smirujuće. Osjetio je kako mu srce kuca sve sporije i sporije, kako zglob postaje hladan kao da je na njemu veliki komad leda, a bol naglo popušta. Sklopio je oči i, poput ptičice u kavezu, iščekivao što će se dogoditi. Dječaci su sad pozornije počeli gledati što se zbiva. Pred njihovim je očima plavocrni podljev počeo nestajati. Podsjećao je na lokvicu koja se počela razlijevati u nekoliko manjih kanalića. Nakon možda pol sata (nitko nije mjerio vrijeme) otekline je nestalo. Kljun je s olakšanjem izjavio da ga više ne boli.

-To je čudo! - uzvikao se lijevi branič. - Ta, ti ćeš još danas opet hodati!

Kljun trznu stopalom i ne osjeti bol. Trznu opet, lijevo-desno, pa gore-dolje i reče:

-To je zaista čudo! Baš ništa me ne boli! - Ustade na zdravu nogu pa se polako osloni i na ozlijeđenu, osloni se svom težinom i dignu uvis zdravu. - Dečki, pa to je O.K!

Napravi korak, potrča, poskoči i reče:

-Nema problema, u nedjelju igram! Vi, zelena čudovišta, učinili ste čudo od moje noge! Hvala vam!

-To je nemoguće!- Uzvikalo se nekoliko prestrašenih dječaka. -To je neprirodno! To je!...

-Ljudi, oni su čudotvorci! – kliknu netko.

-Čudići, zaboga, jeste li vi stvarni?! – zaprepašteno je zadrečao glas iz zbunjene skupine.

-To znači da nas dvoje ne postojimo! Mi smo utvare koje liječe djecu i igraju nogomet! Hajde, Kljune, pođi oprezno i pravac liječniku. Snimi nogu i primi odgovarajuću liječničku brigu. - smirio je Ante uznemireno društvo.

Trener je bio u velikoj brizi. Upitao je zašto toliko kasne, a oni rekoše da je Kljun slomio nogu.

-Kako da ne! Hoda na štakama! - Trener je odmahnuo rukom uvjeren da se šale.

Na snimku skočnog zgloba nije bilo nikakvih tragova, lomova ili napuknuća, čak ni podljeva. Liječnik je Kljunu pripremio prstom i rekao neka takve stvari više ne radi - da bez razloga troši njegovo dragocijeno vrijeme.

Na nedjeljnoj je utakmici Kljun igrao dosta oštro. Nogom koja je pred dva dana bila ozlijeđena tako je snažno opalio po kostobranu suparničkog napadača da je sudac

bez razmišljanja dosudio jedanaesterac i dodijelio mu žuti karton, zbog grube igre.

UMIJEŠAO SE I RAVNATELJ ŠKOLE

Učiteljici Ogledalce napokon je dojadilo da braća rade nešto sasvim deseto od onoga što ona predaje. Dok na ploči objašnjava dijeljenje s jednim brojem, oni guraju nosove u knjižurine koje izazivaju radoznalost ostale djece i tako odvrćaju pozornost. Odlučila se i na velikom odmoru rekla ravnatelju da to više nema smisla.

-Trebali ih prebaciti u neki viši razred! - ustvrdila je i stala navoditi stotinu i jedan razlog kojim je obrazlagala svoj stav.

-No, no, znam da danas ima natprosječno darovite djece, ali da bi netko u trećem razredu čitao Kanta, to ne mogu vjerovati! - vrtio je glavom iznervirani ravnatelj. Silno se susprezao da ne počne vikati jer je vjerovao da se to Ogledalce, zbog samo njoj znanih razloga, želi riješiti male braće.

Sutra je došao na drugi sat, uzeo slobodnu stolicu i sjeo pored prozora, vratima nasuprot. Neko je vrijeme šuteći pratio ponavljanje gradiva, a zatim ustao i prišao k deset minuta mlađem bratu. Dante je upravo čitao Ilijadu koju je jutros posudio u školskoj knjižnici.

-No, o čemu se tu radi? - upitao je, uzevši mu knjigu iz ruku.

-To je čuveni Homerov ep o osvajanju grada Troje. - mirno je odgovorio dječak.

-A bi li ti znao štogod o tome reći gospodinu ravnatelju?

-Stao sam na šezdesetoj stranici. Želite li da taj dio prepričam, ili da govorim stihove?

-Što? Hoćeš reći da šezdeset stranica Ilijade znaš napamet?!

-Zasad toliko, jer sam toliko pročitao. - Dante zbunjeno slegnu ramenima.

Na ravnateljevo traženje, dječak izrecitira dvadesetak stihova. Ravnatelj baš i nije imao puno sluha za epove, pa mu reče da je dosta i pride Anti. Ovaj je prestao čitati, pa se ravnatelj nagnuo nad tekst i vidio da je sav na njemačkom. On je studirao njemački i znao ga je vrlo dobro, štoviše, odlično, pa je, listajući, lako uočio masno otisnutu misao koja mu se činila zanimljiva. Pročita: "Scherben bringen Glück"...

Upita Antu zna li što to znači.

-Krhotine donose sreću! Ta sjajna misao upućuje nas da je sreća posvuda oko nas i da je ne treba tražiti samo u velikim, dorečenim i skupocjenim stvarima, iako se ta izreka obično kaže kao utjeha uz nešto lomljivo, kad nam se nešto drago ili vrijedno razbije.

-Pametnjaković! - otelo se Jacku.

Nakon toga, ravnatelj je s braćom pričao na njemačkom dobrih deset minuta. Zatim ih je pogladio po glavicama, pozdravio se i usput rekao Ogledalcu:

-Imate pravo. To stvarno nema smisla.

Imenovao je povjerenstvo koje je trebalo zvanično utvrditi u koji razred prebaciti braću. Ta je skupina marljivo i strpljivo radila cijelo popodne i, nakon zbunjujuće rasprave, donijela zaključak: "Oni već toliko znaju da ih nema smisla slati u školu. Trebalo bi ih odmah poslati u neki znanstveni institut."

To, dabome, nije bilo moguće, toga je i Povjerenstvo bilo svjesno, ali je, zbog objektivne istine, moralo tako napisati. Tri dana kasnije ravnatelj je pozvao njihove roditelje i priopćio im da je nastavničko vijeće, sukladno nalazu Povjerenstva, odlučilo da njihovi sinovi od sutra pohađaju osmi razred. Roditelji su odmah požurili u knjižaru i kupili im nove knjige.

Svi su učenici bili tužni zbog rastanka. Samo je Jack pobjedonosno zaključio:

-Neka samo idu, sad sam ja glavni!

U novom razredu nije sve počelo baš sjajno. Tu su već odavno uspostavljeni unutarnji odnosi, znalo se tko je najjači, tko je najbolji učenik, tko je najbolji nogometaš, tko košarkaš... Braća su, dakako, bila najmanja pa su ih pojedini učenici u početku malo zadirkivali. No, kad su jednoga jutra shvatili da su samo braća točno napisala zadaću iz matematike, razredna junačina Fritz (redovito trenira boks), odmah je zaključio:

-Od vas bi, dugoročno gledano, moglo biti i neke koristi.

Odmah je nastalo lančano prepisivanje, tako da je učiteljica, od milja zvana Hipotenuza, nakon što je pregledala zadaće, bila silno zadovoljna.

-Tko vama natrlja nos, ja ću njemu! – raspoloženi je Fritz svima u razredu jasno dao na znanje da braću puste na miru. Fritz baš i nije bio bogzna kakav učenik. Svako popodne je lupao šakama po kožnoj vreći, cijepao drva ili trčao, pa za učenje i nije bilo previše vremena.

Kad je, za vrijeme jednoga odmora, neki umišljeni dječak iz susjednog razreda htio svoju snagu dokazati na Anti, Fritz ga je zgrabio za uho i rekao da to više ne čini, jer su braća pod njegovom zaštitom.

Nakon dva tjedna Fritz je otišao na neko natjecanje. Dječak iz susjednog razreda upravo je to čekao. Za vrijeme velikog odmora, kad se cijela škola sjurila u dvorište, gurnuo je Antu i rekao:

-Hoćeš li se potući, kukavice?!

Ante je posrnuo i jedva zadržao ravnotežu. Ruka ga je zaboljela, od udarca. Suzdržao se i mirno rekao:

-Nisam kukavica, ali se ne želim tući. Ne znam što nam to treba? Zar misliš da će ti porasti ugled ako pretučesh slabijega od sebe?

-Tvrdiš, dakle, da sam ja jači?!

-To se vidi i iz aviona.

-I nije te sram to priznati?

-Nije. Nisam ja žaba da se napuhujem jer želim biti veći negoli što jesam. Ne znam što će ti to razmetanje silom? Pravi vitezovi od razbojnika uvijek štite one slabije.

Napasnik se trznuo, smeteno zaustio nešto reći, ali nije znao što bi. Malo je šutio, malo se mrštio, a zatim se nasmijao i rekao:

-O.K. Od danas uživaš i moju zaštitu! Evo ti ruka, ja sam Miki!

Od tada braća više nisu imala nikakvih teškoća.

IZAZOV

Kad je profesor biologije, zvan Kvak (jednom je na satu tako uzneseno imitirao glasanje patke da je to ime zaslužio toliko prirodno kao što je prirodno da se list pojavi na grani), dakle, kad je profesor Kvak objavio da se ide u prirodu, nastalo je veliko veselje. Dva sata na čistom zraku uz profesora koji se toliko zanese predavanjem da ti preostane slobode koliko te volja - za razgledanje okoliša, za malu brzu raspravu o nekoj toga trenu važnoj temi, ili barem za zadirkivanje djevojčica. Uz puno buke stigli su do jedne bare gdje je profesor objavio temu:

-Danas ćemo obraditi stanovnike bare!

Bara se činila zanimljivom tek djevojčicama jer je njima uvijek zanimljivo sve što se na satu izgovori, čak i ono što ponekad ne razumiju. One strpljivo slušaju i kimaju svojim lijepim glavicama, i kad profesor spomene jajca, i kad spomene punoglavca, i kad spomene krastaču, a kad spomene bjeloušku, nemilosrdnu tamaniteljicu žabljega roda, sve uglas poviču: "Jadne žabice! "

Čudiće je problem barskoga svijeta zainteresirao, osobito Antu koji je u kućnom terariju već imao nekoliko zelenih žaba na kojima je eksperimentirao električnim impulsima. Vidio je da se Fritz s još dvojicom sprema udaljiti, pa zaključi da to nije pošteno prema sijedom profesoru koji se toliko trudi. Zato prekide izlaganje staroga Kvaka:

-Oprostite, gospodine profesore, ali imam jednu zanimljivu ideju koja bi, ako se vi suglasite, ovo predavanje mogla učiniti još zanimljivijim.

-Slušam, Čudiću.

-Predlažem da na kraju predavanja organiziramo natjecanje u znanju o bari. Podijelimo se u dvije skupine. Neka skupina skupini postavlja pitanja iz onoga što ste predavali. Važno je da svi iz skupine moraju odgovariti na jednak broj pitanja. Vi ocjenite odgovore, pa - tko zna više, pobjeđuje. Oni koji izgube, neka nose na leđima one koji pobijede.

-Zgodna ideja, Ante Čudiću, zgodna. Jeste li čuli? Predajem još deset minuta. Tada počinje natjecanje!

Fritz i društvo nevoljko se vratiše slušati staroga profesora. Fritz je sportaš i u svakom natjecanju nastoji pobijediti, pa makar to bilo natjecanje o žabama i daždevnjacima, punoglavcima i vretencima. Ante i Dante su, prema profesorovu prijedlogu, bili ocjenjivački sud. Profesor je zadovoljno slušao pitanja i odgovore i nakon što je vrijeme za boravak u prirodi isteklo, potapšao je Antu po leđima i rekao:

-Sjajno si se dosjetio. Već za to si zaslužio čistu peticu!

Fritzova je skupina, doduše tijesno, ipak izgubila.

-Ništa, ništa, u sportu se gubi i pobjeđuje. Sljedeći je put pobjeda moja! - govorio je onome na svojim leđima.

U školi se pročulo za ovu zgodu. Učitelji i profesori počeli su se koristiti tim načinom učenja. Pozornost učenika na nastavi je porasla, a kako ne bi - nitko nije htio da se zbog njegova neznanja pol razreda osjeća poraženo i još mora nositi pobjednike uokrug školskog dvorišta. Većina se učenika voljela igrati "Antine škole", jer je, nakon prvih gorkih osjećaja poraza, prevladala spoznaja da je riječ ne samo o učenju nego i o zabavi. Posljedica toga je bila da su se ocjene jako popravile.

Mladi se Čudići nisu prestali viđati i družiti s prijateljima iz bivšeg razreda. Jedan od dječaka iz trećeg razreda, kojega su svi zbog visine zvali Krak, prišao im je na odmoru i potužio se da ga je Jack istjerao iz kluba.

Razočarano im je opisao što se dogodilo. Dugonog i najviši među igračima, igrao je srednjeg braniča, ali je, zbog takve tjelesne građe i zbog još nerazvijene mišićne mase, pošteno je priznao, još pomalo nespretan i spor, pa ga je suparnički napadač dva puta "okrenuo" i oba puta zabio gol. Jack, koji već treću utakmicu zaredom, nije zabio ni gola, bio je zbog toga strašno ljut i zatražio od trenera da Kraka potjera iz kluba. Znajući što bi bilo ako ne posluš

sina utjecajna tate, trener je zaprepaštenom dječaku šapnuo na uho:

-Najbolje bi bilo da odeš. Stvarno, nema smisla...

-Nemoj se sikirati, i mi smo prošli slično.

Jednostavno, dođi k nama. - tješio ga je Dante.

-Ali, ja ni kod vas neću biti ništa spretniji i ništa brži!

-Pa, što? Ne upadneš li u momčad, neće biti smak svijeta. Kod nas te nitko neće psovati i niko ti se neće rugati, a kad jednom ojačaš, zaustavit ćeš i najboljeg napadača, a Jacka da i ne govorim! - smirio ga je Dante.

Već sutra, Jack je na dvorištu zaustavio Dantu, pljunuo mu pred noge i prezirno rekao:

-Kako smiješ primiti nekoga koga ja protjeram?

-Nikoga ja ne primam i ne zanima me što ti radiš - odgovorio je Dante i okrenuo mu leđa. Pošao je k bratu koji je s Enom i Anom o nečemu živo razgovarao.

-Pusti tu sirotinju i slušaj što ti kažem! Zašto si primio Kraka u svoj klub kad sam ga ja najurio?!

-Tko sam ja da bih o tome odlučivao?

-Znam ja, slušaju oni tebe! A znam još nešto - kakav klub takvi i igrači koji u nj dolaze! Da se susretnemo, dobili biste pet komada!

-O tom po tom!

-Prihvaćaš li izazov? Dovedi svoje bezveznjakoviće, ja ću osigurati igralište.

-A što našem igralištu nedostaje?

-Pih! Ne znaš je li smetlišće ili šljunčara! Ne želim izraniti koljena.

-Predloži.

-U srijedu, u pet popodne, na mom igrališću.

-Na tvom?

Zaboravio si tko je moj otac!

-Čudna si ti ptica. Voliš se kititi tuđim perjem.

-Perje moga oca moje je perje! Pristani na izazov ili će cijela škola znati da si kukavica.

-Moram pitati trenera slaže li se.

-Pitaj. Osim toga, želiš li se potući, tu sam!

-Ne želim, ne zanimaš me.

Jack mu opet pljucnu pred noge i odlazeći ponovi:

-U srijedu, u pet popodne!

Trener je pitao čemu ta utakmica? Svi su ga igrači opkolili i molili da pristane. Oni koji su bili protjerani iz “Jackova” kluba željeli su pokazati da igrački nisu nimalo lošiji od dječaka koji tamo igraju. Treneru to nije bogzna koliko značilo, ali kad je čuo za uvrede koje je Jack izgovorio na njihov račun, pristao je i odmah počeo praviti taktiku za dolazeću utakmicu.

Braća Čudići ništa nisu htjela prepustiti slučaju. U utakmici sudjeluju i navijači, jer ništa manje nije važno dobiti navijački dio natjecanja. Svima je bilo jasno da veći klub ima više navijača, ali je za tu priliku trebalo i dio njih pridobiti na svoju stranu. Uz pomoć Fritza, Mikija i Buće, šaljivka iz petoga razreda i vjerojatno najboljeg igrača u momčadi, te sestara Ane i Ene, Dante je u svakom djeliću

osmislio i dogovorio koreografiju navijanja. Navijači moraju biti opremljeni rekvizitima u stilu imena kluba, a klub su, to još nismo rekli, njegovi navijači od milja zvali Mačak. Njegove poletarce oduvijek su nazivali Prvi mačići. Ništa im nije smetala ona poslovice koja kaže da se prvi mačići bacaju u vodu. Ovo su mačići prirasli navijačkom srcu, a navijačko je srce vjernije od svega.

Tijekom tjedna djevojčice su radile maske mačje kosih očiju, kratkih šiljastih ušiju i oštih rijetkih brkova. Dječaci su pisali transparente.

Iskreno rečeno, utakmica koja će se odigrati nema puno natjecateljskog naboja, jer je vrijednost tih momčadi takva da je usporedba o borbi mačke i miša sasvim primjerena. Svatko tko pozna stanje u klubovima dobro zna tko je u ovom slučaju mačka, a tko miš. Takva utakmica ne bi imala nikakva smisla da zbog Jackove bahatosti toliko mladih ljudi ne žudi za pobjedom Prvih mačića. Napokon, nada uvijek postoji, a ne uspije li se pobijediti u igralištu, mora se pobijediti u gledalištu.

Jack je užasnuo shvatio da se cijela škola sprema na utakmicu i da će velika većina navijati protiv njegova KBP. Klub se prije zvao Traktor, ali otkad ga pomaže banka njegova tate promijenio je ime. Ono sada glasi Komercijalna banka Prpić, ali kako je to ime dosta nepraktično za navijanje, klub je registriran skraćenim nazivom spomenute banke.

Očajni je Jack počeo žurno okupljati navijačku skupinu obećavajući svakom pojedincu sve što mu je palo

na pamet. Na njegovu žalost, okupio je svega desetak dječaka. To su oni koji se u svakoj prigodi žele razlikovati od drugih i žele biti ondje gdje će moći biti glavni, pa makar na toj strani bili sami.

PRED UTAKMICU

Krak je čitav tjedan živio za utakmicu. U školi se zbog toga nikako nije mogao usredotočiti na temu, pa ga je učiteljica nekoliko puta opomenula. Noću bi sanjao kako igra protiv KBP, a Jack mu neprestano puše u zatiljak, kopačkama ga udara po skočnim zglobovima, gura loptu između njegovih nogu i zabija gol. Užasnut, budio bi se u trenutku postignuta zgoditka mokar od znoja i iscrpljeniji nego da je odigrao tri utakmice zaredom.

Bila je noć punoga Mjeseca. Možda zbog toga, sanjajući je ustao iz kreveta i ispruženih ruku, kako to već rade mjesečari, krenuo prema balkonu. Srećom se ni njegovu tati nije spavalo pa je i on izišao na balkon. Vidio je sina kako pokušava prekoračiti ogradu, pa se stresao od jeze. U posljednji čas zgrabio ga je za ruku i vrisnuo:

-Što to radiš, zaboga?!

Krak se trznuo i, onako bunovan, izjavio da je upravo krenuo na Mjesec jer ne može od sramote ostati na Zemlji. Sutra je tata zamolio trenera da mu sina ne stavlja u igru, jer ako što u igri zabrlja, moglo bi biti nevolje. Trener je obećao da ga neće staviti u momčad.

Prije same utakmice, ulicom prema igralištu čula se takva buka kakvu njezini stanari već dugo nisu čuli, sve od vremena kad su se seniori Traktora borili za ulazak u višu ligu. Čegrtaljke, bubnjevi, pjesme i transparenti izvukli su na prozore i one sijede glave koje nogomet nikad nije previše zanimao. Jedna je bakica s prvoga kata pokušala saznati što se zbiva. Viknula je koliko god je mogla:

-Protiv koga protestirate, djeco?!

Zbog silne buke nitko je nije čuo. Starica je zaključila da bi, sve joj se čini, mogla pasti vlada.

Na uglu ulice beznogi se prosjak uspravio, uzvitlao štakom i iz svega grla povikao:

-Juuuriiiš!

Zatim se uključio u masu i krenuo izvikujući samo njemu razumljive parole. Lupkanje njegove štake izgubilo se u vici. Bio je sretan, jer nakon dugo vremena nije bio sam. Opet je bio dio jednog snažnog u pobjedu uvjerena stroja.

-Gospodine bojniče, očekujemo da naredite juriš! - proderao se Fritzu u uho.

-Bit će juriša, ne boj se! Kad Prvi mačići jurnu, zemlja će se potresti!

-A mi smo se zvali Vukovi! Kad su Vukovi jurišali, nije bilo neprijateljske zvijeri koja ih je mogla zaustaviti.

-Sad nisi vuk, sad si mačak, mačak, čuješ li?!

-Sad sam mačak, kažeš. Ne zvuči ratnički, ali ništa - važno je da se brani domovina. Živjela domovina! Maćci, juuuriiiiš!

Oni njemu bliži slatko su se smijali.

-Danas će se odigrati borba za čast. Tako se također brani domovina! - proderao mu se Fritz na uho i zatražio da drži tempo.

UTAKMICA

Ane i Ena su na čelu povorke nosile veliki transparent na kojem je pisalo:

"Danas će mali Prvi mačić pojesti velikog KBP miša!"

Nikada toliko djevojčica nije došlo na jednu nogometnu utakmicu i, što je zanimljivo, bile su glasnije i raspjevanije od dječaka. Ništa čudno, djevojčice su takve. One su, to je svakome jasno, pravi izvori vedrine; a koliko tek mogu biti bučne?! To je teško i opisati.

Na transparentu koji su nosili Fric i Miki pisalo je:

"Mačak može i da drijema, jer Jack stvarno pojma nema!".

Preko gledališta ispunjena Mačkovim navijačima kočio se natpis:

"S Prvim mačićima do groba - mačići i mačke naše škole".

Na licima su dječaci i djevojčice nosili one već spomenute obrazine s likom mačke. Ta mačje brkata i kosooka skupina skladno se njihala, poput velikih morskih valova, u ritmu glazbe što je proizvode čak tri đaćka instrumentalna sastava.

Na drugoj strani gledališta, gdje su trebali biti navijači KBP, bilo je svega dvadesetak mahom starijih derana, onih koji su već raščistili sa školom i snalazili se u životu na kojekakve načine. Pored njih su bila dva sanduka piva od kojih je jedan već bio prazan. Pivom ih je Jack namamio da dođu na utakmicu. Na ogradi ispred njih kočio se natpis:

KBP : Mačak 5:0

Na klupi za klupsko vodstvo Jackov je tata, jedva povjerovavši svojim očima, upitao trenera što se to u gledalištu događa. Otkada to nekakav Mačak ima više navijača od KBP?

-Nemojte se ljutiti, gospodine, ali ovdje zapravo ne igraju klubovi nego družine vašega sina i Dante, onoga dječaka što ste ga protjerali iz kluba.

-Hoćete reći da moj sin nema prijatelja?! - kao oparen je skočio gospodin Prpić.

-Ma ne, nisam na to mislio. Istina je da je vaš dječak izazvao onog dječaka...

-I da su sva djeca u ovom gradu stala nasuprot mome Jacku?! Gospodine, to je uvreda! Od danas više niste trener u mom klubu!

Trener je bez riječi ustao, pokupio svoju torbu s opremom i napustio igralište prije nego je utakmica i započela. Gospodin Prpić je odlučio danas sam voditi poletarce svoga kluba.

Krak je bio i tužan i zadovoljan što nije u igri. Bilo bi lijepo razveseliti tolike navijače, ali bi, isto tako, bilo strašno razočarati ih.

Utakmica je započeta velikim naletom crvenih, t.j. momčadi KBP, ali su se bijeli, odlučno i požrtvovno branili. U petoj minuti uslijedio je brzi protuudar. Bući, igrač sredine bijelih, napucao je dugu loptu naprijed. Na nju je snažnim trkom naletio Dante, utrčao u šesnaesterac i iz blizine svladao suparničkoga vratara. Nastala je tako urnebesna buka i tutnjava da je ona nagluha starica s prozora svoga stana zabrinuto ustvrdila:

-Gotovo je, pala je vlada!

Njezina godinu dana starija i isto tako nagluha sestra nije je dobro čula.

-Pao je pladanj? Ti si posljednja prala suđe. Trebala si paziti kamo ga odlažeš?!

Jack je bio bijesan kao ris, ne samo zbog primljena gola nego i zbog onog transparenta gdje piše da nema pojma. Izbezumljeno se uzvikao na svoje suigrače i tražio da mu dodaju loptu, ali bi Kljun uspješno zaustavljao sve te njegove nalete. Zato je tata, usprkos Jackovoj želji, naredio da se igra u širinu. To je uskoro urodilo plodom. Jedan za drugim, u pet minuta KBP je postigao dva gola. Jedan prodor s desne strane, nakon što se Kljun poskliznuo, i jedan uspješan prebačaj lopte preko vratara Ante bili su dovoljni da poznatija momčad preokrene rezultat. Nastala je kratkotrajna tišina. Navijače Prvih mačića to je naprosto presjeklo, a tobožnje navijače PBK utakmica nije ni zanimala. Već su popili sve pivo i otišli s igrališta. Tad skoči Fritz i povika:

-Mačkice i mački ovoga grada! Što čekamo? Navijajmo!

Nakon prvoga poluvremena rezultat je ostao nepromijenjen.

-Ja sam kriv. - žalostio se Ante. - Na prvi sam udarac trebao biti brži, a drugi mi je prošao iznad ruke. Nemam dobar odraz.

Trener ga je uvjeravao da ništa nije kriv, tek da je nizak za tako velik gol, što je sasvim normalno s obzirom na njegove godine. No i njihov je vratar nizak, tješio ih je trener, a na utakmicama ovoga uzrasta uvijek je puno zgoditaka. Sasvim sigurno, bit će ih i u drugom poluvremenu pa zato treba napasti i udaljiti protivnika od vrata. Tako je počelo drugo poluvrijeme. Mački su napadali

a bankari se branili. Oko osme minute nastavka, Ante je ispucao loptu koja je odskočila u visokom luku i preskočila nekoliko suparničkih igrača. Dokopao je se Bući i snažno šutnuo naprijed. Lopta je preskočila suparničke obrambene igrače, utrčao je Dante i zabio svoj drugi gol. Opet je nastala nesnošljiva buka tako da se ona sirota starica upitala tko je sad pao. Mladi igrači KBP na tren su djelovali izgubljeni. Više se nije znalo tko na kome mjestu igra. Do tridesete minute Bući i Dante su zabili još dva gola. Sve je mirisalo na pobjedu, sve dok u trideset i petoj minuti nesretni Bući, uz Dantu danas najbolji igrač momčadi, nije ozlijedio koljeno. Trener nije imao izbora. Uveo je Kraka. Srednjeg je braniča pomaknuo na mjesto srednjeg veznog i tako novog igrača zadužio za ono što inače igra.

Krak je osjetio kako su mu noge odrvenjele. Nije se uspio ni zagrijati, a već je morao u igru. Oznojio se i protrnuo kad mu je prišao Jack i rekao:

-Napravit ću budalu od tebe!

Krak bi ga najradije ošamario, ali se suzdržao. Taj trenutak neodlučnosti bio je dovoljan da se Jack prvi dokopa lopte, gurne mu je kroz noge i, dok je siroti Krak posrtao, vješti je Jack utrčao u vratarov prostor i postigao zgoditak. Trebalo je izdržati zadnjih pet minuta i sačuvati pobjedu. Krak je kao sjena trčao za Jackom, pokrivao ga i rušio čim bi osjetio da će mu pobjeći.

Iako je trenutno najviši na igralištu, lopta, slučajno ispucana s pola terena, preletjela ga je, a on je, ne

razmišljajući, za njom posegnuo rukom. Klasičan jedanaesterac. Gledalište se sledilo od šoka. Jack je uzeo loptu, zaletio se i opalio. Jedva ju je Ante uspio odbiti, ali, na žalost njegovih navijača, točno na nogu suparničkoga lijevoga krila koje je bez teškoća izjedačilo rezultat. Vremena za promjenu više nije bilo. Utakmica je završena. Jack je prišao Danti i rekao:

-Danas ste se provukli, ali vas drugi put čeka obećanih pet komada!

Dante se uspio suzdržati i džentlmenski odgovorio:

-Čestitam vam na igri. Dali ste sve od sebe. Cijenim to.

Teško je kad ti pobjeda izmakne iz ruku, no muk je trajao samo nekoliko trenutaka. Gledalištem se opet orilo: "Mačak je najbolji!"

Trublje, bubnjevi i pjesma još dugo nakon utakmice treštali su igralištem.

Do kasno popodne na središnjem se gradskom trgu pjevalo i plesalo, premda je svima bilo jasno: Postignut je rezultat ravan pobjedi, ali ipak ne i pobjeda. Zadovoljan igrom, Fritz se uzvikao:

-Drugi ćemo put mi njima, a ne oni nama dati pet komada!

-Pet komada! Pet komada! - orilo se trgom.

-Danas smo im potprašili, no drugi ćemo ih put i naprašiti. Zato se ne opuštaj, vojsko! Uh, gladan sam! - lupnuo je mladi prosjak štakom po betonu. Mali su Čudići

to čuli i pozvali ga u slastičarnicu, ali on reče da ga unutra neće pustiti pa mu neka, kad već to žele, ovamo donesu kolač.

-Sutra te pozivamo doma, na ručak. - predložio mu je Dante, donijevši kolače.

INVALID DOMOVINSKOGA RATA

Za ručkom su saznali da se zove Josip, da je u ratu proveo jednu godinu i da je bio ranjen. Za vrijeme jednog napada natrčao je na minu pa mu je noga teško oštećena. Nešto kasnije morali su mu je, nažalost, odrezati. Pomoć koju sada dobiva kao ratni invalid ne može dostati njegovoj tročlanoj obitelji. Mati treba lijekove, a otac ne radi jer mu je tvrtka bankrotirala.

-Tko će zaposliti čovjeka s jednom nogom? Morat ću u carstvu gljiva potražiti posao - našalio se i dodao: - Ne, ne žalim ja za nogom, ali ne mogu shvatiti da društvo nije prepoznalo moju nevolju. Ne trebam milostinju nego posao, ljudi! – uzviknuo je ogorčeno.

Poslije njegova odlaska mali su Čudići dugo razmišljali kako mu pomoći. Tad Ante predloži:

-Izazovimo na uzvratnu utakmicu PBK, a sav prihod od ulaznica neka ide Josipu.

-O tome bismo mogli obavijestiti radio postaje i novine. Tako ćemo skrenuti pozornost na njegov slučaj - domislio je Dante bratov prijedlog.

Na velikom je odmoru mlađi brat okupio osme razrede, ali su se okupili i ostali, te se, tako se činilo, sva škola zgurala u kutu dvorišta gdje je upravo počinjala rasprava. Dječak je nadahnuto objašnjavao svoju i bratovu namjeru. Svi bijahu potreseni Josipovom sudbinom. Toliko su puta prolazili pored njega, mnogi bi mu katkad dali koji novčić, ali se nitko nije zapitao tko je taj mladić. Zaista tužno i nevjerojatno.

-Da, čudni smo mi ljudi. - zaključio je Davor, zvan Bući, koji se također priključio razgovoru.

-Slažem se s vama, ali u utakmici na mene ne računajte - uzdahuo je Krak.

-Ni na mene. - ustvrdio je Bući. - Ozlijedio sam koljeno i još me jako boli.

Ne brinite, Čudići će to srediti! - javila se Ena, jer je i treći razred bio tu.

-Dakle, ako im niste spremni dati pet komada, ta me utakmica uopće ne zanima! - nakreveljio se Fritz.

-Pet ko jedan, ne brini, bit će! - samouvjerenio je rekao Miki koji inače nije imao pojma o nogometu.

-Vi dobro zaigrajte, a mi ćemo vas podržati kao i prošli put! - uozbiljio se Fritz.

-Predložit ću treneru. Iskreno se nadam da će nas on opet podržati. - zaključio je Dante dogovor.

S dvorišta ih je pokrenulo školsko zvono. Tad pristupi Jack i upita o čemu se tu radi.

-Radi se o zvonu za početak novoga sata. - hladnokrvno mu je odbrusio Fritz.

Trener je bio oduševljen. "Ljudi se moraju pomagati", rekao je. Sutradan je Dante potražio Jacka.

-Prošli put nisi održao obećanje Sada vam se pruža zgoda da nam zabijete tih pet komada. Nudim ti uzvratnu utakmicu.

-Ne zanima nas. Igrati s vama najobičnije je gubljenje vremena.

Dante se pobojavao da će plemenita namjera propasti. Morao je nabrzinu nešto smisliti. Zagledao se sugovorniku u oči i polako rekao:

-Znao sam da si dobar nogometaš, ali nisam znao da si strašljivac. Preplašio si nas se, i to jako, ali nema veze - mudro si odlučio, jer smo se baš nabrusili da vam zabijemo tih slavni pet komada!

-Vi nama pet komada?! Ti si lud!

-Pa dobro, ne mora ih biti baš pet. Može koji više ili manje.

-Čuj, tako ćemo vas osramotiti da će vam biti neugodno izaći na ulicu! Dakle, iduće srijede, umjesto treninga!

-Ima još nešto. Skupljat će se dragovoljni prilozi za mladića bez noge. Njemu je hitno potrebna proteza, a i...

-Nije li riječ o onom prosjaku?

-On je dobar dečko. Nije kriv što je nesretan.

-Koješta! Nema ništa od utakmice!

-Ali Jack?!

Jack se bez riječi udaljio. Dante je zbunjeno gledao kako nestaje kroz školska vrata. Što sad? Požalio se Anti, a ovaj je, nakon kraćeg razmišljanja, našao rješenje:

-Jack je običan napuhanko. Ne brini, braco, zamolit ćemo upravu kluba da našim susjedima predloži tu utakmicu kao humanitarnu. Odmah, još prije nego donesu bilo kakvu odluku, o namjeri treba obavijestiti lokalni radio i nekoliko novina. Htio bih vidjeti tko će nakon svega odbiti takvu utakmicu!

Dante oduševljeno zagrlji svog mudrog brata. Još te večeri skicirao je dopis kluba Mačak klubu KBP, te lokalnom radiju i svim novinama koje se mogu kupiti u gradu. Posebno je naglasio nesreću mladog vojnika i ideju učenika cijele jedne škole da mu se pomogne. Sve je brižno isprintao (pisao je na kompjutoru) i stavio u školsku torbu. Sutra je to odnio u Klub, predsjedniku kluba na potpis. Predsjednik je pažljivo pročitao napisano, odmah oduševljeno potpisao i pohvalio mladoga športaša.

Cijeli se grad uzbudio slušajući radio i čitajući novine. Svi su se počeli pitati kako je moguće da se tolike godine od svršetka rata nitko od nadležnih u brojnim vojnim udrugama i socijalnim ustanovama nije pobrinuo za obitelj mladoga invalida. Neki su naslovi bili posebno ispunjeni tugom i žestinom.

"Zbog domovine je postao invalid, a domovina ga bacila na ulicu!", "Kakva je to sredina?", "Djeca dalje vide", "Svi na utakmicu!", i tako redom.

Na internetu je Ante, uz Josipovu fotografiju, objavio tužnu mladićevu sudbinu, koju je napisao Dante. Objavljen je i broj računa na koji se može slati pomoć.

"Nisu bogati oni koji imaju nego oni koji pomažu. Ovaj mladić nema noge, nema ni doma, ali ima nas. Pomozimo mu", pisalo je velikim slovima.

Kad je Jack čuo da tata spominje utakmicu, pozelenio je od bijesa.

-Ništa od toga! Neću opet dopustiti da me onaj Dante napravi budalom!

-Eh, moj naivni sine! Ima stvari koje čovjek ne želi, ali se one naprosto ne mogu izbjeći. Zašto se ti toga nisi sjetio?!

-Taman posla! Ne želim igrati za prosjaka! Ta će se utakmica igrati bez mene!

-Ako tako želiš, igrat će se bez tebe. Nisi ti središte nogometnog svijeta. - smireno mu je odgovorio otac.

-Bez mene ćemo dobiti pet komada!

-I to je za ljude. - smješкао se tata.

-Ali ne od Prvih mačića, od Mačka ne!

-Onda ti nema druge, moraš igrati.

Jack je zaplakao i otišao u svoju sobu.

MLADI UČENJAK

Odmah nakon one, sad već slavne utakmice, Ante se duboko zamislio. Shvatio je da su povoljnu rezultatu pridonijela dva važna razloga. Prvo: suparnici su ih potcijenili pa su s manje volje ušli u igru, i drugo: momčad Prvih mačića bila je vrlo motivirana. U novoj utakmici nešto od toga će izostati pa će prednost biti na suparničkoj strani jer, ruku na svako objektivno srce, KBP ipak ima vrsniju momčad. Znao je da u sastavu Prvih mačića ima nekoliko sporih igrača i da obrani, skupa s njim, nedostaje skok igra. Tako veliki nedostaci u dosta kratkom vremenu koje je preostalo do nove utakmice ne mogu se popraviti nikakvim treninzima. Nešto se mora poduzeti, ali što?

Proučavajući najnoviju medicinsku knjigu o ljudskom mozgu učinilo mu se da ljudi toliko malo znaju o sebi. No, kao da se neka golema i mnogo sadržajnija knjiga u njegovoj glavi počela razlistavati. Začudujuće je lako došao do važnih spoznaja o moždanim centrima koji upravljaju pokretima. To ga je ponukalo da pokuša pronaći način kojim bi se, koristeći ta saznanja, mogle poboljšati već spomenute osobine - brzina i skok.

Prošle je godine, prekapajući po spremištu, našao kutiju koja je na njegov i bratov sedmi rođendan neobašnjivo osvanula među njihovim igračkama. Bila je puna čudnovatih stakalca i kamenčića. Tata je odmah shvatio da su to kristali. Tada se braći nisu činili bogzna

koliko zanimljivi pa su ih odložili i na njih uskoro posve zaboravili. Sada im je posvetio pozornost i odmah shvatio da takvih kristala na Zemlji nema. To ga je još više zaintrigiralo pa ih je u nekoliko proteklih dana dobro proučio. Opet je listao tajanstvenu knjigu zapisanu negdje u tajanstvenim dubinama njegova uma. U glavi su mu se rojile slike i nazivi tih kristala, njihova svojstva i, što je još važnije, njihova namjena.

Zaključio da su mogućnosti ovih čudesnih kamenčića naprosto nevjerojatne. Njihova će energija jednom biti važnija od nekih danas toliko potrebnih i važnih energija, kao što su naprimjer nafta i uglj, koje će uskoro, zbog razvitka tehnologije, ionako biti van upotrebe. Istražio je strujanja unutar nekoliko vrsta kristala i provjerio kako ona djeluju na mišiće i mozak miševa. Rezultati su bili ohrabrujući, pa je sve to, napokon, provjerio na sebi.

Nakon toga je prešao na drugu fazu. U tatinu kacigu (njegov se tata voli voziti na motoru i ima nekoliko kaciga) ugradio je sklop od odabranih kristala i izložio ih danjem svjetlu.

Predvečer si je kacigu stavio na glavu. Lelujavi slap valova što izbijaju iz kristala prodirao mu je u lubanju, pa se na trenutak uplašio da će se onesvijestiti. Srećom je taj osjećaj trajao samo nekoliko trenutaka. Kad je pokus bio završen, malo se odmorio i potom istrčao na dvorište. Tu se zatrčao iz sve snage i s već prije obilježena mjesta

skočio u dalj. Izmjerio je skok i zaprepastio se - skočio je metar i pol dalje od svog dosad najboljeg skoka.

Hitno je pozvao brata i telefonom nazvao Kraka. Brat je došao odmah, a Krak požurio prvim tramvajem. Znao je da se dogodilo nešto važno. Čitao je to iz Antina uzbuđena glasa.

Čim su se okupili, Ante im zapovjedi da skoče u dalj što bolje mogu. Zatim je skočio on.

-Hej, čovječe, pravo je čudo koliko si nas nadskočio! - Krak nije vjerovao vlastitim očima.

-Želite li i vi toliko skočiti, morat ćete se podvrgnuti malom tretmanu čuvenog znanstvenika Ante Čudića! - vraglasto se smješкао mali pronalazač.

Pristali su ne razmišljajući ni trenu.

Najprije je izmjerio napone u njihovim lubanjama i utvrdio da se strujanje u Krakovoj glavi odvija mnogo sporije i s daleko manjom snagom. Zato je izvršio pokus samo na bratu jer je za Kraka trebalo napraviti drukčije frekvencije u kristalnoj rešetki i kacigu popuniti kristalima drukčije vodljivosti.

-To ti je! Nikad od mene ni dobra učenika, ni dobra nogometaša! - žalostivo je uzdisao Krak.

-Ništa nije toliko loše da se ne bi moglo popraviti.
- smješкао se Dante.

Istraživanje se svakodnevno otezalo do duboko u noć pa su se roditelji, počeli buniti. Ante ih je uvjerio da će

se sve brzo okončati. Stalno je nešto mijenjao, odbacivao i dodavao; sve dok nije pronašao kristale prema svojstvima najbližim onima kakvi su mu trebali.

Jedno popodne, dok je oduševljeno pratio sve preinake te čudne naprave, Krak je odlučno rekao:

-Sad sam ja na redu!

-Ni slučajno! Sve ovo najprije moram provjeriti na sebi - objasnio je Ante. Mnogi znanstvenici najprije na sebi provjeravaju vlastiti izum jer nitko savjestan ne želi drugoga čovjeka izložiti nečemu što bi mu moglo upropastiti život.

Te si je večeri, kad je ostao sam u laboratoriju, stavio na glavu tu novu "haubu". Oko mišića na rukama i nogama ovio je kristalima obloženi omotač. Odmah je osjetio kako ga po mišićju bockaju oštre strelice što ih čudna naprava "ispaljuje" desetke tisuća u sekundi i kako mu tijelo lagano podrhtava. Opet je pomislio da će se svakoga trenutka onesvijestiti. Skupio je hrabrost i izdržao pet minuta. Trebalo mu je pol sata da se oporavi. Osjećao je da su mu mišići snažno nabubrili, kao da im se masa utrostručila. Nakon toga je ustao i odlučio skokom dodirnuti strop. To dosad nikako nije mogao, ni s mjesta, ni iz zaleta; ni Dante to nije mogao. Sad je poskočio i bez teškoća dlanom dotakao bijelu plohu. Oči su mu se zacaklile od sreće.

"Ne zna Jack kakva sam se tajnoga oružja dokopao!" pomislio je pobjedonosno.

Narednih je dana cijela momčad Prvih mačića u strogoj tajnosti prošla kroz laboratorijsku obradu. Krak čak tri puta. Već na prvom treningu trener je uočio neopisivu promjenu kod svojih igrača, ali nije shvaćao što se zapravo s njima i u njima događa. Jedva je vjerovao štoperici i očima, jer po brzini i skoku većina se tih dječaka mogla mjeriti sa seniorima! Čak se ni Bući više nije žalio na koljeno, a kako i bi kad su to braća riješila na svoj već poznati način. Zato se trener ograničio na stjecanje kondicije i na izvršavanje taktičkih zadataka. Sav se žario od zadovoljstva jer je postao uvjeren da će njegova momčad prirediti još veće iznenađenje nego prošli put. Ponosno i nestrpljivo je čekao tu utakmicu.

SUKOB

Jack se osjećao prevarenim i od oca. Nije shvaćao zašto se ta utakmica mora igrati. "Ako treba pomoći onom siromahu, neka otac izdvoji iz banke određenu svotu i sve u redu", govorio je majci, a mama ga je još više oneraspoložila izjavivši da tati ta utakmica odgovara i da će svakako pripomoći jer će tako banka dobiti izvrsnu, a jeftinu reklamu. Akcija socijalne pomoći zamišljena je tako da u njoj svi mogu sudjelovati, o njoj se već priča u cijeloj zemlji i tata je čak spreman dublje posegnuti u džep pod uvjetom da njegova banka dobije položaj glavnoga pokrovitelja.

-To je ludost, to tata ne smije učiniti! - derao se i cmizdrio mališan.

-Ne ljuti tatu jer mu u posljednje vrijeme ne ide posao onako kako bi želio. Razljutiš li ga mogao bi te i pljusnuti - upozorila ga je mama. - Osim toga, o utakmici će neke televizijske kuće napraviti veće reportaže, a možda i cijela utakmica bude prenošena. Neki gospodin Dante Čudić sve to sjajno vodi i čvrsto drži u rukama. - dodala je.

-To nije nikakav gospodin, to je onaj klip an koji mi još od vrtića zagorčava život! - skoro se rasplakao.

-Ne, to sigurno neće biti taj Dante. Tako ozbiljne poslove može voditi samo ozbiljan i zreo čovjek.

-Mama, zar si i ti protiv mene?! - Sada se više nije mogao suzdržati. Otišao je u sobu i dugo, dugo cmizdrio od bijesa i nemoći. "Kako je to moguće?" pitao se. "Imam sve, a ne mogu ništa." Vjerovao je da se bogatstvom može kupiti sve na svijetu. "Ako je tako, kakvim tek silnim bogatstvom raspolazu ti vrazji Čudići kad im baš sve polazi za rukom?" zapitao se prije nego je zaspao.

Toga je jutro nagovorio tatu da ga svojim prekrasnim crvenim sportskim autom doveze do škole. Htio je podsjetiti ostale učenike da on nije bilo tko. Vjerovao je da će mu tako porasti ugled u njihovim očima. Neki su se, doduše, okupili oko automobila, i nastavili ga promatrati sve dok se, onako lijep, nije izgubio u daljini. Na Jacka nitko nije ni pogledao. To je bila ona kap koja ga je natjerala u novi izazov.

Na velikom se odmoru poput vihora sjurio u dvorište i ondje ugledao Dantu. Pritrčao mu je s leđa i povukao ga za uho. Potom mu je pred svima prezirno skresao u lice:

-Dante, ti si obično prase!

Dante je vidio bijes u njegovim očima. "Što me jednom ne pustiš na miru?" pomislio je uzdahnuvši. Miroljubiv po prirodi, odlučio je uvredu prikazati kao šalu. Zato mu je bezazleno odgovorio:

-O, hvala ti! Prase je vrlo inteligentna životinja!

-Prase je prljava životinja koja ne može živjeti bez blata!

-To je vrlo čista životinja, a blato mu dođe kao tebi puder.

Nakon ove pošalice nastalo je cerekanje i zafrkancija.

-Jack se pudra; ljudi, Jack se pudra!- povikao je netko.

-Zato mu je nos tako brašnast! - podrugnuo se nepoznati iz gomile.

-Ljudi, što vam je?! - pokušao ih je smiriti Dante, ali nije stigao doreći misao jer se Jack bacio na njega kao bijesni lav.

Dante se morao braniti. Jack ga je s obje ruke obuhvatio oko struka, pa Danti nije preostalo mnogo izbora. Jednom je rukom svoga suparnika pograbio za vrat, a drugom za jednu šaku, nastojeći oslabiti stisak. Zadovoljan što je protivnika uspio tako dobro obuhvatiti,

Jack je očekivao da će ga srušiti već prvim zamahom. Ali jao! Osjetio je čudnu drhtavicu i snažno strujanje u Dantinim rukama. Nagoni ga pogleda i vidje da mu je lice postalo neprirodno zelenkasto. Trenutak kasnije pogodio ga je snažan strujni udar. Tijelo mu se streslo i zadrhtalo. Užasnut, kriknuo je tresući se od straha i, lamatajući rukama, počeo pozivati u pomoć. To je Dante, dakako, iskoristio, čvrsto ga uhvatio oko struka i srušio na zemlju.

-Dante! Dante! - uzvikalo se mnoštvo.

Pobjednik polako ustade i poraženome pruži ruku, ali ovaj to odbi. Prestrašeno je dahtao i opipavao svoj nagnječeni vrat. Sve je u njemu još podrhtavalo od stresa.

-Svaka ti čast, jak si Prpiću. Hvala ti što si mi omogućio da te pobijedim. - Dante je izgovorio rečenicu koju je negdje pročitao i koja mu se svidjela, jer ne valja poniziti suparnika, a on nije bio čovjek koji bi i inače ponizio čovjeka. Ni sad nije želio da se Jacku rugaju zbog poraza, ali je Jack sam sve uprskao.

-On u džepu ima neku napravu, jer me je struja tako stresla da sam od njezina udara skoro poginuo! - nesretni gubitnik očajnički je pokušao opravdati svoj poraz.

To je već bilo previše. Nastala je dreka i izrugivanje što prestrašeni i osramoćeni Jack nije mogao podnijeti. I on i Dante bili su u majicama i kratkim hlačicama pa je tvrdnja o čudnoj električnoj napravi bila i besmislena i smiješna.

-Ljudi, Dante u džepu ima cijelu hidrocentralu! - narugao se Miki još uvijek ošamućenom Jacku.

-Podnesi to kao muškarac! – žvačući žvaku, potapša Fritz maloga gubitnika koji se, cmizdreći, kroz gužvu provlačio pored njega.

Dante se pitao što je natjeralo izazivača da izmišlja, ni manje, ni više nego strujni udar. Malo kasnije, kad je već sjeo u školsku klupu, zapitao se:

"A što ako je Jack rekao istinu i ako stvarno?..."
Htio, ne htio, prisjetio se davnoga sna svojih roditelja i po tko zna koji već put upitao se je li zaista riječ o snu, ili su se u njegovo i bratovo začćeće umiješale neke tajanstvene sile, možda čak i svemirci.

Roditelji zapravo uopće nisu sigurni je li ono bio san, ili ipak java. Zbog nevjerojatnosti svega što se zbilo, najlakše je cijeli događaj proglasiti snom. Osim toga, zar nisu i on, i brat također "sanjali" o tajanstvenim bićima koja ih pretražuju i... Tko zna što sve nisu radili s njima dvojicom?!

Tjeran tom mišlju, pogledao je kroz prozor. Nebo je bilo vedro, bez ijednog oblačka. Sunce je bilo već sasvim bijelo od usijanja. Kao da se i ono zagrijalo za utakmicu koja će uskoro uslijediti, ili je već predvidjelo silna usijanja koja će se neizbježno dogoditi.

ZABRINUTI JACK

Jack se osjećao osramoćen i ponižen. Samo ga je osveta sadržana u neutaživoj potrebi za pobjedom u toj neizbježnoj utakmici držala na nogama. Sad ju je želio svim srcem. Novi je trener ozbiljno primio zapovijed tate Prpica da u toj utakmici mora pobijediti, ili će napustiti sjajno plaćen posao. Zato su pripreme bile sve oštrije i napornije, a Jack je u svemu prednjačio. "Dobit ćete obećanih pet komada, ne zvao se ja Jack!" prijetio se radeći vježbe punom snagom. I ne samo to. U slobodno je vrijeme stjecao dodatnu kondiciju. Sam je trčao po velikom parku na rubu grada. Strpljivo i uporno, preskakivao je duboke jarke, pretrčavao duge strme uspone i spustao se niz strme hrastove gajeve. "Moram biti spreman za dan osvete", poticao se kada bi osjetio umor.

Nitko se na njegove probleme nije osvrtao, jer su drugima bili nerazumljivi. Jedino se Debeli, vječno pospani osmaš, omuhavao oko njega zbog sasvim određenih razloga. Debeli ga je hrabrio i uvjeravao da će njegova nogometna osveta biti potpuna. Taj je prepredeni dječak vješto koristio Jackove slabe točke i lukavo pronalazio način kako da se dočepa sitnica koje su ga veselile - dobrog kolača, toploga hamburgera, ili nogometne ulaznice. Pozvonio je na Jackova vrata uzbuđen što mu se ukazala zgoda kojom će se sasvim sigurno okoristiti.

Uvijek kad prolazi pored kioska gdje se prodaje njegova omiljena hrana, hamburgeri, uspori ionako spori

korak i zastane čeznutljivo udišući mirisima pečena mesa ispunjeni zrak.

Postoji još jedno mjesto njegova iskušenja.

Na putu od kuće do škole nalazi se prekrasno uređena slastičarnica zbog koje je u školu uvijek polazio desetak minuta ranije. Prije nego bi odlučio napustiti izlog svojih vječitih želja i iskušenja pogledom bi pojeo sve što je na policama bilo izloženo.

I u prvom i u drugom bi se iskušenju redovito prisjećao Jacka, i smišljao kako bi ispravio "povijesnu nepravdu" koju mu je učinila sudbina. Pritom je mislio na svoj više nego skroman džeparac.

Danas popodne karte sreće su mu se, izgleda, poklopile. Dok je sjedio na klupi, u parku, i uživao u neodoljivom mirisu hamburgera, pred njom se našla cijela momčad Prvih mačića, skupa s njihovim trenerom.

-Dečki, ja častim! Danas ste bili tako dobri da nimalo ne sumnjam u našu pobjedu! - rekao je trener svojim igračima.

-Dat ćemo im pet komada! - optimistično je kliknuo Bući.

-Samo da nas ne svlada umor. Treninzi su vrlo naporni, a i onaj nas je tretman u Antinu laboratoriju dobro prodrmao. Sve me boli! - požalio mu se Kljun, pazeći da ne čuje trener.

-I mene još boli svaka košćica u tijelu, ali sam pet, ma što pet, vjeruj mi - pedesetpet sam puta hitriji nego sam bio! - sam se sebi divio Krak.

-Ante, ti si genijalac, časna riječ! - u znak priznanja grlio je Bući svoga prijatelja.

-Još jedan tretman i nećemo trčati nego letjeti! - prepun samopouzdanja blistao je Kljun.

Čim su igrači otišli, Debeli je ustao s klupe i požurio k Jacku.

Jack u početku nije htio povjerovati u sve to što mu je ispričao Debeli, ali se ovaj kleo da je sve što je izgovorio, svaka riječ, svaka točka i svaki zarez, da je baš sve živa živcata istina. Kad je malo razmislio, shvatio je da bi bilo rizično ne povjerovati, jer bi mu se na utakmici koja će se uskoro igrati, nevjerica mogla razbiti o glavu. Utonuo je u golemi naslonjač i grozničavo smišljao što da učini. Dotle je Debeli, sav blažen, sa stola uzimao komade savijače od jabuka i mljackajući zaključivao:

-Ti su mi Čudići jako čudni; tako mi ove savijače, pravi su čudaci! Tko zna što sve mogu smučkati da nas pobijede; ta - imaju vlastiti laboratorij! Obave li još koji put taj tajanstveni "tretman", moglo bi se tebi i tvojima... tebi i našima, crno pisati.

Jack zaista nije bio škrt ako bi za uzvrat dobivao više nego bi dao, a kad bi bio dobre volje, rado bi častio. Ako mu je trebala neka obavijest, častio je dvostruko, i trostruko, ako treba. Sad je izvadio veliku novčanicu i rekao:

- Možda si ti, iako si trom kao nilski konj, možda si ti moj najbolji igrač. Idi, klopaj što god želiš!

Nakon što je Debeli otišao, Jack je mislio samo na jedno - kako uništiti Antin laboratorij. Nije točno znao gdje braća stanuju, imaju li ogradu oko kuće, ili oštra psa čuvara. Najprije je odlučio da to uradi sam, ali se bojao da će biti uhvaćen. Pomisli na tatu i sramotu koju bi nanio, i njemu, i banci, i klubu napokon, te zaključi da bi to bilo jako nepromišljeno i glupo. No, mora uništiti taj prokleti laboratorij koji, ako je vjerovati Debelom, čini čuda.

Napokon je smislio.

JACKOVA OSVETA

Taksijem se odvezao u rubnu gradsku četvrt gdje se sve događa na rubu života i zakona. U toj je četvrti i većina kuća nastala protuzakonito - niknule su bez bilo kakva prostornog plana i bez građevinskih dozvola. Zato ulice krivudaju bez ikakva smisla, kao da ih je pijanac projektirao. Dio njih čak nema ni asfalta. Struja osvjetljava možda svaki drugi dom, a i on je najčešće potajno spojen s električnoga stupa. Tu su se, zbog nade u posao i bolji život, sjatili ljudi iz svih krajeva zemlje, no u krizi što trenutno caruje nije lako naći posao pa se mnogi besposleni bave raznim nedopuštenim preprodajama svakovrsne robe. Nažalost, mnogo mladih ljudi, bez mogućnosti školovanja, luta uokolo, krađući i pljačkajući sve do čega stignu.

-Niste li pogriješili kvart, mladi gospodine? - taksist je oprezno priupitao svoga putnika, ali mu putnik reče da bez potrebe ne brine tuđu brigu.

Jack je jednom zgodom vidio kako policija privodi Zoka, mladoga skitnicu za kojega su neke novine tvrdile da je vođa opasne družine lopova i batinaša. Govorilo se da se najčešće mota po ovoj četvrti, jer mu ovdje boravi družina.

Zamolio je taksista da ga pričeka dok obavi posao, ali ga ovaj zamoli da mu najprije plati za prijevoz. Jack se uvrijedio. Nije shvaćao zašto mu čovjek ne vjeruje.

-Nisam ja lopov, gospodine, samo želim obaviti jedan mali poslić i odmah se s vama vratiti natrag. Zato vas molim da me pričekate.

-Nipošto, mladi gospodine. Ja ću se povući, a vi, kad obavite posao, nazovite me mobitelom, evo vam moj broj. - reče taksist, uze novac i ode.

Jack je ostao sam na pustoj ulici. Proželi ga trnci nelagode, ali sad više nije imao kud. Pred jednim vratima ugleda djevojčicu s lutkom. Lutka je bila stara i bez ruke, ali ju je djevojčica milovala i grlila ni malo ne mareći što je takva. Vidjelo se da joj je ta lutkica najvrednije što ima. Prišao je do dvorišne ograde i upitao klinku zna li za Zoka. Kad je čula to ime, počela je prestrašeno dozivati mamu i panično plaćući utrčala u kuću. Neki je muškarac otškrinuo zavjese i pogledao o kome ili o čemu se radi. Promatrao ga je samo trenutak-dva i brzo spustio zavjesu. Jack je pričekao nadajući se da će netko izaći, ali je čekao uzalud. Nije imao kud. Krenuo je ulicom. Ona je postajala sve

sivija i u korov zaraštenija. Samo su ograde ispred kuća bile sve veće i veće. Odjednom se oko njega stvorilo pet-šest dječaka. Pojavili su se iznenada, kao da su iskočili iz zemlje. Neki su u rukama držali drvene palice, a neki lance. Svi bijahu smrtno ozbiljni, samo se vođa neodređeno smješкао.

-Onda, faco, koja te sreća nanijela u moju četvrt? - pitao je taj, očito, vođa. On nije imao ni palicu, ni lanac, ali mu je Jack vidio korice noža u desnom rukavu.

-Ako se ne varam, vi ste Zok - tresući se od straha, jedva je izustio Jack. Najradije bi pobjegao glavom bez obzira, ali sad nije bilo vrijeme za bježanje. Sad mora posao izvesti do kraja, pa što bude, bude.

-Prebalav si da bi te poslala policija, a ni moj stari suparnik, Muc, nije toliko bedast da mi šalje dijete na razgovor. Pljuni, klinac, koja te nevolja ovamo natjerala! No, čekaj, najprije ćemo te dobro pregledati da nemaš kakav prislušni uređaj. Štakore, zaviri faci u džepove!

Štakor je pronašao mobitel i pristojnu količinu novaca.

-Ovamo s tim! - naredio je Zok i Štakor mu sve to predade bez pogovora.

-Ali, gospodo, taj sam novac ponio jer sam htio s vama obaviti jedan posao! Bez njega se neću moći ni vratiti jer nemam za taksi. Osim toga, kako ću nazvati taksi bez mobitela! - siroti Jack, samo što nije zaplakao.

-Zašto bismo sklapali posao kad već imamo lov?! - iščuđavao se Štakor.

-O kakvu je poslu riječ? - zainteresirao se Zok.

Jack nabrzinu objasni o čemu se radi, a Zok reče da se o "poslu", svakako, mogu dogovoriti, ali to mora biti nova lova jer su ovu "pošteno stekli". Što se tiče njegova povratka doma, kad je već posao u vidu, bit će fer pa će "facu častit taksijem". Što se pak mobitela tiče, ni tu nema problema - on će osobno nazvati taksista.

-No, kakav je posao u pitanju? Koga treba pretući, koga opljačkati? Nema problema, moja je klapa sve u stanju učiniti - rekao je žvačući žvaku.

-Trebate slupati jedan laboratorij i prebiti dva balavca. - jedva je izmucao, od straha .

-Baš si faca! - pljunuo mu je Zok žvaku među noge. - Ne napadam javne ustanove i državne firme. Da nekoga treba prebiti, to kužim, ali laboratorij? - vrteći glavom hračnuo mu je na tenisicu.

Jack je pokušao objasniti da nije riječ o javnoj ustanovi nego o sasvim privatnom laboratoriju u kojem jedan vrlo neodgovoran klinac radi vrlo neodgovorne stvari. Ne slupaju li taj laboratorij i ne pretuku "onu bezobraznu dvojicu", tako da ne mogu barem mjesec dana nastupiti za svoju momčad, dogodit će se velika sportska nepravda. Zbog njihova vrlo čudnoga dopinga (tako je shvaćao Antine tretmane) bolji će klub možda izgubiti vrlo važnu utakmicu. No, k vragu i utakmica, ali se tu radi o njegovoj časti. Zato ni po koju cijenu ne može dopustiti da mu nekakav balavi nadriznanstvenik okalja obraz.

-O.K., faco, kad je obraz u pitanju, mi smo uvijek spremni da ga branimo, ali to i košta. Što pošteniji obraz, veća cijena! Je li tako, face nijedne?! - podviknuo je Zok svojim. Oni jednoglasno potvrdiše da je tako. Još je dodao: - Da ne bi ispalo kako smo te okrali, ova lova i ovaj mobitel su avans. Kad izvršimo posao, dat ćeš još toliko; je li u redu, faco?

Natrag se nije moglo. Da je odbio, još bi ga i nalupali. Nevoljko je kimnuo glavom. Zok ga je pitao gdje je zgrada s laboratorijem, koliko ljudi u njoj stanuje i gdje rade, zatim tko su "gorile" koje treba prebiti, i t.d. Kad je napokon saznao sve što ga je zanimalo, bio je zadovoljan. Nabiti par modrica nekakvim slinavcima i polupati nekoliko bočica u nečuvanu laboratoriju bila je prava igrarija. A novac je bio velik. Zato je poslovno zaključio:

-Evo ruke! Ne budeš li se pridržavao dogovora, jadna li ti majka! Daj mi broj telefona na koji te možemo dobiti i adresu na kojoj te možemo naći.

Jack, stiješnjen vlastitom nepromišljenošću, dade mu tražene podatke. Tada Zok nazove taksi, Jacku opali čvrgu i reče: "To ti je sasvim bezazleno upozorenje da se moraš držati dogovora". Zatim s družinom nestade iza prvog ugla.

Čvrga je bila vrlo jaka i jako je boljela. Prestrašen, dječak je plačući dočekao taksi.

Tako je Jack sklopio svoj prvi posao u životu. Posao?!...

Ujutro, još se nije ni razdanilo, Zok je s družinom bio pred kućom braće Čudića. Provjerio je koliko je na njoj vrata i koliko prozora, ima li u blizini sustanara koji bi mogli postati neugodni svjedoci, zatim nije li možda u blizini policijska ophodnja, i sve tako redom. Vidio je starije Čudiće kako odlaze na posao i pogledom pratio mlađe dok odlaze u školu. Mnogi su susjedi u isto vrijeme napustili svoje domove, a, koje li lijepe sreće, policije nije bilo nigdje u blizini. Zok je zaključio da bi mogao opljačkati cijelu četvrt prije nego bi "ta gnjavatorska i beskorisna služba" shvatila što se događa. Ipak je ostavio trojicu s mobitelima da stražare na svim točkama s kojih bi se policija slučajno mogla pojaviti. Zatim je vješto otključao kućna vrata i hrupio unutra.

-Šefe, nećemo valjda samo razbijati? Može li i jedna mala pljačkica? - upitao je Štakor.

-Naravno; ali pazi. - desno ću ti uho odrezati ako što sakriješ!

-Ne bih ja, šefe, ja sam stari poštenjak! - opravdavao se Štakor.

-Zato što si pošten zasad ti nedostaje samo pola lijevoga uha!

Za tili je čas kuća bila isprevrnuta, pokupljene su sve vrednije stvari što su se mogle ponijeti, a laboratorij stučen tako da nije ostala čitava ni aluminijska stolica.

-Baš smo to stručno, šefe! - ushićeno je ustvrdio Štakor.

-Štakore, ti si budala! - odbrusio je šef napuštajući stan.

Zok je odmah nazvao "poslodavca", koji se baš spremao u školu, i izvijestio ga da je "posao" profesionalno obavljen. Dabome, večeras očekuje novac.

Jack je protrnuo, jer novca nije imao, a što je najgore, nije ni znao kako će ga i gdje nabaviti.

-Neću moći tako brzo. Počekaј koji dan...

-Ne snadeš li se do večeras, mogu te počekati do prekосуtra u sedam, ali s kamatima.

Jack je upitao koliki su kamati, a Zok reče da za svaki dan čekanja zaračunava sto posto. Pritom ga je oštro upozorio da se ne šali oko dogovora, jer on jeftino ne rasprodaje svoj profesionalni ugled.

-Prevariš li me, skupo ćeš to platiti! - zaprijetio je i spustio slušalicu.

Jacka je oblio hladan znoj.

KAKO PRONAĆI NOVAC ?

Kad su se braća Čudići vratili iz škole, imali su što vidjeti. U kući je sve bilo razbacano, razbucano i isprevrnuto. Roba iz ormara ležala je posvuda, po krevetima, ormarićima i po podu, jastuci potpuno rasparani, a madraci razderani nožem i izvađeni iz kreveta. Vrata su laboratorija bila razbita, a od skupe opreme preostale su samo hrpe staklenih krhotina po podu i velike

crvene, žute, i smeđe mrlje od prolivenih kemikalija. Od aparature za pobuđivanje mišića i moždanih centara ostala je samo stučena metalna kapa.

-Ništa od još jednog tretmana uoči utakmice - tužno je zaključio Ante. Osjećao se jadno. Toliki trud njega i roditelja netko je pretvorio u hrpu smeća. I Dante je bio utučen, svjestan veličine štete koja ih je zadesila. Htio je telefonirati, ali je i telefon bio razbijen. Otišao je k prvim susjedima i od njih izvijestio roditelje. Tata je odmah nazvao policiju koja je uskoro stigla i sve pozorno pretražila i snimila.

Na dan isplate Jack je bio jako nemiran. Ništa pametno nije smislio, pa se nije usudio u sedam navečer otići na dogovoreno mjesto. Zok je bio strašno ljut.

-Ta me faca vuče za nos, ali - čekaj se ti, klipane jedan! Dočepat ću te se ja, a tada jao tebi! - Urlao je toliko da je Štakor zabrinuto ustvrdio:

-Šefe, izgubit ćeš svoj dobar glas!

Ta je bedasta tvrdnja pokrenula Zoka pa je iz džepa izvadio telefon i nazvao.

Jack se stresao na zvonjavu svog aparata. Spopao ga je strah od lakomisleno preuzete obveze, jer još nije imao nikakvu ideju kako će je ispuniti. Lopov je opet ustvrdio da je "posao" profesionalno izveden i da zato hitno, još večeras, na dogovorenu mjestu očekuje "ono što je pošteno zaradio".

-Niste ih pretukli - izmotavao se Jack tražeći slamku spasa.

-To nije bilo u pogodbi, to jest – nisam to primio kao obvezu! – odbrusi mu Zok svjestan da je na to zaboravio. –Ti su klinci toliko maleni i jadni da to pretucanje stvarno nema nikakva smisla – pomisli.

-Ali se podrazumijevalo, to pretucanje... Ja sam o tome više nego jasno govorio.

-Čuj, faco, nemoj mi sliniti, nisam ja od jučer. Ako treba pretući one šmrkacve, pretući ćemo ih. Ja držim do svoje riječi!

-Pretucite ih, svakako!

-To ćemo sutra, nakon što nam predaš lovnu prema dogovoru.

-Ništa od novca dok posao ne bude u potpunosti obavljen - nije posustajao dječak.

-Neka te voda nosi! Nakon jela uvijek dobro dođe komadić kolača. Priuštit ćemo ti ga, ali ga moraš platiti. Neću biti skup, jer si dobar partner. Još deset posto gore i - eto za te dobre pogodbe!

-Pa...

-Već sutra ćemo ih pretući, kad se budu vraćali s treninga. Ne zaboravi što moraš učiniti, a možeš i gledati kako ih mlatimo. Predlažem da ih sačekamo u aleji nedaleko njihove kuće. Čim obavimo posao, predat ćeš mi lovnu kod one stare platane, odmah iza prvoga ugla.

-Ne znam hoću li već sutra smoći toliko. Zar ne možeš počekati pet, šest dana?

-Niti mogu, niti želim. Ti se napokon izjasni. Ako sutra, nakon što izvršimo i drugi dio dogovora, doneseš

lovu, O.K., a ako ne doneseš - znaš što te čeka! Nakon što te propustimo kroz ruke, izgledat ćeš kao meso što je prošlo kroz stroj za mljevenje, a završit ćeš u kanalizaciji kao hrana za štakore!

"Isuse!" prestravljen zadrhta Jack. "Kao hrana za štakore?!" Morao se spašavati, pa opet zamoli:

-Ali, samo pet-šest dana!

-Hoćeš li da prebijem one balavce, ili tebe?! - opet se razljutio Zok.

-Prebij ih, svakako!

-Svakao ću ih prebiti, ali novac mora biti dan nakon što im poplave kosti i pocrvene nosevi! Vidiš, opet sam ti popustio! Eto, ni kamatu ti neću zaračunati budeš li točan.

-Ali Zok, pet, šest dana?!

-Ti želiš posao, ja utvrđujem uvjete. U mom je poslu tako! Dakle, faco, donesi lovu kako ti je rečeno! - zaprijetio je i prekinuo vezu.

Jack je još iste večeri zamolio oca da mu dade potrebni novac. Tata se čudio što će mu, a on je, nemajući kud, izjavio da je sklopio važan posao. Tata se na to nasmijao i rekao da dječaci njegovih godina ne smiju sklapati tako skupe poslove.

-Ali, tata! Ako sutra ne budem imao traženi novac, osramotit ću se.

-Kakav je posao u pitanju?

-Poseban i tajan. Ne mogu ti odati.

-Onda ništa. Kad zaradiš novac, ulaži ga u što te volja.

-Tata, zaboga, zar ti nije žao što ću se osramotiti?!

-Nije mi žao što ćeš se osramotit, nego žalim što je moj sin toliko glup da se upušta u poslove kojima nije dorastao. Zapamti jednom za uvijek: Mudar čovjek sklapa samo one poslove koji donose dobit! Je li tvoj posao takav? Kakva i kolika je dobit u pitanju?

-Novčana, svakako nije, ali je ona druga, ona...

-Ja sam bankar i ne poznam nikakve druge koristi osim novčane! - rekao je tata i zamolio da ga nepotrebno ne zamara, jer ionako ima posla preko glave.

ZOK JE NAPAO

Sutradan, nakon što je uništen Antin laboratorij, momčad "Prvih mačića" je na treningu više razgovarala o tom strašnom događaju i nagađala tko bi to mogao učiniti, nego što je trenirala. Krak se zabrinuto pitao hoće li bez novog tretmana zadržati sadašnju okretnost i brzinu, ili će se sve vratiti na staro. Ante i Dante su raspravljali o za njih strašno važnu pitanju: nije li laboratorijska obrada tijela jednako nedopustiva kao i doping, ili se taj postupak ipak može opravdati izazovom znanosti. Cijela je momčad

gorljivo branila Antin postupak smatrajući da se nije dogodilo ništa što je nedopustivo. Oni su se svi osjećali zdravi i od "šok terapije", kako su to u šali nazvali, zasada nisu imali nikakvih posljedica.

Trener je sjedio na klupi i proučavao najnoviji stručni savjetnik pa je malo zanemario trening, koji se inače odvijao ustaljenim redom, ali je napokon shvatio da momčad zabušava. Zato je podviknuo:

-Brže, brže, čini mi se da ovdje ne vježba nogometna momčad nego hrpa patničkih glista!

Vraćajući se kući s treninga braća su sustigla Anu i Enu.

-Mogli biste s nama u kino. Sjećate se, na odmoru smo pričali o tom filmu. - rekla je Ena.

-Pa, mogli bismo- - neodlučno se izjasnio Dante.

-Pođite k nama, pa ćemo skupa. Ima još dosta vremena. Stignemo! - predložio je Ante.

Nedugo zatim u aleji ispred kuće Čudića dogodilo se nešto čega će se djevojčice sjećati čitava života, a bogme, i još neki sudionici događaja. Ulica je bila pusta i već sva u sjeni krošanja golemih lipa, a gradska rasvjeta još nije bila upaljena. Iza stabala izronile su brojne muške glave, ali se to nikome nije učinilo čudno. Bili su to nepoznati mladi ljudi. Ena je najstarijem davala najviše trideset, a najmanjem oko petnaest godina.

Kad je vidjela palice u njihovim rukama, Anu je prožela jeza. Počela je drhtati od straha.

Najstariji se lupež zagonetno smješкао i podrugljivo rekao:

-Gle, gle, mlada gospoda nekuda vode svoje dame! Mlada su gospoda zacijelo već oženjena, a i red je, godine su to!

Njegovo se društvo počelo divljački cerekati i kreveljiti. Onaj je petnaestogodišnjak stao poput majmuna poskakivati i kružiti oko zbunjene i prestrašene četverice.

-Molimo vas, pustite nas da prođemo. - mirno je zamolio Ante, ali Zok još nije odigrao svoju komediju. Uvijek se volio praviti važan pred svojom družinom. Danas mu to, bio je uvjeren, neće biti nimalo teško. "Ta bi dva balavca prebila i moja baba" pomislio je još onoga jutra kad ih je prvi put vidio. Bili su, po njegovu mišljenju, toliko beznačajan problem, da je tada čak bio previdio da su "u pogodbi" osim laboratorija i dobre batine. Zapravo je dobro ispalo. Dodatna zaradica neće štetiti.

-Predlažem vam jednu malu simpatičnu igricu. - rekao je još se uvijek smješkajući.

-Kakvu igricu? - izletjelo je Ani.

-Razbijanje nosova i lomljenje kostiju. Tko više razbije i polomi - pobjednik je!

-Šefe, ti si genijalac! Takvu igru ni ja ne bih mogao smisliti! - udvornički mu je polaskao Štakor. Otkad je pristupio bandi uporno se bori za položaj drugoga čovjeka, ali Zok nikako da to ozvaniči. On je smatrao da "zdrava konkurencija" uvijek sama pronađe najbolji odgovor.

-Prvi vas put vidimo, nemamo u sebe novca jer se vraćamo s treninga i, što je najvažnije, ništa vam nismo učinili. Gospodo, to je zabuna. - pokušao ih je Dante odgovoriti od nauma.

-Nije zabuna, glupe face, nije čak ni zabunica. Sve je u najboljem redu i igrica može početi. No prije toga, vas se dvije izgubite u vidu magle! Hajde, što čekate?!

-Mi bez njih nikud ne idemo! - smogla je Ane snage i na trenutak pobijedila strah.

-Dobro, moje dame, ne mislite o meni loše ako vas koja palica dohvati. Družino, na posao!

U tren oka zamahnulo je svih pet napasnika s pet bejzbojskih palica i jurnulo. Ane je prestrašeno čučnula, a Ena se zgrbila i rukama pokrila glavu. Grčevito su stisnule oči i ukočeno iščekivale stravične posljedice masakra koji je počeo.

Sve se bitno odigralo u trenutku. Zoku se učinilo da je naletio na nevidljiv zid. Zatim ga je neka njemu neshvatljiva i neobjašnjiva sila podigla i tresnula o četiri-pet metara udaljenu lipu. Na tren se onesvijestio, ali se brzo pribrao i vidio Štakora kako onesviješten visi u obližnjoj krošnji. Glista i Ćuk, ležahu u grmu ruža nosovima zaritim u zemlju. Samo su im turovi virili iz grma. Mini, najmlađi član bande, sumanuto je potrčao niz ulicu. Užasnut zbog tajanstvene sile koja je poput perca porazbacala njegove prijatelje, još se više užasn timer kad je krajičkom oka iznad krošanja uočio obris velikoga svemirskoga broda. U sljedećem trenutku ta je grdosija već

nestala, ali se dječak sav naježio od užasa i počeo prestravljeno zapomagati:

-To nisu ljudi, to su svemirci! Ljudi, pomagajte!

Zok je nekako ustao i vidio braću kako mirno iščekuju nastavak sukoba. Ane je još čučala, a Ena se rukama držala za glavu. Zoku više nije bilo do sukoba. Morao je skinuti Štakora s lipe. Oprezno je zaobišao mete svoga napada i promrmljao: "Sorry, face!" Potom je, sav izubijan i još uvijek prestrašen, panično povukao Štakora za nogu. Ovaj se skljojao na asfalt i jauknuo. "Šef" mu je, i sam svlađujući bol u rebrima i glavi, nekako pomogao da se pridigne. Štakor je bio sav izgreben po licu, a iz nosa mu je tekla krv. Uto su se izvukla i ona dvojica iz ruža. Odjeća im je bila poparana, a lica takva da je Štakorovo lice prema njihovima bilo kao ušminkano.

-Što je to bilo? - pitao je Ćuk vadeći trn iz desnoga obraza. Vidjelo se da je još ošamućen.

-Nešto nas je tresnulo, iz zraka, vidio sam... Zrak je snažno zatitrao i eksplodirao. - promrmljao je Štakor kroz natečene usnice.

-Svemirci, ljudi! Vidio sam svemirce! - sa sigurne udaljenosti, skriven iza stabla platane, još se derao najmlađi član premlaćene družine.

Potučena se skupina potuljeno povukla što je brže mogla. Zok je šepao i držao se za rebra. Bio je uvjeren da su mu sva prebita, a možda i kuk. Štakor se držao za rame koje ga je više boljelo od rasječene usne, a "dečki iz

ruža" oprezno su izvlačili trnje iz ruku i kose. Mini je, tresući se od straha, izbezumljeno ponavljao:

-Svemirci, ljudi, to su svemirci!

-Zašuti, ili zauvijek nestani u svemiru! - stenjao je Zok.

-Zar niste vidjeli?! Bio je ondje pravi pravcati svemirski brod! A tim tobožnjim dječacima uši su svijetlile kao da su se iz njih, ili iznad njih upalile čudne zelene žaruljice! Zatim im je pozelenjelo i lice! Tada je sve ono počelo, majko moja!

-Čim dobijemo novac od one šmrkave face, vodit ću te psihijatru. - promrmljao je Zok.

Ane se glasno upitala zašto su lopovi tako brzo dali petama vjetra, a Ena je ustvrdila da su sigurno umno skrenuli jer spominju nekakve svemirce.

-Svemirce sasvim sigurno nisu vidjeli, ali su vidjeli sve zvijezde! - uspio se našaliti Ante.

Doma roditeljima ništa nisu rekli, ali ih je tu čekalo novo, ništa manje iznenađenje. Dok je mama djevojčice častila kolačima, tata ih je pozvao u laboratorij. Ante je zinuo od uzbuđenja.

-Pa, tata, kad si ga brže uspio opremiti?!

-Nisam ja, sinovi, nisam. Stvar je dosta zamršena. Pomogle su nam mamina i moja tvrtka. Sabralo se tu dosta vrijedne i važne opreme, ali ima nešto što ne shvaćam. Kad sam rastvorio kutije u kojima je sve to bilo spakirano, vidio sam da ima nekih sprava i aparata kojih nema ni

mamin ni moj laboratorij i za koje ne znam čemu služe. Kako je samo to stiglo, otkuda i kada?! Nevjerojatno! Na neobješnjiv način netko nam je to dostavio. Znaš da me je pomalo strah. Kao da ih je donio netko nevidljiv. Da sam neozbiljan, rekao bih da su pali s Marsa, ali ja znam da Marsovci ne postoje. Svemirci, dakle, nisu u tome imali prste. Pa ipak, nisam dovoljno pametan da rasvijetlim još jednu nedoumicu. Na svoj toj robi piše da je proizvod Medicinalije, ali ja znam da to nije točno. Stvari kao što je onaj stroj u kutu oni ne proizvode. Sam Bog zna tko ga je proizveo. Ja, naime, iako sam obišao mnoge svjetske laboratorije, takvih aparata nigdje nisam vidio.

-Znat ću ja čemu služe, ne brini! - sav sretan, Ante je ogrlio oca oko struka. Kasnije, kad je ostao sam s bratom, rekao mu je zabrinuto: -Ono maloprije, pa ovo sad... to nisu čisti posli.

-Ma, čisti su, čisti. Samo se moramo priviknuti na činjenicu da smo to što jesmo. Usprkos svemu što nas je snašlo, mi smo ipak obični, pravi ljudi.

-Pravi ljudi oduvijek pripadaju svemiru - pomirljivo je ustvrdio Ante.

ODBOR ZA PRIPREMU

Odbor za pripremu dolazeće velike humanitarne akcije, koji je predvodio njegov predsjednik, Dante, posjetio je gradonačelnika. Sastanak je bio vrlo kratak, jer je

sve već bilo spremno. Ni grad nije htio zaostati za ostalim sudonicima pa je gradonačelnik izvijestio Odbor da je za gradnju kuće "borca i invalida domovinskoga rata" (tako je pisalo u Odluci) grad dodijelio odgovarajuće zemljište. Došla je i ponuda poznatoga arhitekta u kojoj izvještava poštovani Odbor da će besplatno sačiniti projekt za kuću uvaženog gospodina Josipa. Zahvaljujući internetu, na račun za prikupljanje pomoći pristizao je novac iz cijeloga svijeta, a najviše su se, naravno, odazvala djeca. Zatim je poznata velika ciglana besplatno dodijelila ciglu. Iz centra za socijalnu skrb su najavili da će platiti troškove Josipova doškolovanja za posao koji mu bude ponuđen. Javila se i uprava lokalne pošte nudeći mu posao listonoše, ali kad su shvatili da Josip nema nogu, a ne ruku kako su oni pretpostavljali, ljubazno su se ispričali. Sve u svemu, Dante je bio zadovoljan. Kad je odlučio povesti ovu akciju, bio je svjestan da je utakmica samo povod i da će se glavnina novca skupiti baš na taj način. Zatim je Odbor nazvala banka Jackova tate. U banci su odlučili za tu prigodu izdvojiti značajnu svotu, ali pod uvjetom da oni budu glavni sponzori. Na to je Odbor naznačio najmanju svotu koju mora izdvojiti glavni sponzor, a ona je bila znatno veća od predložene. Bankari su se malo nećkali, malo premišljali, ali su, pritisnuti činjenicom da se i druge banke nastoje izboriti za ulogu glavnog sponzora, ipak prihvatili taj prijedlog.

Dan za odigravanje utakmice bio je sve bliže. Većina ga je očekivala kao dan pobjede dobrote i

solidarnosti s ugroženima i svojim je dobrotvornim priložima nastojala da pothvat uspije. Za njih je utakmica bila veliki finale njihovih pogleda na život. Drugi, a to su većinom bili igrači, članovi klubova i navijači, očekivali su taj dan željni nadmetanja, a samo je nekoliko Jackovih udvorica, povladavajući mu, o tom susretu govorilo kao o susretu osвете. Nažalost, uvijek ima onih kojima je važniji i sladoled od vlastitoga stava. Jack je silno htio da se u dolazećoj utakmici navijači njegova kluba, i po brojnosti, i po navijanju, mogu nositi sa suparničkima, ali nikako nije uspijevaio pridobiti veći broj. Odgovor je obično bio: "Riječ je o utakmici solidarnosti sa slabima i nemoćnima. Glupo bi bilo navijati za jačega." Osim toga, ugodnije je sudjelovati u predstavi složne navijačke skupine, koja si je jasno postavila ciljeve navijanja i koja je razradila tako simpatičnu i pomirljivu navijačku koreografiju da joj je teško odoljeti.

JACK NEMA IZBORA

Jack je upao u veliku nevolju. Nazvao ga je Zok i pitao je li napokon uspio skupiti novac.

-Moram isplanirati sutrašnji dan, pa provjeravam hoću li drobiti tvoje ili pileće košćice. - prijetio se.

-Dobit ćete novac čim izvršite dogovor! - usprotivio se dječak.

-Mi smo pristali izmlatiti ljude, a ne svemirce; na svemirce si nas poslao, faco! Da se nismo tako glupo uvukli u ovaj posao, javili bismo policiji da vidi što se tu krije.

-Kakvi vražji svemirci?! Ne zanimaju me jeftine isprike. Niste do kraja obavili posao i od novca nema ništa!

-Obavili smo ono što se moglo. Meni su napukla četiri rebra, Štakor je ostao bez dva zuba i ima strašnu posjekotinu na ramenu, a ni ostali ne izgledaju bolje. Zaslužili smo tu lovu i točka! Ne doneseš li je sutra navečer, postoje dva načina da je naplatimo - prvi ti je već poznat, a drugi je da te prijavimo policiji!

-Tko vas je namlatio?! - Jack je još vjerovao da mu lažu.

-Nemamo pojma tko je to učinio. Naprosto smo letjeli na sve strane, kao da je među nas tresnula atomska bomba. Kažem ti, faco, tu nisu čista posla. Dograbio si se sa strašno grdim tipovima. Dobili smo dojam da je oko njih neprobojan obrambeni štit, nešto što još nitko na svijetu nije stvorio. To nisu ljudi nego transformeri! Mini kaže da su u trenutku tučnjave skroz pozelenjeli i da su svjetlucali kao da su kristali, a ne ljudi. I svemirski brod, pravi pravcati svemirski brod im je bio na usluzi, mamlaze jedan! Jeza, kažem ti! Kad bi se svaki čovjek umio braniti na njihov način, moj bi posao naprasno i žalosno propao. Dakle, faco, nisam kriv što je posao bio neizvediv, ali je trud; o, još kakav je trud u njegovo izvršenje uložen!

Svemu si ti kriv, jer ne znaš s kim imaš posla. Zato moraš snositi posljedice.

-Čuj, ja nemam...

-Imaš, imaš. Tatica ti je strašno bogata faca, pa se snađi. Dakle, sutra u sedam na dogovorenu mjestu. Ne doneseš li lovu, biraj što više voliš: prva mogućnost - mljeveno meso, druga mogućnost - mila i draga policija!

Jack je shvatio da je priklješten. Pomisao na ono što ga čeka izazvala mu je trnce u nogama.

-Platit ću prvi dio pogodbe. Onaj dio koji ste izvršili - pokušao je smanjiti iznos.

Zok je pobjesnio.

-Dabome da ćeš sve platiti! Ovaj smo posao krvavo odradili i ta nam lova zasluženno pripada; a i toga natezanja oko tvoga plaćanja je već zaista previše! Vidimo se sutra, svojom ti riječju to jamčim! – Zok je bijesno spustio slušalicu.

Jadni se Jack prisjetio kako ga je u sukobu s mlađim Čudićem protresla struja pa pomisli da stvarno s tim dječacima nešto nije u redu. Sam vrag zna otkud im tolike moći! No, nije se više time opterećivao. Počeo je smišljati kako da se riješi nevolje. Napokon je “smislio”.

Navečer se pravio da čita, a kad su roditelji otišli spavati, iz mamine je torbice izvadio novčanik. Mama je baš toga dana s bankovnog računa podigla dosta novca. Već je platila sluškinji mjesečnu zaslužbu, a s preostalim je novcem odlučila suprugu kupiti dar za skori rođendan. Imućna su obitelj pa je i dar trebao biti odgovarajući.

Sutra je u kući nastao pravi urnebes. Vidjevši da je pokradena, mama se najprije zaprepastila, pa zabezeknula i nakoncu kriknula. Dotrčala je služavka, koja je, vidjevši bolećiv pogled u očima gospođe, zabrinuto uzviknula:

-Gospođo draga, što vas boli?!

-Novac! Novac mi je nestao! Netko ga je izvadio iz torbice! Martina, niste li ga vi... možda, omaškom?!...

-Bog s vama, gospođo, kako to možete i pomisliti?!

-Sinoć nam nitko nije dolazio pa zato nitko osim vas nije ni mogao...

-Gospođo, smrtno ste me uvrijedili! Sramite se! - kriknula je nesretna Martina, uzela svoje stvari i zdvojno napustila kuću.

Gospođa je najprije nazvala supruga, a on policiju. Policija je pozorno sve pregledala, ispitala, i uzela otiske s torbice.

-Tko bi to od nje očekivao?! Kradljivica jedna! - kipjela je gospođa od bijesa.

-Polako, poštovana gospođo, ne istrčavajmo se bez dokaza! - smirenim ju je glasom upozorio isljednik.

Kad se Jack vratio iz škole, mama je, još uvijek crvena lica i razočarana "postupkom one siromašne prostakuše" zagrlila svoga Jackicu i rekla mu:

-Kad odrasteš, dobro promisli koga primaš u kuću!

Jack je mudro šutio, a kad je mama rekla da je u kući bila i policija, zadržtao je od straha i nagoniski izustio:

-Nisi ih smjela zvati. Ukrala je, i gotovo. Sigurno joj je bio jako potreban.

U glasu mu se osjećala nesigurnost.

Navečer je otišao čitav sat ranije na dogovoreno mjesto. Zok je već bio tu. Iza topole je nabrzinu prebrojio novac i zadovoljno ga strpao u džep.

-Volim ljude od riječi. Bravo, faco!

Na odlasku je Jacku na čelo zalijepio bolnu čvrgu. On je, siromah, jauknuo od boli, a Zok osvetničkim bijesom prosiktao:

-Drugi put poštene ljude ne šalji na svemirce!

Kad se udaljio na pristojno rastojanje, Jack se ohrabrio i povikao:

-Svemirac si ti, a i one tvoje ušljive kukavice!

Polako je krenuo kući držeći se rukom za bolno mjesto.

Sutra je u kuću opet navratio policijski inspektor i rekao mami Prpić ohrabrujuću vijest: na torbici su pronađeni nečiji otisci prstiju.

-Njezini, sigurno! - uzviknula je gospođa misleći na sluškinju.

-Ne nisu njezini, ali ćemo već saznati čiji su. U našoj ih policijskoj kartoteci zasad nema.

-Čiji bi onda bili? - razočarala se gospođa. Istog je trena postala svjesna koliko se osramotila pred sirotom Martinom i koliko joj je veliko zlo nanijela.

-Još tražimo. Vidjet ćemo. Otisci su nekako nekako sitni, dječji rekao bih...Ako se ne varam, vi imate sina.

-Moga Jackicu! Zaboga, gospodine inspektore, ne mislite valjda da bi moj Jackica?!...

-Ništa ja ne mislim, ali znate, svaka služba ima svoja pravila. Dužnost mi je uzeti i otiske njegovih prstiju. Svoj posao uvijek uradim savjesno i temeljito. Gdje je, dakle, taj vaš Jackica?

-Nećete valjda otići u školu i od moga sineka uzimati otiske kao od kakva kriminalca?!

-Ne, gospođo Prpić, ni slučajno. Ima vremena, navratit ću kad se vrati iz škole.

Kad je Jack saznao da će doći policajac i da će uzeti njegove otiske, briznuo je u plač. Mama je odmah shvatila tko je ukrao novac, ali sve što je mogla izustiti bilo je:

-Zašto, Jackice, zašto?

-Morao sam, bio sam ucijenjen.

-Ucijenjen?! Za ime Božje! Odmah ću nazvati policiju!

-Ne, mama, ne! To moram što prije zaboraviti.

-Jadno moje dijete! - usplakala se i mama, grleći ga.

Kad je došao inspektor, gospođa je smireno rekla:

-Gospodine, radi se o velikoj zabuni. Novac je bio u drugoj torbici. Naprosto sam to smetnula s uma. Oprostite mi.

JOSIP U POČASNOJ LOŽI

U najuglednijim su novinama objavljeni razgovori s Dantom kao idejnim začetnikom i predsjednikom Pripremnoga odbora utakmice, te s kapetanima momčadi, Bućom i Jackom. Dante je bio uvjeren da će cjelokupna akcija uspjeti i da će mladi invalid uskoro dobiti ne samo protezu, nego i posao, i krov nad glavom.

Razgovarali su i s Josipom. Prije toga ga je posjetio gradonačelnik, donio mu novo odijelo i zamolio ga da skine ratnu odoru, ali je on to odbio izjavivši da nije posrijedi odora nego koža. "Kroz tu mi odoru tijelo najlakše diše", našalio se.

Na pitanje novinara žali li što je izgubio nogu, odgovorio je smireno, posve siguran u ono što govori:

-Naravno, žao mi je noge, ali bih, da nam netko napadne domovinu, učinio isto. - bio bih opet na prvoj crti obrane, te bih, bez imalo dvojbe, riskirao i ovu drugu.

Na kraju razgovora, novinar ga je upitao ima li neku posebnu želju.

-Htio bih pogledati jedan balet, Labuđe jezero, recimo. Uzbuđuje me što sve balerina može izvesti na jednoj nozi! - rekao je iskreno.

Dan uoči utakmice njegovo je uzbuđenje bilo na vrhuncu, posebno kad su mu rekli da on ne smije biti među navijačima jer, zbog toga što obje momčadi jednako žele pridonijeti uspjehu, mora biti neutralan. Odredili su mu posebno mjesto, između dviju navijačkih skupina. Tu će sjediti s uzvanicima - gradonačelnikom, predsjednicima oba kluba, i drugima. Sat prije utakmice gradonačelnik je po njega poslao službeni automobil, ali on više nije bio kod kuće. U odjeći ratnika, koju mu je mama jučer temeljito oprala i izglačala, sa štakom pod miškom marširao je ulicom i, kao da je kakav zapovjednik paradnog stroja, glasno zapovijedao nepostojećem stroju:

-Živo, življe, jedan - dva! Jedan - dva!

Kad bi udario svojom velikom krutom čizmom o asfalt odjeknulo bi kratko, muklo "tup". Ispod drvene štake je bio gumeni podmetak, pa se jedva čulo slabašno "ah".

Tup - ah! –Jedan - dva! Živo, življe! - Tup - ah! – Jedan - dva!

Tako je marširao sve do ulice ispred igrališta gdje je već bila velika gužva. Sve sami navijači Prvih mačića, s maskama kakve smo već vidjeli na prvoj utakmici, ali sa sasvim drukčijim porukama na transparentima.

"KBP volimo, Prve mačiće obožavamo!"

"Pobijedit će solidarnost!"

"Bez obzira na rezultat, svi ste pobjednici!"

"Maleni ljudi - velika pobjeda!"

"Živjeli Prvi mačići, živio KBP!"

i sve u tom smislu. Postalo je jasno da je Dante uspio pridobiti navijače da u ovoj utakmici i oni budu igrači solidarnosti. "Veselite se igri i pozdravite svaki uspješan potez jer to neće biti utakmica za bodove nego utakmica ljubavi i prijateljstva," govorio im je. Ponesene njegovom zamisli, i novine su pisale u tom duhu, a navijači i ostali gledatelji su, očito, to i prihvatili.

-A pet komada? - u početku nije odustajao Fritz.

-Dogodi li se to u našoj, ili u njihovoj mreži, svejedno, nemojte poniziti gubitnika. Riječ je o utakmici solidarnosti i prijateljstva. Ona će, sama po sebi, biti velika pobjeda dobre volje - uspio ga je uvjeriti Ante uporno naglašavajući tu bratovu zamisao. Tako su nastali spomenuti transparenti koje su Ane i Ena strpljivo pisale čitavo jedno popodne. Sretne što su uspješno obavile posao, i one su zadovoljno stupale u zbijenim redovima radosti, prijateljstva i dobre volje. Pjevajući i izvikujući neke poruke s transparentata sustigli su Josipa. Fritz i Miki su ga u trenu digli na ramena i, uz pjesmu, ponijeli prema igralištu. Josip se uzbudio, uzvitlao štakom i povikao:

-U ratu nema neutralnosti! Mačja bojno, juriš!

No, pred vratima igrališta se uozbiljio i rekao čovjeku koji je pregledavao karte:

-Ja sam krivac za svu tu gnjavažu. Pokažite mi gdje sjede neutralni promatrači velike povijesne bitke koja će se uskoro ovdje odigrati?

Poveli su ga prema počasnoj loži. Tu se upoznao s još nekim uvažanim gostima. Bili su tu predsjednici ili izaslanici klubova članova prve nogometne lige, pa predsjednik nogometnog saveza, pa izaslanici brojnih ustanova za socijalnu skrb... Svi su ga pozdravljali s poštovanjem pa se uzbuđeni Josip opet osjetio važan. Zapravo je samo jednom u životu bio tako uzbuđen - onoga dana kad se u ured za narodnu obranu došao prijaviti kao dragovoljac.

PONIŽENJE

Jack je uspio okupiti skupinu navijača, no ona se izgubila u masi. Ipak su stršili njihovi transparenti, koje je, skupa s Debelim, smišljao cijelo jedno popodne:

"Prvi se mačići bacaju u vodu!",

"Od Mačka ćemo učiniti Miša!",

"Udri gada s pet komada!"

i tako dalje. Posebno ga je oduševila poruka koju je napisao Debeli, član njegova "Stožera za presudnu utakmicu". Ta je bila napisana na platnu dugom petnaest metara, tako da ju je bilo lako pročitati sa svakog dijela stadiona.

"Vi niste samo prvi mačići - vi ste mačji kašalj!"

kočilo se iznad brojnih glava, većinom odraslih, jer su i oni došli prisustvovati tom nesvakidašnjem događaju.

Momčadi su istrčale na igralište, Jacka je spopala trema, manje zbog same utakmice, a više zbog tolikih gledatelja. Ipak, transparent što ga je smislio Debeli izmamio mu je potsmijeh i otjerao tremu.

Njegov je otac zadovoljno promatrao prepuno gledalište i oduševljeno ustvrdio da će neki gledatelji ostati pred vratima igrališta, što se odavno nije dogodilo ni na utakmicama prve momčadi. Kad je vidio transparente što su ih donijeli navijači sa znamenjen Mačka i njegova podmlatka, Prvih mačića, u prvi mah nije shvatio o čemu se tu radi, ali mu je napokon sinulo da ti mladi ljudi ovu utakmicu doživljavaju kao humanitarnu i da su tome podredili svoja navijačka pravila. Najprije se zadivio, a potom skočio kao da ga je nešto ubolo. Među navijače svojega kluba poslao je klupskoga potpredsjednika i naredio da se svi transparenti, koji nisu u istom duhu kao suparnički, spuste i više ne pokazuju. I sami su navijači bili toga svjesni pa je vrlo brzo taj dio gledališta bila bez ijednog vidljivog napisa, jer takvih kakve je sada želio gospodin Prpić naprosto nije bilo.

Jack nije shvatio što se događa u gledalištu. Sav uzbuđen, pritrčao je do klupe svoje momčadi i upitao nisu li Prvi mačići nasilno oduzeli "njegovu muku".

-Ja sam naredio da ih ne pokazuju, ja! - proderao se nervozni otac i upozorio ga da se on nalazi u igralištu, a ne u gledalištu.

-Zar je i tata šenuo? - zbuñjeno se pitao nesretni Jack u trenutku kad ga je, kao kapetana momčadi, sudac upitao želi li pismo ili glavu.

Dok su se momčadi raspoređivale po terenu, on iskoristi zgodu pa se Kraku prodere na uho:

-Napravit ću magarca od tebe! Kad završi utakmica, imat ćeš ovolike uši! - raširio je ruke, potcjenjivački se cereći..

-Danas ćeš se morati dobro potruditi - mirno mu je odgovorio Krak. Ipak se u dubini duše bojao da će mu se ponoviti ono što je ovdje već doživio. "Samo da sam obavio još jednu vježbu u Antinu laboratoriju sve bi bilo u redu!" žalovao je u sebi.

Ante više nije imao volje da izrađuje nove instrumente kojima bi nastavio pobuđivanje mišićja i moždanih centara, jer je već pronašao polje svoga novoga izazova. Već ga dugo muči pitanje kako poništiti silu težu; kako lebdjeti ili, u konačnici, kako letjeti bez tehničkih pomagala. Činilo mu se da jedna naprava u novom laboratoriju omogućava makar dio pokusa na tu temu. Tako je propustio i posljednji trening pa se pred utakmicu trener predomišljao da li njega odrediti za vratara ili u igru postaviti njegovu zamjenu. U posljednji se čas ipak odlučio za Antu. No, ozbiljno mu je priprijetio rekavši da će već prvi novi izostanak s treninga značiti ispadanje iz prve momčadi. Ante se dugo ispričavao i obećao da se to više neće dogoditi.

Netko je u pripremi utakmice bio predložio da Josip počasnim udarcem otvori utakmicu. To je čak bilo predviđeno, no kad su ga zamolili da dođe na igralište, bivši je vojnik mirno podigao štaku i rekao:

-Budimo objektivni!

Jack se pravio ljubazan dok je, kao kapetan svoje momčadi, predavao Bući zastavicu svoga kluba, ali mu je ipak procijedio kroz zube:

-Ni svemirci vam danas neće pomoći!

Dante je to čuo i odmah shvatio tko se potrudio stući laboratorij i poslati one nasilnike. Zato mu je prišapnuo na uho:

-Lijepo si **ono** sredio!

Dok je od Buće primao zastavicu i maskotu njegove momčadi, crnoga mačića koji između prednjih šapica drži nogometnu loptu s natpisom "Prvi mačići", Jack je drhtao zbog činjenice da se tako naivno odao. Što će biti ako me Dante prijavi policiji?!" zabrinuto se prekoravao. Njegov se motiv za utakmicu ispuhao poput probušene lopte.

Počasnog udarca nije bilo. S centra je krenula Jackova momčad. Naravno, Jack bi pukao da on nije prvi šutnuo loptu. Nije je nego udario, već je zapovjedio suigraču:

-Vrati mi, odmah!

No lopta nije stigla do Jacka. Već je na njoj bio Bući koji ju je sjajno prebacio naprijed. Dok su dva suparnička obrambena igrača nagađala koji će je od njih

dvojice šutnuti natrag, uletio je Dante, dodao lijevom krilu koje je malo previsoko zahvatilo loptu, ali dovoljno snažno da se ona po zemlji pored neodlučnog vratara otkotrlja u mrežu.

Igralištem se zaorila slavljenička pjesma:

Komet je sa neba pao,
strašni Mačak gol je dao.
Strašni Mačak gol je dao -
komet je u mrežu pao!
Mijaaaao!

Tu bezazlenu i pomalo naivnu pjesmicu smislila je Ena idući na utakmicu. Veselje se nastavilo nekontroliranim mijaukanjem, kao da su se sve mačke iz grada i okolice skupile na igralištu. Očito, ima u toj pjesmici "ono nešto", jer ju je mlado gledateljstvo oduševljeno prihvatilo, a odrasla se publika smijala jer joj se to mijaukanje i kreveljenje činilo smiješno. No nitko nije zazviždao ili se podrugnuo dječacima iz KBP. Postignut je zgoditak, zbog njega se i igra utakmica, pa je i radost razumljiva. Osim toga, kako se nećeš veseliti kad su oni za koje navijaš postigli prednost?

Nasred igrališta Jack se podbočio rukama i prazno zurio u loptu što je još počivala u mreži. Silno se borio da ne zaplače. -Zar ih ni danas nećemo potući?! - pitao se u nevjerici. Čim je igra krenula s centra, sjurio se na rub šesnaesterca i konačno dobio toliko željenu loptu.

“Napokon!” pomisli, ali mu se Krak, koji je trenutak prije bio iza njegovih leđa, neobjašnjivo brzo stvorio ispred i lako oteo to okruglo čudo.

-Propaklat ćeš ti do kraja utakmice, ja ti kažem! Dokazat ću da nemaš pojma o nogometu! - prijetio mu se Jack grizući usnice.

-Dobro je! - pobjednički je zaključio Krak i loptu dodao Kljunu.

U prvom je poluvremenu Jack makar deset puta dobio loptu, ali je Krak svojim dugim krakovima uvijek bio prvi na njoj. O skoku glavom da i ne govorimo.

-Igraj, Jack, ili ideš van! - čuo se glas nervoznoga trenera.

"To nije Krak, to je netko tko samo slični na njega!" zaključio je očajni dječak i shvatio da taj krakonja, u nogometnom smislu, od njega, Jacka, pravi budalu.

No, sreća mu se ukazala pet minuta prije kraja prvoga poluvremena kad je sudac za njegovu momčad dosudio pomalo čudan jedanaesterac. Kljun je na samoj granici šesnaesterca uklizao u noge suparničkom lijevom krilu. Sudac nije bio najbolje postavljen pa je odglumljeni pad proglasio prekršajem, a kad je publika zazviždanjem prigovorila njegovoj odluci, dao je Kljunu i žuti karton. Valjda je htio i sebe i publiku uvjeriti da je prekršaj ne samo postojao nego da je bio i preoštar. Jack je, sav presretan, uzeo loptu, snažno se zaleteo i opalio iz sve snage. Lopta je poletjela u gornji desni kut. Ante se bacio

poput pantera. Zahvatio ju je vršcima prstiju i izbacio preko crte igrališta.

-Ovo je čudo! - grajalo je i pljeskalo gledalište.

-Klinac, a ima tako veličanstven skok?!

-Ovakvu obranu nisam vidio ni na utakmici seniora! - čuo se glas iz gledališta.

Jack nije mogao vjerovati da tako dobro upućena lopta nije svršila u mreži. Legao je na travu i uhvatio se rukama za glavu. Suze više nije mogao skriti. Da nije blizu kraj poluvremena, trener bi ga sigurno izvadio iz igre.

Na poluvremenu, u svlačionici, Jack je bio strašno ljut.

-Ono je nemoguće, ono je naprosto nemoguće! Klipan je izvadio loptu iz samog gornjeg kuta. Tu su i svemirci imali prste, časna riječ!

-Kakvi su te svemirci spopali? Taj je dječak sjajan, za razliku od tebe! Htio si da ti svaka lopta ide u noge, kao da jedini ti igraš nogomet. Onaj krakati, što smo ga protjerali kao nesposobna, igrao se s tobom kao s malim djetetom. Raširite igru, igrajte više preko krila jer Jacku danas ništa ne ide od ruke! – ljutio se Jackov tata.

Jack je probljedio od bijesa. Ogmah s centra povika:

-Dajte mi pravu loptu i smjestit ću je onom vanzemaljcu iza leđa, ne zvao se ja Jack! –Ljut kao ris, pogledao je u nebo i zadrhtao. Klecnuše mu koljena, a srce se stisnu u pete. Iznad igrališta se ljeskao veliki okrugli svemirski brod! Kroz okrugle je prozore spazio radoznale

čudne likove kako znatizeljno zure u njega. Užasnut je kriknuo, a što bi drugo nego: -Svemirci, ljudi, svemirci! – i stao pokazivati prstom prema nebu.

Na tu je njegovu krik stadion uzavrio od smijeha, ali je on i dalje nastavio drečati:

-Što se smijete?! Zar ih ne vidite, vi slijepci?! Zar ne vidite tko pomaže Prvim mačićima?! – i opet pogleda uvis, ali ovaj put ništa ne vidje. Gore nije bilo ničega. – Zar mi se priviđa, jao meni?! Ne, ne, radi se o strašno naprednoj tehnologiji. Oni su, sto posto, još tu; samo što su postali nevidljivi – zaključi sav očajan i klonu na travu. Nakon što se pribrao, upitao je jednoga pa drugoga suigrača jesu li što vidjeli, a oni mu rekoše da se primi nogometa i da ne priča koještarije.

Prestrašen, smušen, očajan, pokušao je igrati više ulijevo, ali ga je Kljun zaustavljao jednako uspješno kao što je to dosad činio Krak. Pokušao je i s desne strane, ali se događalo isto. Uvijek je bio nadtrčan i nadskočen. Nakon jednog propalog napada momčadi KBP, Bući je loptu vješto prebacio suparničkoj obrani iza leđa. Obrambeni su igrači zbunjeno stali, kao da su zakovani za tlo. Dante je poput vjetra projurio između njih i tako sam izbio pred suparničkog vratara. Varkom ga je poslao na travu i bez teškoća loptu mirno gurnuo posred gola.

Jack se prisjetio prve utakmice s Prvim mačićima i zamolio Boga da se rezultat opet ponovi. O pobjedi više nije ni razmišljao. "Samo da se ne osramotim!" jadikovao je. Zapravo je već bio poražen. Njegovi suigrača također.

Netko od njih je bezvoljno ispucao loptu prema suparničkom голу. Krak ju je zaustavio i dodao Bući, on je s lijevim krilom izmijenio dvostruki pas i sa šesnaest metara precizno pogodio vrata.

Trener gubitničke momčadi više nije mogao izdržati. Prišao je treneru Prvih mačića i, pruživši mu ruku, zapitao:

-Recite mi kako se od osrednje nadarenih mladića može stvoriti ovako darovita momčad? Ne pitam za cijenu, samo mi odajte tajnu!

-Nema tajne. Oni žele uspjeti i sve su tome podredili. Pogledajte kako samo igraju! Svi za jednoga, jedan za sve, pravo društvo, pravi prijatelji. Nitko se ne pravi važan, čak i oni koji su nedvojbeno darovitiji od drugih ničim to ne nameću. Skromni su - ah, pade i četvrti gol - skromni su i međusobno odani. Ako jedan pogriješi, drugi mu ne prigovaraju kao što upravo sad ona vaša devetka prigovara i lijevo i desno, a sam nije izveo ni jedan uspjeti potez na utakmici.

To je treneru KBP bilo previše. Vratio se svojoj klupi i naredio jednom igraču da se skine u dres. Zatim je prišao do pomoćnog suca i zatražio izmjenu. S ruba je igrališta zapovjedio Jacku da izađe iz igre.

To mu se prvi put dogodilo. Suze su ga oblile jer je bio svjestan da je bilo uzaludno sve što je poduzeo, i ukradeni novac, i stučeni laboratorij, i sve drugo. "Nema ništa od moje osvete. Za sve su krivi oni prokleti svemirci, ne zvao se ja Jack, ako nisu! Tisuće ovih sljepaca ne

vidješe onaj strašni brod, ali ja jesam, svojim sam ga očima vidio! I ona čudna stvorenja što zure kroz okna! Nažalost, morat ću o tome šutjeti, da ne ispadnem blesav... Sad će me još ismijati i izviždati ona maskirana svjetina što na tribinama urla od zadovoljstva! zaključio je, izlazeći, poput pravog gubitnika.

No, dok je izlazio, nitko mu nije doviknuo: "Nemaš pojma, Jack!", ili: "Tko će dobiti pet komada, mali napuhanče?!", ili makar ono najobičnije "ua". Dapače, čitav mu je stadion zapljeskao, mlako, doduše, ali ipak. To mu je pomoglo da se smiri. Još očajan i zbunjen, smogao je snage pa je prema gledalištu mahnuo objema rukama i polako nestao u hodniku ispod tribina. Uto je pao i peti gol.

To je bio konačni rezultat ove zanimljive utakmice. Dugo se još pljeskalo. Igrači obje momčadi pozdravili su se s Josipom, a on im je zahvalio na pomoći i dobroj igri. Kao predsjednik kluba domaćina, Jackov je tata dao Josipu ček na kojem je bio novčani iznos ostvaren od ulaznica, zatim je kao glavni sponzor dao i veliki preslik čeka što ga nesretnom mladiću daruje njegova banka. Gradonačelnik mu je predao rješenje o darovanju gradilišta, a na koncu je televizija napravila veliku reportažu i razgovarala sa svima iz počasne lože; dakako i s njim, to se razumije samo po sebi.

Sutra su velikim naslovima u novinama bili popraćeni izvještaji s utakmice.

"Solidarnost nije mrtva", "Djeca popravljaju svijet", "Veliko je dječje srce", bili su neki od brojnih

naslova u novinama. Na internetu se moglo pročitati sve što je bilo zanimljivo na utakmici i oko nje. Bio je objavljen ukupno skupljen novčani iznos cjelokupne akcije, pa građevinski materijal i sve drugo što se još prikupilo.

U ponedjeljak Jack nije došao u školu. Prasio se bolestan. Mislio je da podsmijehe, i podrugivanja koja ga ondje čekaju, ne bi mogao podnijeti. Mama je pozvala liječnika, a on je, nakon temeljite pretrage utvrdio da Jacku nije ništa.

-Možda se na jučerašnjoj utakmici malo iscrpio. - zaključio je liječnik.

Mama je shvatila o čemu se tu radi, pa je, kad je liječnik otišao, rekla:

-Izgubili ste utakmicu, pa što? Ne smiješ to doživljavati toliko tragično. Danas se malo odmori, ali sutra nema izmotavanja!

LABUĐE JEZERO

Povjerenstvo akcije solidarnosti utvrdilo je što se sve može učiniti s prikupljenim novcem i sredstvima, odredilo je veličinu zgrade koja će se graditi, raspisalo je natječaj za izvođača radova i, napokon - prihvatilo gradonačelnikov prijedlog da se njihov posao okonča tek kad zgrada bude završena, a Josip se zaposli.

Ante se u međuvremenu, kao što je već poznato, posvetio pokusima kojima bi poništio silu teže i omogućio čovjeku da lebi i kreće se zrakom bez nekih tehnički složenijih naprava, motora i slično. Dante se usredotočio na proučavanje etike u filozofiji i religijama svijeta. Obični bi čovjek pomislio kako su to prezahtjevne zadaće za njihov uzrast, no on i brat u nekim stvarima i nisu baš sasvim obična djeca, to je jasno svima koji ih malo bolje poznaju.

Nedugo nakon utakmice, Dante je pročitao najavu za balet Labuđe jezero i poželio da ostvari Josipovu veliku želju. Pozvao ga je u kazalište. Josip se toliko obradovao da mu se Dante jedva izvukao iz zagrljaja. Nabavio mu je sadržaj baleta pa se bivši vojnik i s te strane pripremio za predstavu. Sutradan je nazvao svoga mladog prijatelja i zamolio ga da rezervira još jednu kartu.

-Imam prijateljicu! - obznanio je ponosno. Dante je, obradovan, rekao da mu je zbog toga drago.

Josip je opet dao oprati i očistiti svoju vojničku odoru. Zatim je na nju pričvrstio spomen medalju koju je dobio zbog sudjelovanja u onoj velikoj i važnoj bitki u kojoj je, nažalost, izgubio nogu. Štaku je premazao sredstvom za laštenje drveta i dobro je ispolirao pa je svjetlucala kao da je nova. Na dan baleta tata Čudić je svojim automobilom na vrijeme došao po uzbuđenog mladića. I mama Čudić je bila uzbuđena zbog radosti koja ga večeras očekuje. Kad je iz zgrade, odavno predviđene za rušenje, najprije izišla smeđokosa debeljuca, ona ju je

ženskim okom odmjerila i zadovoljno zaključila da djevojka i Josip čine baš simpatičan par. Napokon je kroz vrata zgrade virnula štaka. Josip se hitro, u pet, šest koraka, stvorio pored automobila. Odmahnuo je majci na pozdrav i sjeo pored djevojke. Dok su se udaljavali, Josipova je majka još dugo mahala za kolima čak i onda kad su već nestala u gradskoj vrevi.

Pred kazalištem su s ulaznicama već čekali Ena, Ane, Ante i Dante. U auli kazališta već je bila gužva. Mladi je vojnik odmah na se skrenuo pozornost. "Tup - ah", tup - ah", odjekivalo je prostorijom. Ispred njega su se ljudi sklanjali s poštovanjem kako bi mu omogućili da bez teškoća uđe u dvoranu.

Sjeli su u peti red. Prostorija se polako punila, orkestar se usviravao, a on malo zvjerao, malo osluškivao zvukove glazbala. Zatim mu se pogled zadržao na zastoru iza kojega će se dogoditi sve ono što ga je ovamo dovelo. Kad je zastor napokon povučen, primio je prijateljicu za ruku i snažno stisnuo.

Zbunjeno i začuđeno promatrao je balerine u bijelom, njihovo poput labudica nježno izvijanje vratova i tijela, i upijao glazbu koja kao da ne izvire iz nekih nevidljivih glazbala nego iz duša tih nježnih, gotovo prozračnih ženskih bića. Tko zna zašto, pred očima mu iskrsnu sivi rov kojim kroz blato, što doseže do košćica, šljapkaju vojničke čizme. Počeo ga gušiti zrak što se na bojišnici usmrdio od barutnih plinova, spaljene trave i zgarišta koja već danima tinjaju nakon snažna i dugotrajna

neprijateljskoga bombardiranja. Trgnuo se. Nježna ga je glazba sve više trijeznila i prizivala u javu. Otvorio je oči i nijemo očarano zurio u pozornicu koja se bijeljela od labudih kostima kao rascvjetana livada od ivančica. Zatim je uzdahnuo i nesvjesno glasno uzviknuo:

-Bijelo, volim te, bijelo!

Kad je glavna balerina napravila piruetu, prije nego ju je baletan digao visoko iznad glave, stupnuo je štakom o pod i uzdahnuo:

-Nevjerojatno što sve čovjek može s jednom nogom!

Zatim je predstavu mirno odgledao do kraja. Dok su se vozili doma, nakon duge šutnje, zaključio je:

-Nije problem u nozi, nego u volji. Bez obzira na svoje nedostatke, čovjek se mora usuditi da ostvari ono u što vjeruje.

ZOKOV PAKLENI PLAN

Zok je napokon okupio svoju bezvoljnu i ispremlaćenu družinu. Unatoč bolovima koje je još osjećao, veselila ga je svotica u džepu jer će njome lako kupiti njihovu poljuljanu naklonost. Gledajući ih ovako utučene i smrknute, na čas se ipak uplašio da im je svega dosta i da će se, i od same pomisli na ono što im se dogodilo, razbježati na sve strane. Nije znao kako bi počeo. Prvi je progovorio Mini.

-Izgledate kao da vas je tigar natjeravao kroz džunglu! - prošmrcao je zabrinuto. Vidjelo se da je još uvijek preplašen.

-Eh, Mini, blesava faco, šteta što nije bio tigar! Tebe bi prvoga smazao pa ne bi činio tako glupe usporedbe! - ljutio se Zok. Znao je da mora biti odrješit i odlučan. Oni moraju vjerovati kako njemu nije ništa, premda je oko prsa imao čvrst povoj zbog čega je teško i naporno disao.

Ni Štakor nije raščistio sa svojim sumnjama. Osim toga, još je osjećao strah. Nekoliko je večeri sanjao kako ga nevidljivi div, kao u nekim bajkama, zgraba svojom golemom šačetinom i baca nekud visoko, visoko, čas na Mont Blanc, čas na Ararat, čas na Mont Everest. Sinoć je, prije spavanja, na glavu stavio kacigu koju ju je nedavno zdiplio nekom motociklistu, i mirno zaspao. Mislio je: "Dobro će mi doći ako slučajno u snu tresnem glavom o kakvo stablo ili stijenu."

-Stvarno, što nas je prebilo, šefe? Premlaćen sam kao štakor, a uopće nisam svjestan što mi se dogodilo. – prostenjao je oprezno opipavajući donju čeljust..

-Udarilo te u mozak, glupa faco pa ništa nisi ukapirao!

-Ali, šefe, što se tu ima ukapirati?! Ništa me nije dodirnulo, a ipak me je tresnulo o krošnjju one lipetine kao da sam perce! Časna riječ, tu su bile umiješane nečiste sile! Možda su nas stvarno nalupali mali zeleni?! - slinio je. Sav se uzdrhtao od pomisli da bi mu se to opet moglo dogoditi.

-Nakon što su neobjašnjivo pozelenjeli i, časna riječ, zasjali čudnim zelenkastoplavim sjajem, iz ruku im je zatitrala čudesna, tajanstvena sila. Dobro, možda ne baš iz ruku, nisam sto posto siguran. Možda je udarila odozgo, s neba. Ne znam, ali sam vidio kako se oko vas sve uzdrhtalo i kako letite na sve strane, kao jato mrtvih ptica, ili kao da ste dodirnuli struju visokoga napona. Osim toga, svojim sam očima vidio i pravi pravcati svemirski brod, golemi sivi disk sa stotinu prozora i prozorčića! Časna riječ! - ponovio je Mini ono što im je rekao već trenutak-dva nakon što su dobili svoje.

-Ja sam se osjećao kao da sam ispaljen iz topovske cijevi. - pojedao se Ćuk. Cijelo mu je lice bilo u flasterima.

-Sad znam da ruža nije onako lijep cvijet kao što se obično misli. - preko volje je promrmljao Glista.

-Ne postoji čovjek kojega barem jednom u životu nije ubo trn. - utješno je ustvrdio Zok. U sebi je zaključio kako baš gadno izgledaju. Mnoge rane su im još bile pune šavova. Moralo je grdno boljeti dok su im to šivali i bi mu ih žao.

-Trn je nepredvidiva stvar. Katkada ti se zabije u tur, a da nemaš pojma otkud se tu stvorio, kao da je pao s neba. Poslije svakoga takvoga uboda čovjek postaje pametniji, sto posto! - skrenuo je Glista na šalu ovaj bolećivo neveseli razgovor. Kad je u pitanju položaj u družini, baš se njega Štakor najviše plašio, a on na Štakora nije ni pomišljao. Mudro je vrebao trenutak u kom će Zok

učiniti krivi korak. Znao je da ni Ćuk nije zadovoljan Zokovim načinom vođenja družine i njegovim priprostim, počesto surovim odnosom čime često izazove nevolje, kao što je to bilo u nedavnom obračunu s tajanstvenom braćom.

Zok je to slutio. Znao je da je Jackov novac najbolje sredstvo za novo povjerenje. Izvadio ga je iz džepa i, uz klicanje i odobravanje, razdijelio na jednake dijelove. Nezajažljivo pohlepni, podsjećali su na hijene dok proždrljivo reže i kidaju meso s ulovljene životinje.

-Šefe, ti si sila! - oduševio se Štakor.

Zok sada pređe na bitno i izjavi da na umu ima novi posao. Rasprava je odmah prekinuta a nestrpljenje poraslo.

-Pljuni to već jednom! - uzбудio se Štakor.

-Otkrio sam zlatni rudnik. - zadovoljno je izvalio Zok uživajući u napetom iščekivanju.

-Šefe, ti si lud! U ovoj zemlji nema zlata ni za pod nokat. - upecao se Mini.

-Zato ima zlatnih budala! Oni nikada ništa ne shvaćaju, i sve im moraš objašnjavati kao da se radi o imbecilima. - posprdno i nadmoćno odbrusio mu je Zok.

-Šefe, je li ti to meni nešto?!...

-Budalama, dragi moj Mini, budalama!... Dakle, face, naš je zlatni rudnik jedan tatin sin.

-Tatin sin? Glupost! Svi smo mi tatini sinovi! - mahnuo je rukom Glista. Mislio je da je Zokov prijedlog neozbiljan.

- Ti sebe smatraš tatinim sinom? Ti, sebe?! Baš lijepo! Onda se sjećaš kad te je dragi tatica posljednji put zagrlio, kupio ti čokoladu, dao ti za kino-ulaznicu... Glisto, dragi, ti si srećković! - pokvarenjački se cerekao Zok.

Glista se prisjetio svoga vazda pijanog oca i zime kad se smrznuo u nekom parku blizu gostionice u kojoj je spiskao i posljednji obiteljski novčić.

-Oprosti, šefe, postidio si me, i to s pravom. I ja sam sin ulice, kao i ti. Tko je, dakle slavni tatin sin?

-Već ga poznate. Onaj Jack.

-Onaj balavac zbog kojega sam ovako nadrapao?! - ne vjerujući, čudio se Ćuk.

-Zar ćemo opet morati napasti ona dva balavca?! Zar već nismo dovoljno nadrapali?! - prestrašio se Štakor.

-Ako niste znali, Jack je sin možda najbogatijeg čovjeka u gradu. Otac mu je bankar i ne zna što će s lovom.

-To je već bolje! - zadovoljno je uzdahnuo Glista.

-Sve sam smislio. Još treba pronaći dobro skrovište i odrediti mjesto gdje ćemo izvršiti zamjenu.

-Šefe, mali nas pozna. Kad ga zamijenimo, reći će tko ga je oteo. - upozorio je Štakor.

-Što si glup?! Tko kaže da ćemo ga isporučiti živa?! - istrčao se Glista.

-Oba ste naivni, da ne uporabim koju goru riječ. Vidi se da ne idete u kazalište. - uspio se nasmijati Zok.

-Ah, da, mala maskica, malo iskrivljen govor i, hajde, Jack, pogodi tko sam! - razdragao se Štakor.

-Bravo, pametni moj pobočnice! - reče Zok kašljući.

-Ubojstvo, dakle samo u krajnjem slučaju! - važno je zaključio Štakor.

DIJETE NEBA

Bila je to Antina ideja. Izlet u prirodu. On, brat, Ane i Ena. Bližio se kraj školske godine, a proljeće ni sad, kad je već dobrano poodmaklo, ne može u gradu u potpunosti doći do izražaja, jer ono nikada ne uspije ozelenjeti toliko koliko asfalt i beton mogu posivjeti. Ni ljetno u gradu ne prolazi bolje, pa se nameće nesnosnim vrućinama i cvijećem koje uzgajaju u cvjećarnicama. Svako toliko sade ga pored značajnijih građevina stvarajući lažni privid rascvjetanosti trgova i ulica. Sve se to doima usiljeno, nametnuto i neprirodno. U gradu jedino jesen i zima dođu na svoje. Tada sve postane umorni i sumorni sklad posvemašnjeg sivila. Snijeg brzo posivi od smoga, a prljavština što se tijekom godine taloži na cestama pod kotačima vozila pokazuje svoju zabrinjavajuću prisutnost. U gradu priroda malo tuguje, malo boluje, a stanovnici se trude iz petnih žila da, svemu usprkos, ostanu prirodni. Nekima to uspijeva, nekima ne. Takav je život.

U prirodi je drukčije. Tamo cvijeće odrasta, stari i umire na mjestu gdje je niknulo. Tu se zna koja je uloga trave, koja stabla, koja ptice; koja zmijske, a koja vuka.

Svatko zna što od koga može očekivati, jer postoji vječno ustaljeni red. Čovjek se u prirodi učio i uči ljepoti, pravednosti i ljubavi jer je i on sam dio prirode i isti zakoni vladaju u njemu.

Autobusom su krenuli prema vikendici obitelji Čudić koja se nalazi na planini s druge strane grada.

Vožnja je bila ugodna i zanimljiva. Uz obronke planine, poput jata leptira, nanizali su se gradići i sela obasjani milošću jutarnjega sunca, a rosa se dizala u pramenima magle, te se Ani činilo kao da zemlja, nakon noćne svježine, skida sa sebe sivobijeli veo sna kojim se ogrnula.

Sišli su na postaji nekoliko kilometara prije odredišta, jer je autobus nastavljao svoj put prema sljedećem naselju. Oni su krenuli strmim planinskim putem uz šumsku padinu.

Planina se budila. Rosa se caklila na listovima već ocvalih maslačaka, na ljubičastoj usni krestušca i na paukovoju mreži ispletenoj na grmu crnog trna. Posvuda tišina, a nigdje čovjeka.

-Ovo je početak svijeta, a mi smo prvi ljudi na Zemlji! - kliknula je uzbuđena Ena.

-I ja se tako osjećam! - ushitila se Ane.

Na jednom stablu hrasta Ena je ugledala gnijezdo. Silno ju je zanimalo što je u njemu. Jajca? Ptici?... A da, možda, nije zmija?!...

-Zašto ljudi uvijek pomisle na najgore? - zapitao se Ante. - Ja se pitam jesu li ptici već odletjeli. Jesu li im

krila već dorusla iskušenjima sile teže? Ako nisu, uskoro će. Tako je to s pticama.

-Treba biti ptica da bi se letjelo. - ustvrdila je Ena.

-Ptica leti zato što je svjesna da je ptica. Umisli li ptica da je klip kukuruza, vjeruj mi, neće ni pokušati zamahnuti krilima, a kamoli poletjeti. I čovjeku je svojstveno letjeti, samo on toga obično nije svjestan - usprotivio joj se Dante.

-Čovjek je dijete neba, baš kao i ptica. - složio se Ante s bratom.

-Po Danti, ispada kako je čovjek umislio da je klip kukuruza pa zato ne leti! - prostodušno se nasmijala Ane.

-Pa, kad je tako, prestani biti kukuruz! Izvoli, leti! Lebdi barem, ljudska ptico! Baš me zanima što je u gnijezdu! Možeš li pogledati, a da se ne penješ, Ante Čudiću?! - prkosno je izazivala Ena.

-Treba imati snage za uzdignuti se. - oprezno je rekla Ane.

-Ovih sam se dana malo pozabavio tim stvarima, istraživao sam i zaljučio da se može sagraditi stroj koji bi odolilo snazi zemlje. Nakon toga sam se posvetio sebi i utvrdio da i čovjek posjeduje tu snagu. Moraš znati što hoćeš, moraš znati što možeš, a, iznad svega, moraš vjerovati u sebe. Tada ćeš uspjeti. Jednom sam na televizoru gledao afričkoga vrača kako lebdi usred savane. Mislio sam da se poslužio trikom, ali sada znam da nikakva trika nije bilo. Čovjek toliko toga veličanstvenog i snažnog nosi u sebi, ali nažalost, obično toga nije svjestan.

Davno je netko mudar rekao da je čovjek svemir. Imao je pravo. Samo trebaš zaviriti u se i potražiti svoju zvijezdu. U njoj se kriju sve moći i tajne svemira. Tko je ne pronade, nikada neće uzletjeti.

-Ti tu nešto filozofiraš, ali mene to previše i ne zanima. - prkosno mu se usprotivila Ane.

-Čovjek se može vinuti u nebesa, jer u njemu, kao što već rekoh, postoji snaga širenja i snaga uzdizanja. Ja u to vjerujem, ja to mogu! - zažario se Ante.

-O.K, čarobnjače, uzleti pa reci hop! Ja se ne mičem dok ne saznam što je gore. To mi je odjednom postalo biti ili ne biti. Pravi izazov! Dobro znaš da su izazovi nepodnošljivi ako su nedokučivi. Evo, ja zbog toga već patim! - prenavljala se Ena.

-Osim toga, gnijezdo je samo po sebi velika tajna. Poznam svoju sestru - prije će puknuti nego odavde otići ako ne sazna što je unutra. Zato, Ante, ili uzlijeći, ili se penji! - usprkosila se i Ane.

Ante je došao pod stablo i ukočio se, kao da se pretvorio u kip. Vidjelo se da se na nešto koncentrira. Iz trenu u tren lice i ruke, sve što nije štitila odjeća, postajalo mu je sve svjetlije i prozračnije. Kroz kralježnicu mu je počela strujati hladna treperava energija. O ljudskoj moći koju pokreću energije te vrste, čovječanstvo danas zapravo ne zna ništa. Doduše, u indijskoj duhovnoj tradiciji tek jednu od nekoliko tih čistih duhovnih energija goleme moći (neupućeni bi možda rekli, da se radi o nečemu što je natprirodno), zovu kundalini. Ante u međuvremenu nije

ovladao samo njom, nego i ostalim čistim energijama koje izvire iz zajedničkog ishodišta - iz unutarnje zvijezde, kako je volio slikovito reći. Na što je pritom mislio zna samo on i, možda, oni malobrojni pojedinci koji su došli do slična iskustva.

Djevojčicama se sada činilo da je postao proziran poput meduze, jer se ondje gdje je trebalo biti njegovo lice vidjelo prozračno zelenilo. Ena je pogledala njegove ruke i vidjela da su se već sasvim stopile s livadom. Zaključila je da je postao netvaran i da se pretvorio u obris. Čudile su se što mu već nije spala odjeća, jer je nema što držati. Oči su mu svjetlucale kao rosa na suncu, ali se od sjaja više nisu vidjele zjenice.

Ane je shvatila - to je kroz oči isijavala njegova unutarnja zvijezda. Polako se počeo uzdizati. Smireno i čudesno svečano dolebdio je do krošnje. Pogledao je u gnijezdo, osvrnuo se po obzoru, pogledao prema Suncu, pa se polako i uzvišeno prizemljio. Bio je to svečaniji trenutak od onog kad se "Apollo 11" prvi put spustio na Mjesec.

Djevojčice su zanimile opčinjene prizorom. Nisu se sjetile ni zapljeskati. Buljile su u njega kao da je pao odnekud iz svemira. Samo se Dante zadovoljno smješkao.

-Gnijezdo je kosovo i u njemu je samo jedan ptić.
- otkrio je Ante tajnu gnijezda i tako ih prenuo iz stanja ni sna ni jave.

-Kako je moguće?! Ante, kako je to moguće?! – još zbunjena, uzviknula je Ane.

-Ništa nije nemoguće. Rekoh vam. - važno je vjerovati u se i usuditi se. Biti svjestan svoje snage i svojih mogućnosti.

Djevojčice su opet zašutjele, a Dante se našao do koljena u livadskom cvijeću. Ante se ispružio po bujnoj travi i počeo osluškivati ptičje glasove što dopiru iz šumarka na rubu livade. Pogledao je prema gnijezdu i rekao:

-Upravo je sad mama kosovica ptiću donijela cvrčka.

-Kako je moguće da kos, ptica predivna glasa, ubija cvrčka, svoga brata po pjesmi? To mi nikako ne ide u glavu! - nezadovoljno se mrštila Ena.

-Što se tu može. I pjesma se hrani mesom. Malo niže od grla je želudac. Ptić mora jesti, i to je sve, zakon prirode, surov ali jedini, jer drugoga nema.

-I tako, mali crni pjevač upravo jede malog crnog pjevača. - rastužila se Ena.

-Ptić nije malen i crn; siv je - kaza Ante.

-Zar mali kosovi nisu crni?

-Jesu, dabome.

-Kako sad to?!

-U gnijezdu nije mladi kos, nego mlada kukavica.

-Rekao si da je gnijezdo kosovo.

-I jest.

-Ti se zezaš! - ljutnula se Ena nakon što se otela od trenutačne zbunjenosti.

-Ne zezam se, kosovica upravo hrani kukavicu. Zar ne znaš da kukavica odlaže jaja u tuđa gnijezda? Zar ne

znaš da mlada kukavica uvijek izbacila iz gnijezda preostala jaja ili tek izležene ptice svoje pomajke. Tako ne mora dijeliti hranu s ostalim pticama.

-Zar kosovica ne shvaća što joj se dogodilo?

-Ona je majka, a mlada ptica dijete. Majčinski je nagon uvijek jači od istine.

Opet su šutjeli. Misli su djevojčicama letjele od tragedije gnijezda do Antina nevjerojatna uzleta. On je također razmišljao o sudbini mladih ptica koje su postale žrtve mlade kukavice.

-Čuvaj se kukavica, kukavice su opasne! - zaključio je trljajući oči koje su zasuzile zbog prejake svjetlosti.

Tada iz sredine livade Dante svečano uzviknu:

-Moje dame, za svaku od vas ubrao sam kiticu cvijeća!

Njih dvije radosno skočiše na noge, potrčaše mu ususret, ali nakon dva-tri koraka razočarano zastadoše jer u Dantinim rukama nije bilo ničega; naprosto. - ničega. Bile su prazne.

-Što si zločest! - Ena se osjetila prevarenom.

-Zašto, Enice? Ja ti zaista darujem cvijeće! Zato te molim, primi iz mojih ruku kiticu ivančica. Pogledaj ih, zar nisu divne? Bijelo i zeleno, kako divan sklad! Izvoli! - pružio je šaku stisnutu kao da je u njoj stručak.

-Ali, u tvojoj ruci nema ničega!

-Nema... zapravo ima! Zaista sam bio odlučio da vam uberem po lijepu kiticu cvijeća, ali mi je bilo žao da ga

otrgnem. Nisam za to imao snage, ali sam ga u svome srcu ipak radosno ubrao za tebe i tvoju sestru. Dakle, nije otrgnuto, ali je ubrano. Molim te, primi ga.

-Oh, Dante, kako divan dar! Takvo što u životu nisam dobila! - kliknula je Ane i poljubila ga u obraz. Zatim je, uz naklon, iz njegove ruke uzela nevidljivu ali za nju postojeću kiticu i zahvalila mu, sva sretna.

Ena učini isto, i reče, zadivljeno:

-Baš sam glupa kad odmah nisam shvatila! Dante, ti si divan kao što je divno cvijeće koje si mi darovao!

Uzbuđeni i veseli, krenuli su prema vikendici, gdje su tetak i teta mladih Čudića već tjedan dana na odmoru.

OTMICA

-Jackice, opet nisi znao. U imeniku ću ti upisati jedan minus, koji će se, ne budeš li i sljedeći put znao, pretvoriti u jedinicu. Roditelje ću ti morati obavijestiti da si zanemario školu.

-Joj, ne, gospođo učiteljice, sljedeći ću put biti spreman, časna riječ! - prestrašio se Jack. "Uh, ta prokleta matematika!" ljutio se u sebi.

Htio je, ali nije znao kako, posegnuti za isprikom koja mu se činila razumljivom, ali učiteljicu sigurno ne bi zanimala. Baš nju briga za njegove račune s Čudićima, za silne treninge kojima je htio postići sportsko savršenstvo, a ispalo je... ispalo je tako da bi sve zaboravio što je prije

moguće, samo kad bi mogao. Baš nju briga što, nakon svih tih muka, još nije pošteno zaspao nego se, kao što se to nedavno dešavalo Kraku, iznenada i u panici budi iza sna, a čim opet zaspî, već policajac vadi lisice i vodi ga u zatvor. Pojavi se i Zok, pruža mu roge i maše debelim svežnjem novčanica, a mama u suzama pita: "Sine, što ti je to trebalo?!" "Što mi je trebalo? Nemam pojma, naprosto mi je došlo, ta moja odbojnost prema Čudićima. Uvijek su na svaki cilj prema kome bih krenuo krenuli i oni, i uvijek su stizali prije mene. A ja sam ipak Jack, sin ugledna bankara Prpića, vjerojatno najbogatijega čovjeka u gradu."

Tako se samosažaljevao i do kraja nastave uopće nije pratio predavanja. Tu i tamo bi vidio kako obje sestre na pitanja učiteljice dižu ruke uvis, i zaključio da bi barem njih trebao pridobiti. Siromašne su i željne svega, te najbolje prijateljice dječaka koje on toliko mrzi i prezire. Nakon nogometnog poraza čak ga je i Debeli počeo izbjegavati. Na svaki njegov poziv izgovorio bi se s "oprosti, žurim!", pa bi se izmigoljio i nestao kao da mu kuća gori. S grimase na njegovu licu Jack je zaključio da mu je zbog nečega neugodno.

Dok su se učenici gurali na vratima, želeći što prije napustiti učionicu, uhvatio je prigodu i prišao sestrama.

-Mogle ste večeras sa mnom u kino! - rekao je što mogao ljubaznije.

Ane ga je pogledala, mršteći se.

-Javi se kad naučiš lebdjeti! - odbrusila je zagonetno.

-Što ti je, koji to čovjek može?!

-Može Ante!

-Koješta, ti si malo skrenula! - zatim je upitao Enu što ona misli.

-Javi se kad u svom srcu uzmogneš brati cvijeće!

-Brati cvijeće u srcu? Ta, tko to može?!

-Može Dante! - guknula je blistajući od radosti.

Okrenula se od njega i počela stavljati torbu na leđa.

-Što ste umišljene! - bilo je sve što je Jack ovoga časa umio smisliti. Takav kakav je, pukao bi od bijesa da je na tome stao. Trčkarao je za njima i dobacivao: - Ti su vaši Čudići obični bezveznjaci, obični "svemirci"! Čudaci koji lebde i u srcu beru cvijeće, ha, ha! Takvi ne postoje pa ne postoje ni Čudići. Jednostavno - njih nema!

One se, kao po zapovijedi, zagledaše u njegovo lice i uglas mu zaprkosiše:

-Ha, ha!

Samo što nije pobjesnio. Strašno se razljutio. Ulicom, prema kući, kršio je granje živica pored kojih je prolazio i nogama udarao po gumama parkiranih automobila. Osjećao je potrebu da nešto razbije, kao da mu je sve na svijetu krivo za posljednje neuspjehe. Poslije svega, još bi učiteljica mogla pozvati roditelje! To nikako! "Morat ću se smiriti i naučiti gradivo u kom sam zaostao", zaključio je ozbiljno.

Netko mu, s leđa, dotaknu rame.

-Hej, jesi li ti Jack, sin bankara Prpića?!

-Jesam. - reče on okrenuvši se.

Pred njim je bio dječak njegovih godina, u starim jeftinim trapericama, jednim od onih što se rade u raznim nerazvijenim zemljama i koje mahom, zbog nevelike cijene, kupuje sirotinja. Jack se namrštio.

-Tko si pak ti? - upitao ga je potejenjivački.

-To nije važno, važno je ono što ti imam reći. Dakle, ako želiš saznati važne stvari o braći Čudić...

-Što ti možeš znati o njima?

-Ja ništa, ali znam tko zna. To su velike, jako velike tajne i ako te zanimaju - dođi večeras u devet u Malu ulicu, kod trgovine željeznarijom.

Dječak to reče i otrči niz ulicu.

-Kod željeznarije? U devet navečer?! - viknu Jack za njim.

-Tako je! - čuo je potvrđan odgovor.

-Jako velike tajne?! To ga je putom do kuće sasvim zaokupilo i uzбудilo. Nešto ga je silno vuklo da sazna o čemu se radi, ali se pomalo bojavao da bi ga to moglo uvući u novu avanturu koja bi mu, kakve je sreće, možda donijela samo nove nevolje. Odlučio je da je najbolje ne ići, ali što je vrijeme odmicalo, on je bio sve svjesniji da neće odoljeti izazovu. Oko osam navečer rekao je mami da mora izaći jer ga je jedan prijatelj zamolio da mu objasni neke zadake.

-Dobro, sine, lijepo je kad te zovu. Ljudi se moraju pomagati!

Tako mu je mama odobrila izlazak.

Krenuo je prema Maloj ulici koja nije bila daleko, ali je zaključio da još ima vremena, pa je razgledavao izloge. U slastičarnici je kupio sladoled i, ližući ga, razmišljao što bi mogla biti ta tajna. "Hoću li njome uspjeti ismijati one dvije sveznalice, ili im se barem narugati?" Prisjetio se današnje neugodnosti s Anom i Enom i njegova čežnja za tom tajnom još više poraste. Dosjetio se da će vjerojatno i za to trebati platiti, jer tajne ne bi bile tajne da su jeftine. "Nadam se da neće previše koštati, jer bi zbog nove krađe mama dobila slom živaca", zabirnuto je uzdahnuo i nastavio lizati sladoled.

Ni zapitao se nije tko će mu odati tajnu, ni zašto.

"On je dečko koji ionako samo prima, a daje samo ako će nakon toga dobiti još više", rekao je jedne zgone Kljun.

U Maloj je ulici rasvjeta bila uključena, ali su rasvjetna tijela bila rijetko raspoređena. Već je bio lagani sumrak pa od rasvjete i nije bilo koristi. To ga nije zabrinjavalo jer je riječ o zaista malenoj ulici. Ugledao je dva automobila lijevo i jednoga desno, i to je bilo sve. Preko ulice je lijeno prelazio crni mačak, a iz gustih krošanja drvoreda čula se pjesma ptica. Kroz drvored vidje žmirkavi izlog željeznarije i pođe tamo.

Baš je pomislio da nema nikoga i da ga je "onaj balavac" nasamario, kad mu snažna ruka prekri usta, a druge dvije preko njih zalijepiše flaster. Zatim mu na glavu navukoše neprozirnu kapuljaču. Otimao se koliko je

mogao, ali je napadača bilo previše. Omotali su ga debelom trakom, tako da je sličio na veliku nepokretnu gusjenicu. Žurno su ga strpali u nekakav auto. Unutra se snažno osjećao miris benzina. Spopala ga je mučnina pa je pomislio da će povratiti.

Motor je upalio otprve. Vozilo se trznulo i pokrenulo.

"To je otmica!" - protrnuo je sasvim uspaničen.

Oko njega je zacarevala tišina što mu se učinilo čudno. Pokušao se micati. Podigao je glavu i u nešto udario. Shvatio je da se nalazi u prtljažniku sasvim dotrajala automobila i to ga još više prestravi.

"Što ako vožnja potraje pa u ovoj tijesnoj rupi nestane zraka?!"

Auto je poskakivalo, trzalo se i škripalo. Kočnice su cviljele, ali ne od brzine, kako to čine kočnice vozila njegova tate, nego od istrošenosti.

"Otela me neka sirotinja", zaključio je razočarano. "Zašto se uvijek spotičem o sirotinju?" pitao se slomljeno.

Auto je napokon stao. Jack procijeni da je vožnja trajala oko pol sata.

Nečije su ga ruke pograbile za noge i za ramena, i ponijele. Zaključio je da se spuštaju, i da onaj što ga drži oko ramena umorno stenje, a to bi moglo značiti da je jako star, ili jako mlad. Ali, koja korist od te spoznaje? Bio mlad ili star, otmičar je otmičar. Ljosnuo je na beton i jauknuo, ali se jauk izgubio u ljepljivom trakom zatvorenim ustima. Bol je brzo popustila pa je zaključio da se nije jako udario i

da ništa nije slomio. Ipak, taj bezobzirni postupak dvojice otimača samo je pojačao njegov strah.

Odvezali su ga, te mu skinuli kapuljaču i traku s usana. Pored njega su bila dvojica u bijelim kapuljačama načinjenim od obična platna. Kroz proreze za oči vidio je da su im oči sive poput olova. U tim očima nije bilo milosti.

-Tata, spasi me! - počeo je tuliti i naricati.

Ljudi u kapuljačama ne rekoše ništa. Šutjeli su kao da su nijemi. Veći od dvojice rukama mu dade znak da umukne ili će ga premlatiti, zaklati, ako bude potrebno. To je sirotom Jacku bilo previše. Prvi put u životu nije uz sebe imao tatinu ili maminu potporu. Tek je sad shvatio kako se osjeća netko tko je odbačen i nemoćan. U crijevima mu se pokrenulo, zakrkljalo i zapištalo i on, na svoj užas shvati da mu se pune gaće.

Ona su dvojica već htjela izaći i zaključati vrata, ali ih zaustavi neočekivan smrad. Manji opsuje, a veći se luđački zacereka.

-Molim vas, možete li mi reći gdje je kupaonica? - ponizno je zamolio Jack, svladavši prvi nalet stida.

-Ha,ha,ha, on bi htio i kupaonicu! Zar misliš da se nalaziš u hotelu?! - nije se uspio suzdržati veći.

Bila je to velika pogreška. Dogovor je bio da nitko pred otetim ne prozbori ni glasa, jer bi on, budući da je već razgovarao s njima, mogao prepoznati nečiji glas. To se i dogodilo.

-Štakore, to si ti?! Štakore, mili, zašto ste mi to učinili?!

-Zaveži, glupi balavče! Nakon otkupnine bismo te pustili živa i zdrava, ali sad kad si nas prepoznao, sad ćemo te vjerojatno ubiti. Ustaj, idemo! Glisto, možeš li skočiti po jedne gaće? Trgovina je tu, blizu.

-Skinu ih sa sebe pa mu daj!

-Ne zaboravi, kad nema Zoka, ja sam glavni! Idi!

Dok se tuširao, Jack se pitao kako ljudi mogu živjeti u tako bijednu stanu, gdje nužnik nema ni školjku, a kupaonica kadu. Pomisli na bijeg, ali kako? Kupaonica je na drugom katu, a prozorčić tijesan da bi se kroz njega jedva mogao provući mršavi mačak. Skoči li, polomit će kosti, možda i vrat slomiti, i što tad? Prisjeti se svojih roditelja i zamisli ih kako u crnini slomljenih srca hodaju za njegovim lijesom. Prizor je bio toliko tužan da je zaplakao. "Ne, tu im nesreću ne smijem priuštiti!" zaključio je tuširajući se u hladnoj vodi jer tople nije bilo. Pogledao je kroz prozor koji je bio dosta visoko, ali nije vidio ništa, zapravo - vidio je samo vrh tornja telefonskog odašiljača. Ne, neće moći saznati gdje se nalazi, a i da sazna, koja korist? Od straha je jedva uspijevaao ostati na nogama.

Jedna mu je ruka dobacila gaće i stare, na više mjesta poparane traperice. Dok su ga vodili u podrum, molio ih je da ga ne ubiju; on, časna riječ, nikom neće reći da pozna otmičare, a tata će sigurno platiti koliko traže. To nije pomoglo. Hladnokrvno su za njim zatvorili željezna vrata.

-Nemojte me ubiti, molim vas! - ponovio je po tko zna koji već put. Na betonskom se podu nalazio madrac. Sjeo je na nj, glavu stavio u dlanove i nastavio plakati.

TELEPATIJA

Otprilike u tom trenutku Ante je upitao brata:

-Što misliš o telepatiji?

-Koliko znam, neki ljudi imaju tu sposobnost.

Čini se da se mogu prebrojiti na prste, toliko ih je malo.

-Jesi li pomislio da je jedan od tih "prstiju" tvoj, a jedan možda moj?

-Iskreno, nisam. To je područje tvog interesa, ja sam se ovih dana zapetljao u kineske vode; Konfucije, Lao Tse...

-Zanima li te?

-Nego što! Već si me zainteresirao. Hajdemo pokušati! Otiđi u drugu sobu, uzmi olovku i zabilježi što ću ti ja, možda, poručiti. Pustimo misli da govore! - rekao je veselo.

Nakon nekoliko trenutaka učini mu se da čuje bratov glas.

-Dante, imaš muhu na nosu!

Nasmijao se i pomislio:

“Ante, imaš muhu na mozgu!”

“Ubola te pčela u jezik, nadobudni filozofe!” osjetio je bratov glas.

“Uši su ti nalik broju osam, a nos na laboratorijsku tikvicu, umišljeni matematičarsko-fizičarsko-kemičarski tikvane!” poručio mu je brat, zadovoljan što je odgovorio istom mjerom.

“Sada tek vidim - biti filozof znači pričati gluposti!” kao da se malo naljutio Ante.

Dante je to osjetio i bilo mu je drago što je malo poljuljao čvrste živce svoga brata.

“Bi li bilo dosta ovoga pokusa? Nos ti je već crven kao paprika, a nastavim li te ljutiti, bit će modar kao patlidžan.”

“O.K. filozofsko, povijesno - uljudbenički krastavče!”

Kad se Ante vratio iz susjedne sobe, usporedili su bilješke i vidjeli da se od riječi do riječi poklapaju.

-Bingo! - uzviknuo je Ante.

Ja ću sad pokušati razgovarati s mamom, a ti pokušaj s tatom. - predložio je brat.

Mama je baš čitala jedan ženski list, kad je negdje u dubinama mozga začula poznat dragi glas.

“Po sedam milijardi sedamsto sedamdeset i sedam milijuna sedamsto sedamdeset i sedmi put poručujem ti da te volim”.

Trgnula se, prestala čitati i pogledala po sobi, vjerujući da je Dante iza njezinih leđa. Kako ga nije bilo,

zaključila je da je podsvijest rodila rečenicu kakvu svaka majka voli čuti, i nastavila čitati.

“Rekao sam ti da te volim, a ti ništa. Kakva si ti to mama?!” opet je čula sinov topli glas.

-Ma, volim te, ludice moja mala, volim te silno! - progovori ona iz srca. Poželjela je da ga poljubi, a taj je osjećaj jači i od najzanimljivijeg štiva u novinama. Ustala je i otišla u sobu. Taman je htjela reći što joj se pričinilo, ali je Ante preduhitri:

-Znam, mama, silno voliš Dantu, svoju malu ludicu!

Neizgovorena riječ zapela joj je u grlu. Digla je ruke prema nebu i uzbuđeno kliknula:

-O Bože, svakakvih čuda ima na tom svijetu!

Tata je u kućnom laboratoriju mućkao neku tekućinu. Upetljao se u formulu, ali nikako nije uspijevaio dobiti zadovoljavajući rezultat. Toliko se uživio u zadatak da ni doma nije mirovao. Radio je u velikoj tekstilnoj tvornici i trebao je pronaći dodatak bojama koji bi ih učinio postojanim i otpornim na pranje i iskuhavanje rublja. Bez postojanih i trajno otpornih boja, nema dobre košulje, nema dobrih hlača, maja, ni majica. Pronaći formulu koja će sve to omogućiti, velik je i značajan uspjeh, ne samo za pronalazača, nego i za tvrtku. Baš dok je razočarano shvaćao da opet nije ništa postigao, učini mu se da čuje Antin glas:

“Što radi moj genijalni pronalazač?”

“Kakav sam ti ja genijalni pronalazač?! Sav moj istraživački tim mjesecima traži pogrešku u formuli i nikako je ne može pronaći. Sve je u redu, a rezultata nema.”

“A da se ja time malo pozabavim?”

“Miliš da bi mogao?”

“Zašto ne? Znaš da mi kemija nije strana.”

“Onda, dođi, što čekaš?!”

“Strpi se još malo, moram obaviti jedan kratki pokus.”

“Čekam”, reče tata u sebi, zatim se prenu iz misli i zabrinuto zaključio da se s njim događa nešto jako ozbiljno jer, eto, budan je, a bunca.

-Moram hitno skoknuti do doktora Nekića. - promrmljao je i prionuo poslu.

Ante je predložio bratu da bi bilo zgodno pokušati razgovarati s Anom i Enom. Ipak su one poprilično daleko pa je zanimljivo znati mogu li se voditi razgovori i na toj udaljenosti.

-Ja ću nazvati Enu. - predloži Dante.

Ena je upravo brisala posude i spremala ga u ladicu kad začuje Dantin glas:

“Što radiš? Štrebaš?”

-Brišem suđe! - reče ona naglas i ujede se za jezik.

-Nisam slijepa, vidim. - rekla je mama.

I Ane se iznenadila kad je začula Antu.

-Spremam školsku torbu. - ne razmišljajući, odgovorila je na pitanje koje je samo ona čula.

-Vidim, nisam ćorava! - uzviknula je mama.

-Nisam rekla tebi, nego Anti.
-Kakav te Ante spopao? - čudila se mama.
-Nemam pojma, učinilo mi se da me je pitao što radim. - lanula je djevojčica smeteno.
“Što radi Ena?”, čula je Ana novo pitanje.
-Briše suđe.
-Sprema školsku torbu. - začuo se Enin glas.
-Cure, vi niste normalne! Razgovarate same sa sobom! - zabrinula se mama.
Dječaci su ushićeno zaključili da je pokus uspio.
Ante je ustao i otišao u laboratorij.
-No da vidimo tu tvoju formulu. Tvoj će sinčić večeras pronaći pogreškicu!
Otac je pogledao sina i upitao:
-Znaš li što je telepatija?
-Zar se pred koji trenutak nisi u to uvjerio, oče i prijatelju?
Radili su do kasno u noć, sve dok oko ponoći Ante nije uzviknuo:
-Heurekaaa!

OTKUPNINA

Štakor je odmah izvijestio Zoka da ga je oteti prepoznao. Zok je probljedio i bijesno opsovao svog suradnika rekavši da je idiot i kreten koji ne zna zavezati gubicu.

-Klinac se ukakao od straha jer, kako je "plemenita roda", nije mogao izdržati sav taj pritisak. Jadničak je bio smrtno probljedio od stida i, kao da stoji pred kakvom svjetskom silom, pokorno nas molio da mu dopustimo koristiti kupaonicu! Kao da bi se ti na sve to mogao suzdržati! Kao da se i ti ne bi izlanuo na njegove "pune gaće", hi hi hi?! – opravdavao se Štakor.

-Vole božji, sad ćemo ga morati ubiti!

-Znam, to sam mu i rekao čim me prepoznao.

-Ali, mi to još nismo radili!... Ti, Štakore, ti si se odao, ti ćeš ga i ubiti! Svatko mora lizati za sobom, je li jasno, face nijedne?!

-Ali, šefe, zašto ja?! Ta, svatko bi reagirao poput mene, mislim, ljudski je... Ja predlažem da vučemo slamku.

-Nema slamke, slamu su štakori izjeli! Rekao sam, uprskao si pa liži!

-Šefe, a kako ćemo do novca? - skrenuo je Glista stvari na bitno.

-To ćeš ti riješiti. Otići ćeš do facina oca i zatražiti lovu.

-Šefe, zaboga, ti se šališ! - probljedio je Glista već od same pomisli na takvo što. On je bio hrabar samo dok je bio u skupini, kao što je hrabro i štene divljih pasa dok se nalazi u čoporu. Usamljen, Glista se sasvim preobrazi i postane toliko nesiguran u se da mu noge klecaju i pri pomisli na čokoladu koju naumi ukrasti u trgovini.

-Šalio sam se, dabome. Nisam toliko bez mašte. Idem nazvati tatu bankara i zatražiti lovu.

-Šefe, traži barem petsto tisuća. Za svakog po stotku! - polakomio se inače šutljivi Ćuk. Iako naoko povučen i nenametljiv, on je bio jedini član bande kojega je Zok cijenio.

-Tako je, petsto! - živahno je poskočio Mini. Odmah je usrećeno pomislio kako će se za dio toga novca pristojno obući, a ostatak dati majci da kupi lijekove za teško bolesnu desetogodišnju sestricu. Sigurno će biti dovoljno i za nova vrata, i za prozore na trošnoj potleušici u kojoj stanuje. Možda ostane i za grijanje u zimi koja se bliži. Još od otmice samo o tome razmišlja siroti Mini. To je bio razlog zbog zbog čega se i pridružio ovoj skupini. On je i pronašao dječaka koji je namamio Jacka u klopku. Za tu mu je uslugu dao paket cigareta i platio sladoled. Dabome, Zok je za sve dao novac. U njega je bila "blagajna" družine. Zapravo, nije bilo nikakve blagajne nego bi on trošio novac kako mu se prohtjelo.

-Dobro, onda petsto tisuća; važi?!

-Važi! - rekoše svi uglas.

Kasno navečer tata Prpić se vratio s važne poslovne večere i zatekao mamu Prpić kako plače.

-Jack se još nije vratio! - procijedila je kroz zube dok su joj ramena podrhtavala od jecanja.

Tata je radio cijeloga dana, a navečer je malo više pojeo i još više popio, pa se osjećao umornim. Pogledao je na sat i vidio da je već prošlo jedanaest.

-Možda je išao u kino pa se malo zadržao s društvom. - zaključio je zijevajući.

-Rekao mi je da ide nekom prijatelju objasniti lekciju iz matematike.

-Tako i treba, to je moj sin! I ja sam to radio u njegovim godinama.

To mamu nije moglo zadiviti. Činjenica da se Jack još nije vratio, a ponoć je već pred vratima, dovodila ju je do užasa. Ustala je i napeto motrila niz ulicu. Svjetiljke su stidljivo osvijetljavale voštani put prošaran crnim sjenama stabala. Urlajući, projurila su kola prve pomoći. Nju nešto stegnu oko srca, grlo joj se naglo osušilo pa je pomislila da će se onesvijestiti. Oslonila se na prozor, a kad je osjetila da joj je bolje, povikala je kao da naređuje:

-Idi, potraži ga, jer ja to više ne mogu izdržati!

-Ali, gdje da ga tražim? Kod koga je prijatelja otišao?

-Ne znam, nije mi rekao.

-Idemo zvati. Kod jednoga će sigurno biti.

Prišao je telefonu i uzeo telefonski imenik. Tu je zastao. Što on zna o prijateljima svoga sina? Iz kuće redovito odlazi rano, prije nego se sin i probudi, a vrati se kasno, kad su doma svi već umorni. Ni njemu najčešće nije do razgovora, jer osim o kamatama, kreditima i provizijama, više ni ne umije razgovarati. Pusa što je pri povratku s posla rutinski i beskamatno podijeli ženi i sinu, uz uvijek isto pitanje - "što ima novo?", i uvijek isti odgovor - "nema ništa", kao da je jedini proplamsaj

obiteljske ljubavi. Naravno, u jedno ne treba sumnjati - on ih voli više od svih banaka na svijetu. Na trenutak je osjetio krivnju. Neke su stvari naprosto jače od njega. Još kako bi volio da se svim svojim bićem može posvetiti ženi i sinu, da s njima šeta po pitomim gradskim parkovima, da ih barem tjedno odvede u kazalište ili kino, te da u igri sa sinom, tu i tamo, natjerava loptu po dvorištu. "Morat ću na tom planu nešto promijeniti", odlučio je zabrinuto.

-Koga ću najprije pozvati? – upitao se, ali kako nije znao ni jednog sinova prijatelja, upitao je suprugu koga da nazove.

-Pa, pozovi, ovaj... Zaboga, s kim se druži naš sinčić?!

-Nemoj se zezati! Pa znaš tko mu dolazi, kod koga odlazi... Smiri se pa ćeš se prisjetiti.

-Ne, ne dolazi mu nitko, a osim na treninge, nikuda ne ide od kuće.

Nasmrt blijeda, ustala je i kriknula:

-Jao nama, naš sin uopće nema prijatelja!

-Nemoguće, ne može postojati čovjek bez prijatelja! - nije joj mogao povjerovati.

-Kažem ti, kako god to užasno zvučalo, naš Jack nema prijatelja!

-Pa, kud je onda otišao?

-Nazovimo njegovu učiteljicu, ona će znati kome je potrebna poduka!

Gospodin Prpić je pronašao broj učiteljčina telefona i nazvao:

-Oprostite što zovem ovako kasno, ali smo jako zabrinuti. Jack je otišao od kuće i još se nije vratio. Rekao je da ide nekom prijatelju objasniti lekciju iz matematike pa...

-Ne gospodine, on nikome ne može objašnjavati matematiku, jer već dvaput zaredom nije naučio gradivo. Možda je išao kod nekoga tko će njemu pomoći.

-Mama se skamenila od brige i straha. Počela je ridati.

-Zašto mi je lagao, zašto?!...

-Nema nam druge, moramo nazvati policiju. - odlučio se gospodin Prpić. Uto je zazvonio telefon.

-On je! - ozarila se gospođa i žurno uzela slušalicu.

-Halo, je li to stan obitelji Prpić?! - dosta se nerazgovijetno čuo nepoznat kreštav glas.

-Da, izvolite! - prestrašila se gospođa. Pomislila je da to javljaju iz bolnice i da je Jack stradao u prometu. Ruke joj se uzdrhtale pa, slomivši se od uzbuđenja, briznu u plač i suprugu pruži slušalicu.

-Vaš sin, Jack, u našim je rukama! U roku od dva dana predat ćete nam milijun eura i dostaviti ih na mjesto o kome ćete biti naknadno obaviješteni. Ako želite da vam se sin vrati živ, ništa ne javljajte policiji.

Zok je spustio slušalicu i zadovoljno pripalio cigaretu. Zvao je iz javne govornice koja se nalazila u sasvim drugom dijelu grada od onoga u kojem stanuje. Zapravo, on ne stanuje u gradu, nego tu samo "radi".

Stanuje u velikom selu u neposrednoj blizini, no u gradu često prenoći "zbog posla", koristeći se susretljivošću svojih drugova, ili prijatelja.

"Nije loše, milijunčić! Pola ću podijeliti s mojim facama, a pola u svoj džep. Zatim ću "dići sidro" i odjedriti u neku egzotičnu zemlju, gdje ću biti uvaženi i poštovani gospodin Zok. Dosta mi je svega; napokon je došlo moje vrijeme!"

Na prvoj je stanici uskočio u noćni tramvaj i, navukavši kapu na oči, počeo sanjariti o iznenadnoj "sreći".

U kući Prpićevih, Jackova se mama onesvijestila pa ju je gospodin Prpić morao polijevati vodom. Htio je pozvati liječnika, ali je to mama odbila. Bojala se da se neće moći suzdržati od plača i kuknjave i da će nehotice odati tajnu o otmici, a tada - jao njenom Jackici.

-Ja ipak mislim da trebamo pozvati policiju. - ustrajavao je gospodin Prpić.

-Ali, dragi, oni će ga divljaci ubiti ako saznaju da smo slučaj prijavili policiji! Zar si zaboravio što ti je rekao gospodin otmičar?! - uplašila se gospođa, već posve izbezumljena od straha.

-On nije nikakav gospodin, neg običan gad! Zar misli da meni milijuni rastu na livadi?!

Gospođi je došlo da se sama sebi nasmije, ali nije imala snage. "Kako sam tu zvijer mogla nazvati gospodinom?" pitala se. No, nije vrijeme za opuštanje. Zar novac u ovakvu slučaju smije biti zapreka?

-Zaboga, ne govori tako! Jack ti je sin! Naše jedino... naše jadno i nesretno djetesce! Sveta nam je dužnost da učinimo sve za njegov spas! - počela je vrištati.

-Gdje da nađem toliki novac? - pitao se tata zabrinuto.

-Prodaj auto, prodaj kuću... dragocjenosti možda?!

Neko su vrijeme šutjeli, obeznađeni i slomljeni činjenicom da im je sin u rukama surovih i nemilosrdnih tipova koji su, kao svi lopovi na ovome svijetu, u stanju učiniti i najgore, samo da bi se domogli otkupnine, a ta je u ovom slučaju užasavajuće visoka. Što je više razmišljao o problemu, postajao je sve svjesniji da sam ne može mnogo toga učiniti. Ipak je policija osposobljena za ovu vrstu posla. Odlučio se:

-Nazvat ću policiju!

Ništa mu nije odgovorila, samo je i dalje plakala. Suznih očiju, zagrlio ju je i poljubio. Zatim je prišao telefonu.

-Ovdje policija, dežurni policajac Špalj; izvolite!

AKCIJA "EURO"

Zok je sazvao družinu i odmah izdao zapovijedi potrebne za uspjeh "akcije euro", kako je otmicu u šali nazvao Glista.

-Trebamo barem tri automobila, jer se nikad ne zna koliko će nam ih trebati ako zagusti. Moraju biti što brži i u dobrom stanju - rekao je smrtno ozbiljan.

-Šefe - javio se Ćuk - nije problem mazniti tri automobila; problem je gdje ih smjestiti. Ne možeš ih držati na ulici i vjerovati da ih nitko neće otkriti.

-Pusti sad garaže, nas zanima je li otac onoga slinavca pristao na otkupninu? - zažario se Štakor, od nestrpljenja.

-Što mu drugo preostaje? Dabome, nisam se upuštao ni u kakve pregovore, rekao sam mu cijenu i spustio slušalicu - šepurio se Zok.

-Petsto tisuća! Lijepih naših petsto tisuća! - rastapao se Ćuk. I on je, poput svojih lopovskih kolega, već smislio kako će potrošiti "svoju stotku". Pokupovat će sve samu luksuznu odjeću i dotjerati se tako da će neki njegovi nazoviprijatelji pucati od zavisti. Zatim će Kikicu, svoju najnoviju simpatiju, povesti u kino, pa na večeru u najelitniji restoran u gradu... Otići će u kockarnicu i kockati, kockati... sve dok kockarnica ne bankrotira. Svu će joj lovu pobrati, opelješit će je do posljednjeg novčića, a potom će kupiti jahtu i s ljubljenom Kikicom, ili s kojom drugom, nije važno s kojom, krenuti na put oko svijeta.

-Skrećem vam pozornost da novac može biti označen, te popisani brojevi svake novčanice. Tko zna što će onaj Prpić poduzeti? Najvjerojatnije je da će pozvati policiju...

-Ali, onda ćemo mu upucati sina! - lanuo je Štakor.

-E, jesi Štakor! Zahvaljujući tebi, ubit ćemo ga ovako ili onako. Sad te lijepo molim da me ne prekidaš, jer mogu zaboraviti nešto što je vrlo važno za uspjeh našega pothvata. Dakle, novac se ne smije odmah trošiti, treba proći neko vrijeme dok ne popusti pozornost i ovaj naš poslić pomalo padne u zaborav. Moramo biti oprezni i mudri jer svaka neopreznost može biti pogubna. Pogreška jednoga uništava nas sve, to morate shvatiti. Neodgovorno trošenje smatrat će se izdajom! Zato ovo što sam rekao smatrajte kao naredbu. Tko je se ne bude držao, družina ga unaprijed osuđuje na smrt! Svatko od izdanih ima ga pravo ubiti bez obzira koliko dugo bio u zatvoru, jer ova osuda ne zastarjeva. Nakon što dobijemo novac, družina će se razići i do daljnjega se neće sastajati. Samo ja mogu biti taj koji će nas ponovno okupiti. To je zato da budemo što manje uočljivi. Sutra, ili najdalje prekosutra, moramo imati troja kola i prostor gdje ćemo ih skloniti. Face, je li jasno?!

-Jasno je, šefe! - pokorno je odgovorio Štakor.

-Imate li pitanja?

-Imam ja! Gdje i kako ćemo preuzeti lov? - zanimalo je Minija.

-Razmišljam. Jedna mi se zanimljiva ideja mota po glavi. - izjavio je šef, smješkajući se.

Jackovi su roditelji proveli besanu tešku noć u potrazi za potrebnim novcem i u iščekivanju poziva za

predaju otkupnine. U osam je došao inspektor Lopac s ekipom za prisluškivanje. Kad su kućni telefon stavili pod nadzor, u kući je ostao samo dežurni detektiv.

-Posla je preko glave. - rekao je inspektor, na odlasku.

Gospodin ga Prpić nije ni čuo, niti je primijetio da je otišao. Još uvijek je skupljao traženi milijun.

Konačno je s bankom dogovorio kredit, pa je, uz ono što mu se našlo na bankovnom računu i uz pomoć nekolicine prijatelja, skupio traženi iznos. Kad je završio taj posao, znoj mu je tekao niz lice. Očni su mu kapci postali krvavi i teški od umora. Uvalio se u fotelju i opuštao se od stresa. Konačno ga je spopao drijemež. Čak je uspio zaspati, ali nije dugo spavao. Zazvonio je telefon. Trgnuo se preplašeno. U istom je trenu policajac uključio prislušni uređaj i na glavu stavio slušalice.

-Tko je tamo? - pitao je onaj prigušeni glas.

-Ja sam, Jackov tata.

-Jesi li skupio novac?

Jesam.

-Onda ćeš...

-Ništa neću prije nego mi dokažete da je moj sin živ! - prekinuo ga je gospodin Prpić.

Otmičar je nakratko ušutio, a zatim rekao da će nazvati kasnije. Gospodin je Prpić upitao kad je to "kasnije", a onaj s druge strane reče da je "kasnije" kad on odredi da je kasno. Tu se veza prekinula. Nakon kraće analize s postajom, prislušni je detektiv izvijestio Jackove

roditelje da je zvano iz javne govornice na drugom kraju grada.

Zok se odmah vratio kući. To je stara, jako zapuštena kuća njegovih rođaka, koji već pet godina žive u inozemstvu. Dopustili su mu da u njoj stanuje.

"Kuća tuguje ako u njoj nitko ne stanuje, razboli se i na koncu umre", malo u šali, a malo ozbiljno objasnio mu je rođak razlog zašto mu povjerava zgradu. Zok je bio presretan, jer više neće morati moljakati prijatelje i znance, ili se potucati po autobusnim i željezničkim postajama, te zimi drhtati od studeni u zapuštenim neboderskim hodnicima. Iz dana u dan, pritisnuti policijom koja, "kao da je poludjela", čisti gradsko podzemlje, mnogi su njegovi "poslovni prijatelji i znanaci" završili iza rešetaka. To ga je natjeralo da se s njima prestane družiti i da započne "svoj vlastiti posao." Posljedice te odluke već su osjetili Čudići, a sada se zbog nje i Prpići hvataju za glavu.

Odmah ga je opkolila družina pitajući je li što već dogovorio. Nervozno se otresao rekavši da ga puste raditi. Krenuo je u podrum, a oni za njim.

Jack je klonuo od straha kad ih je vidio na okupu.

-Slušaj, faco, sad ćeš nazvati oca i reći da si živ i zdrav. Neka nam hitno preda traženu lovnu jer te u protivnom više nikad neće vidjeti živa; i još nešto - ne spominji ni jedno naše ime.

-Ali, vi ćete me, ovako ili onako, svejedno ubiti! - cmizdrio je Jack. Ni odrasliji se čovjek na njegovu mjestu ne bi drukčije ponašao.

-Pusti Štakora i njegove ideje! On je budala! – viknuo je Zok i Štakoru zalijepio baš mušku šamarčinu. - To će te naučiti da držiš jezik za zubima! - priprijetio mu je šakom. -Bez love, faco, ti si mrtvac! Samo te tatini euri mogu spasiti. Izvoli, uzmi telefon i nazovi, ali pazi, mi smo uz tebe i, pogriješiš li, bit će ti to zadnja pogreška! -Zatim mu je u ruku gurnuo mobitel.

Jack je znao da će ga, ovako ili onako, ubiti, ali opet, svaka je minuta života dragocjena. Uvijek postoji i nada. Možda će policija uspjeti ući u trag lopovima i spasiti ga, makar to bilo u posljednji čas. Okrenuo je broj kućnog telefona i začuo preplašeni tatin glas:

-Tko je?

-Tata, ja sam, Jack! Dopustili su mi da ti se javim. Živ sam i zdrav, a nisu me ni tukli. Molim te, postupi kako ti kažu!

-Sine moj jedini! - osjetio je olakšanje u tatinu glasu, ali to je bilo sve što je mogao čuti. Zok je uzeo mobitel i rekao:

-Sutra neka novac bude spreman. Večeras ću ti se opet javiti.

-Razgovarali su mobitelom! Lako ćemo utvrditi vlasnika, pa će sve ići lakše! - obradovao se prisluškiivač.

Nakon nekoliko minuta dobili su i ime vlasnika.

-Nažalost, mobitel je vlasništvo vašega sina. Sigurno je bio kod njega. - rekao je policajac gospodinu Prpiću, nakon čega je gospođa Prpić, po tko zna koji već put, pala u nesvijest.

TKO ĆE PREDATI NOVAC?

Opet je došla duga noć ispunjena strepnjom i iščekivanjem, ali otmičar nije zvao. Javio se tek ujutro, oko osam.

-Novac stavite u što manji kovčeg i nađite dječaka koji će ga ponijeti.

-Kakav sad dječak?! Gdje da ga nađem? Ja imam samo jednog sina.

-Nađite dječaka, ili djevojčicu, svejedno. Neka pri sebi ima stalno uključen telefon i neka sluša moje zapovijedi.

-Ali, zašto mora biti dijete?!

-Htio bih vidjeti policajca koji će pucati kad je ugroženo dijete. Sutra do dvanaest sve mora biti spremno.

"Tko će se žrtvovati za dječaka koji nema ni jednog prijatelja?!" očajavao je jadni gospodin Prpić.

Na prvi sat s učiteljicom Ogledalce došli su ravnatelj škole i gospodin kojega je učiteljica predstavila kao Jackova tatu. Zanimanje razreda je odmah poraslo. Svi su slutili da se sa Jackom nešto događa jer ga već tri dana nema u školi. Na prvi se pogled vidjelo da je gospodin utučen. U zraku se osjećala slutnja da se Jacku dogodilo nešto jako loše. To se i potvrdilo.

-Djeco, Jackov vam tata ima reći nešto jako tužno. Molim vas da ga saslušate.

Nevjerojatno kako tuga i dugotrajni šok utječu na čovjeka. Činilo se da se gospodin Prpić u ova tri dana postarao za trideset godina. Jedva je govorio, boreći se da ne zaplače pred djecom. Glas mu je odavao svu patnju koju je proživio u ta tri užasavajuća dana.

-Draga djeco, moj je sin otet... Možda u razredu i nije bio najomiljeniji, ali je meni najmilije dijete na svijetu, baš kao što ste vi to svojim roditeljima. Nadam se da vam je žao, jer upravo prolazi najteže trenutke u svome mladom životu. Otmičari prijete da će ga ubiti ako im sutra ne predam novac. Ipak, samo zbog toga ne bih bio ovdje, premda vi, kao njegovi drugovi i prijatelji zaslužujete da vas o svemu osobno izvijestim. Postoji velika i, bojim se, nepremostiva teškoća. Otmičar je zatražio da mu novac mora predati dječak, ili djevojčica. Znam da je zadatak težak i nije ga lako prihvatiti. Teško je naći roditelje koji će imati smjelosti da puste svoje dijete u tu opasnu avanturu. Pa ipak, ja vas molim da me savjetujete. Vi najbolje znate što može dijete vašega uzrasta. Ne znam kako je to moguće, ali ja vas molim da mi pomognete.

Gospodin Prpić je jedva izgovorio ono što je mislio. Dolazeći ovamo potajno se nadao da će se neki hrabri dječak ipak odvažiti i prihvatiti tu tešku zadaću, ali sad, kad ih je vidio zaprepastene i uplašene, znao je da mu se očekivanja neće ispuniti.

Nastao je muk. Svi bi oni htjeli pomoći, od prvoga do posljednjeg, bez obzira koliko su bili bliski ili čak posvađeni s Jackom. I njima je bilo jasno da zadatak koji je spomenuo gospodin Prpić nije dječja igra, nego opasno i opako iskušenje života i smrti. Muk je prekinula Maja iz prve klupe:

-Kad bi htio Fritz... Snažan je, i jako hrabar.

-Fritz je na jednom turniru, mislim, u Berlinu - javio se Markan iz zadnje klupe.

-Možda bi Ante... - tiho je rekla Ane.

-Ili, možda, Dante. - dodala je Ena.

Ime Dante nije baš često i gospodinu Prpiću pred očima zaigra lik dječaka koji je njegovim nogometnim šticićima zabio četiri, ili pet golova u dvije utakmice. Sjetio se da je Jack psovao "umišljenog klipana koji misli da je najbolji igrač na svijetu". Zato oprezno spomenu:

-Čini mi se da oni baš i nisu u najboljim odnosima.

-Jack je u opasnosti, gospodine! Zar to nije dovoljan razlog da se ne osvrćemo na sitnice? - usprotivila se Ena toj i svakoj mogućoj pomisli da bi netko onemogućavao spas jednog bića, jer su svi mogući nesporazumi s Jackom prema otmici prave sitnice.

-Eno, idi po braću Čudiće. Reci njihovoj učiteljici da ih trebamo. - rekla je učiteljica Ogledalce.

Braća su pažljivo saslušala već sasvim iscrpljena Jackova tatu i bez trunke dvoumljenja pristala pomoći. Ravnatelj je odmah nazvao njihove roditelje i zamolio ih da dođu u školu. Došli su potkraj posljednjeg školskog sata i,

blijedi od same pomisli da bi neko njihovo dijete pošlo na izvršenje te opasne zadaće, slušali objašnjenja Jackova tate, koji više nije mogao suzdržati suze. Roditelji mladih Čudića iskazali su silnu dvojbu i strah, ali je Dante bio vrlo odlučan i uvjeren da može izvršiti taj teški zadatak.

-Ali mamo, ali tato, to je moja dužnost! - rekao je samouvjereno. Smireno je molio roditelje da mu dopuste.

Jackov tata je zanijemio slušajući ga. Kako i ne bi? Prije bi očekivao pomoć s Marsa nego od toga dječaka. Najradije bi ustao i poljubio ga, bez obzira hoće li ga roditelji pustiti ili ne, ali u datim okolnostima za to nije imao snage. Izašao je iz prostorije i čekao što će odlučiti dječakovi roditelji. Ante je zdušno podržao brata. Čekajući dolazak roditelja, njih su se dvojica dogovorili da Dante preuzme ovu zadaću. Kao da je htio uvjeriti i sebe i Jacka da nema ništa protiv njega, kao da mu je htio pokazati koliko je savjest jača od mržnje. On zapravo niti ne zna što je mržnja. Takav je. Savjest mu to ne prihvaća. Sportsko suparništvo treba gledati sportskim očima i onaj koji u sve to upliće mržnju, u teškoj je zabludi. Mržnja je velik teret, okiva tijelo i razum i uništava koncentraciju.

Gospodin Prpić je na trenutak odahnuo, ali su se roditelji hlabroga dječaka uhvatili za glave, od brige.

POLICAJCI GUBE TRAG

Zok je nazvao tek u tri popodne i odmah prešao na posao:

-Samo bez blefiranja! Je li lova spremna?

-Jest.

-Hoće li lovu ponijeti dječak ili djevojčica?

-Dječak. - odgovorio je uzbuđeni gospodin Prpić.

-Daj mi broj mobitela koji će biti kod te balave face. Neka bude uključen od sada pa nadalje, jesi li razumio?!

-Kako je Jack? - morao je pitati gospodin Prpić.

-Faca je dobro. Srećom, uskoro ćemo ga se riješiti.

- nasmijao se otmičar.

Gospodin Prpić mu dade broj mobitela i reče da spremno čeka svaku novu zapovijed. Dante je uzeo kovčeg i telefon, te javio otmičaru da je spreman.

-Kreni iz kuće! - dobio je kratku zapovijed. U dvorištu je dobio novu: - Pođi na glavni trg. Bude li te pratila policija, ubit ćemo i tebe i Jacka, pa će u trenu cijela priča biti završena. Za policiju, koja ovo prisluškuje, evo poruke: ne zaboravite da mi imamo tisuću očiju i sve dobro vidimo. Ne igrajte se životima nedužne djece!

Nakon toga veza se prekinula.

-Kao što smo očekivali, opet je zvao s vašeg telefona - ustvrdio je prislušni policajac.

-Ne brinite, gospodine, sve će biti u redu! - uvjeravao ga je inspektor Lopac. - Prislušujemo dječakov telefon pa ćemo točno znati kuda se kreće. Inače, moja je momčad od jutros spremna za ovu operaciju. Svi su u

civilnim odorama, a kreću se u civilnim automobilima i u helikopteru s civilnim oznakama.

Zatim se uključio u unutarnju, policijsku telefonsku mrežu i počeo voditi operaciju spašavanja.

Gospođa i gospodin Prpić ostadoše sami sa svojim strepnjama. Sad su morali čekati, pa što Bog daje. Ni Čudićima nije bilo mnogo lakše.

Na trgu je Dante dobio naredbu:

-Uđi u tramvaj broj šest.

U tramvaju je bila silna gužva pa je morao stajati. Nakon pet, šest minuta truckanja u tramvaju, netko mu šapnu s leđa:

-Ne okreći se i isključi telefon.

Dante učini kako mu je naređeno.

-Daj mi taj i uzmi ovoga. Samo oprezno da ne bude uočljivo.

Kad razmijeniše telefone, glas iza leđa naredi:

-Sad obuci ovu jaknu i pod nju skrij kovčežić.

Izađi na sljedećoj postaji i uvuci se u najveću gužvu, a nakon toga se prvim tramvajem broj šest vrati natrag, na glavni trg.

Dante je uzeo jaknu i učinio kako mu je naređeno. U to vrijeme uvijek su silne gužve. Jedni idu s posla, drugi na posao. Poslušao je doslovno. Nije htio da otmičari pomisle kako simulira. Koristeći strku oko tramvaja, ugurao se u povratni tramvaj i brzo stigao na glavni trg. Tu mu je nepoznati naredio da krene tramvajem broj sedamnaest. Tako je i učinio. Uznojio se od uzbuđenja i

vrućine, jer je u tramvaju kuhalo. Miris znoja i osjećaj kolektivne nervoze ispunili su i dječaka mrzovoljom, ali je izazov smrtno ozbiljna zadatka zahtijevao da ustraje.

Nakon nekog vremena, javiše s okretišta šestice da tamo nije izašao nikakav dječak s kovčegom. Uto je prislušni policajac izvijestio inspektora Lopca da pomoću mobitelu više nitko ne razgovara.

-Nasamarile su nas otmičarske svinje! - izbezumio se inspektor. Spopao ga je strah da operacija za koju je osobno odgovoran neće uspjeti. Shvatio je svoju tešku pogrešku.

-Trebao sam nekog policajca "ubaciti" u tramvaj, a ne samo pratiti iz automobila! - pljesnuo se dlanom po čelu. No, sad je za sve bilo kasno. Dječaka s novcem su izgubili, a to bi moglo značiti da će, na kraju, nestati i oba dječaka i milijun. I on se oznojio od jada i muke, a bogme i od pomisli na prijekore što će ih dobiti od svojih pretpostavljenih. Ali, ne samo to. Po naravi je jako dobroćudan i milosrdan čovjek, pa je počeo strijepiti da će roditeljima obojice dječaka uskoro morati objašnjavati zašto ih policija nije uspjela zaštititi. Pobjao se da će ih možda, ne daj Bože, još danas, ili sutra, ili kojeg skorog dana, pronaći mrtve u nekom šumarku ili kontejneru za smeće, kao što su posljednjih dana našli nekoliko mladića, no ti su imali posla s preprodavačima droge. Zapovjedio je svim pozornicima da dobro otvore oči i dojave sve što im se učini sumnjivo.

Nakon desetak minuta stigla mu je ohrabrujuća vijest. Jedan ga je pozornik izvijestio da mu je neki čudni metalni glas, koji se nije predstavio, dojavio da se na okretištu tramvaja broj sedamnaest, gdje u blizini gostuje veliki cirkus, nalazi traženi mladić, sa srebrnim kovčegom u ruci.

-Jesi li ti pijan, što li?! Kakvi te to roboti izvještavaju?! Da možda nisi stupio u dodir s vanzemalcima, ti vucibatino nijedna?!

-Baš me briga tko je! Pa što ako mi je to poručio i vanzemaljac, samo ako je obavijest točna! – naljutio se pozornik.

Inspektor nije ima izbora. Svaku se dojavu u ovakvim slučajevima provjerava, bez obzira jesu li je poslali ljudi, roboti, ili vanzemaljci; svejedno je.

-Halo, Sokol, hitno kreni prema cirkusu! Halo, Orao, i ti hitno prema cirkusu, halo Jastreb, odmah pravac cirkus! - naređivao je svojim posadama, nadajući se da se dobivena obavijest odnosi na pravu osobu.

KUĆA STRAVE I UŽASA

-Kreni prema cirkusu i polako šetaj oko kuće strave i užasa - dobio je Dante novu naredbu. Kuća strave i užasa je velika i siva montažna građevina. Od vrha do dna oslikana je vijugavim crnim šarama i šarama boje pustinjskog pijeska, koje nametljivo podsjećaju na zmije i

škorpione, na nešto što ne znaš što je, ali ipak slutiš da je to nešto grozno i opasno. Nad ulaznim je vratima naslikana hrpa kostiju i mrtvačkih glava iz kojih zloslutno proviruju, što drugo do li opake zmije. S lijeve strane vrata vidi se kako kapetan Kuka izlazi iz groba s ispruženom kukom, strašnim oružjem kojim je za života pokušao zamijeniti izgubljenu šaku, a s desne pak strane sedmoglavi zmaj riga sedmostruku vatru. Lijevo od ulaznih bila su izlazna vrata. Oko njih su također bili oslikani prizori iz bajki i pustolovnih romana, ali Dante ne htjede to gledati. U ovim okolnostima sve mu je to bilo glupo i besmisleno. Otprilike u tom trenutku, inspektor Lopac je dobio izvješće da se stvarno radi o dječaku Danti i obećanje da ga odsada "ni mrtvi" ne mogu izgubiti. Inspektor je odahnuo i javio roditeljima Čudić da je "stvar pod nadzorom i da se njihov dječak baš sad odmara pred kućom strave i užasa".

U središnjem je cirkuskom šatoru završila predstava, pa je jedno gledateljstvo izlazilo, a drugo se okupljalo oko ulaznih vrata čekajući da se ona napokon otvore. Nastala je velika gužva. Mnoštvo, koje je bilo na glavnoj priredbi, polako se razilazilo, a tek malobrojni krenuše prema Kući strave i užasa. Otmičar je procijenio da je to pravi trenutak, pa Dante dobi zapovijed da uđe. Inspektor Lopac odmah naredi Orlu da dežura pred ulaznim vratima, Jastrebu da pazi pred izlaznim, a Sokolu da motri svjetinu i odmah dojavu svaki sumnjiv pokret. Zna inspektor da "tu vražju kuću" uglavnom posjećuje mlađi svijet, pa detektivima, koji su odrasli ljudi, nije odobrio

ulazak. Pobojavao se da bi to otmičarima moglo biti sumnjivo. Baš je počeo nagađati gdje bi njegovi momci mogli ščepati otmičarske lopuže, na prednjim ili na stražnjim vratima, kad mu Jastreb javi da su, i ulazna i izlazna, skoro jedna pored drugih. Zato su tražili uputu što da rade, jer ih je previše na jednom mjestu.

-Nema problema! - živnuo je inspektor Lopac. - Pojačajte budnost na ulazu. Ni ptica vam ne smije promaknuti, jeste li čuli?! Samo, pazite da ne budete preuočljivi. Smislite nešto.

-Čuli smo šefe! - potvrdio mu je vođa Jastrebova, pa je inspektor, ispunjen pobjedničkim zadovoljstvom, otvorio bočicu soka i otpio gutljaj. Jastreba su bila četiri, Orla četiri, Sokola također. Nabrzinu se dogovoriše, i u razmaku od dvadeset - trideset metara međusobnoga razmaka počеше polako i naoko nehajno kružiti oko zgrade, ali tako da je jedan od njih uvijek gledao u oboja vrata.

Dante je kupio kartu i ušao.

Odmah se začuo huk sove. Kroz tamu u koju je iznenada uronio strujila je nelagodna hladnoća, iako je zapravo unutra dosta toplo. Sova se nije vidjela, ali je snažan huk upozoravao da se nalazi tu negdje. Zloslutno je najavljivala da se treba čuvati svega što slijedi. Odnekud bljesnu trak svjetlosti, a njemu pred nosom zatitra golema paukova mreža. Pauk, crn i velik poput mačke, imao je zube veće od tigra. Oči mu bljeskahu plavičastom mističnom svjetlošću, ali se dječak nije dao smesti. Sagnuo se i prošao ispod mreže. Svjetlo je poprimilo sjaj

mjesečine. Začuo je vučje zavijanje, neka se zavjesa u trenu smakla i pred nogama mu stvorio mrtvački kovčeg s voštano blijedim mrtvacem čiji su zubi jasno stavljeni na znanje da je riječ o vampiru. Na gredi, u visini glave, visilo je jato vampirskih šišmiša kojima iz gubica kaplje krv. Počeo je smišljati kako da sve to zaobiđe, da ne bi tom "krvlju" nepotrebno uprljao odjeću. Škripa lanaca i škrgut zuba trgoše ga iz razmišljanja. U blizini kriknu čovjek i on ugleda ljudsko tijelo kako se njiše na konopu. Na panju nedaleko obješenoga u klečećem se položaju grčilo truplo bez glave. Iz vrata je liptala krv i curila prema glavi koja je ležala na okrvavljenju pijesku. Bradati se krvnik oslonio ne sjekiru i izazovno gledao u dječaka, kao da mu kaže: sad si ti na redu.

Dante je znao da čovjek nema toliko puno krvi i da je sve to najobičnija inscenacija. Zato se, unatoč stravičnu prizoru, nije uplašio.

-Zašto me taj gad već ne zove? - zabrinuto se osvrnuo oko sebe, ali nikoga nije vidio.

U kući strave i užasa u ovo doba dana baš i nema gužve. "Zar sam samo ja ušao?" pitao se. Zatim se zapitao je li bolje čekati na mjestu ili hodati. Čekati uz Drakulu i obezglavljenog baš i nije naročit izbor. Zato je pošao dalje. "Valjda otmičar zna što radi", zaključio je dosta smireno. Skoro se sudario s kosturom u sivoj kapuljači i hrđavom kosom na ramenu. Tako su stoljećima prikazivali smrt, prisjetio se. Pred njezinim se praznim očnim dupljama ispriječila slabo osvijetljena močvara u kojoj se upravo sad

utapa dječak njegovih godina. Dječak očajnički, na izmaku snaga, uzaludno zove upomoć. Zapomagao je sve dok iz te prljave vode nije izronila zastrašujuće ružna zelenocrna glava, plamenih očiju, sa stotinu zelenih, plavih i crnih zmija umjesto kose. Zmije se oviše oko dječakova vrata i, uz zaglušujuće psikanje, povukoše ga u dubinu. Dante se prisjetio Gorgone meduze iz grčkog mita i, premda je znao da je sve to opsjena, nije se osjećao baš ugodno.

Inspektor Lopac upita vođu Orlova vidi li što neobično.

-Ništa. Uđe tek poneko, izađe tek poneko. Sve sama djeca. Ima ih, kao uvijek, svakojakih; u dugim hlačama, u kratkim hlačama... Evo, sada upravo ulazi nekoliko tipova sličnih patuljcima iz priče o Snjeguljici. Kratke kožne hlačice, šarene košulje dugih rukava, planinarske cipele i šeširi koji sliče na tuljke; pa ruksaci na leđima... Čujete li ih kako jodlaju, sigurno su Austrijanci.

-Pustite Austrijance! Brinite se o lopovima i dječaku!

-Nikome na čelu ne piše da je lopov!

Inspektor Lopac je ljutito prekinuo vezu.

-Razumijem, šefe! - zbunjeno i u vjetar odgovorio je vođa Orlova.

U sljedećoj prostoriji, Dante je začuo zvuk kružne pile i nečije zazivanje u pomoć. Žmirnulo je svjetlo i otkrilo čovjeka u crnom fraku s cilindrom na glavi kako

prepiljuje djevojčicu. Krv šprica na sve strane, ali je dječaku već bilo dosta krvi u prethodnim prizorima pa se nije ni osvrnuo.

Tad ga po ramenu dotaknu nečija ruka i taj netko reče mu da se ne okreće i ne miče s mjesta dok on ne provjeri nije li slučajno naoružan i nema li možda kakav prislušni uređaj. Oduzeo mu je telefon.

-To je naše, zar ne? - slinio je nepoznati trpajući telefon u džep.

Zokova se družina, poučena prvim susretom s braćom Čudić, silno bojala da i novi susret, "s balavom, ali opasnom facom", ne prođe kao onaj prvi. Zaključili su da je najmanje opasan kad si mu s leđa, pa su se sada toga zaključka strogo pridržavali. Ipak, preko oka, Dante na neznancu vidje alpski šeširić i praseću masku kojom mu je prekrilo lice. Začuše se novi koraci pa zaključí da ih je više.

-Pripadate li i vi Kući strave? - pitao je ne razmišljajući.

-Mi smo četiri praseta, jedan nas je više nego u onoj bajci, pa će i kućica koju ćemo graditi novcem što si nam ga donio, bit veća. - našalio se prvi prasac.

-Tko ste vi?! - nepovjerljivo je upitao dječak.

-Četiri praseta, Jackovi prijatelji! On te pozdravlja i kaže da ne okolišavaš nego da nam odmah predaš lovu.

-Ja sam očekivao da ćete ga dovesti na mjesto razmjene. Tko mi jamči da ćete ga pustiti živa?

-Nitko, nitko ti to ne može jamčiti, jer si za nas nitko; tek sasvim slučajna faca.

-Onda ništa od love! - pokušao se usprotiviti.

-Onda ništa ni od Jacka; ni Jackova leša, čak! Baš si drzak i bezobrazan, balava faco! On bi, zahvaljujući tebi, mogao završiti u spalionici smeća. Malo ćemo razmisliti što ćemo s njim! - Štakor je preuzeo ulogu Šefa, pa se čak koristio njegovom blesavom poštapalicom, valjda misleći da će tako dobiti na važnosti..

-Osim toga, četiri su prašćića jača od jedne glavice kupusa! - prijetio je jedan od prasaca.

-Četiri prašćića - četiri pištoljčića! - uživala je u nadmoći treća svinja.

Nije imao izbora. Poslali su ga da preda novac i on će to sada učiniti. Sasvim sigurno, to su otmičari, jer znaju o čemu se radi. Mogao se okrenuti i moćima, koje je nedvojbeno posjedovao, uspješno im se suprostaviti, ali bi tek tada Jack bio u smrtnoj opasnosti. Nitko ne jamči da su baš svi ovdje na okupu.

Prvom je otmičaru pružio kovčežić koji je on s užitkom strpao u ruksak.

-Ovdje moraš ostati najmanje petnaest minuta. Izadeš li prije, nama bi se moglo štošta dogoditi, ali i tebi, jer s prozora obližnje zgrade vreba naš čovjek sa snajperom. Nakon toga, onom cmizdravcu, Jacku, ni Svevišnji neće pomoći!

Ne osvrćući se na posjetioce koji su u međuvremenu pristigli, "Austrijanci" su, u razmacima od

minute, jedan za drugim, polako napuštali Kuću strave i užasa i mirno nestajali u masi. Nakon daljnjih pet minuta već su bili u autu gdje ih je čekao uzbuđeni Zok.

-Jeste li preuzeli lov?! - sav se uzdrhtao.

-Na mojim je leđima, šefe! - potvrdio je Glista blistajući od sreće poput punoga Mjeseca.

Inspektor Lopac je izviješten da nitko sumnjiv nije ušao, a da "maloga" još uvijek nema van.

-Strpljeni - spašeni! – bili su komentar i naredba gospodina inspektora.

Dante je tek sad osjetio jezu. Spopao ga je užasan strah, ali ne zbog sebe, nego zbog Jacka. Predosjećaj mu je govorio da je najmlađi Prpić u smrtnoj opasnosti. Otmičari se, uvijek kad im je to moguće, nastoje osigurati da ih se ne otkrije. Postoji mogućnost da oteti zapamti koji sudbonosni detalj - brdo, stablo, kuću, otmičarov glas ili lice... Lopovi to dobro znaju i najčešće ne riskiraju. To zapravo znači samo jedno - zbogom oteti. Da više, da zove u pomoć, ništa ne bi postigao. Možda bi ponekog "prašćica" i ulovili, ali to Jacku ništa ne bi značilo.

Što učiniti i kako mu pomoći, bile su jedine misli s kojima se ovoga trenutka hrvao. Kad bi znao da su u blizini policajci, mogao bi zatražiti pomoć, ali je vjerovao da ih nema. Zasiurno, lukavo smišljena igra s prebacivanjima iz tramvaja u tramvaj otežala je ili prekinula svako praćenje. Bilo bi divno kad bi u onom kovčežiću s novcem bio odašiljač, ali se Jackov tata usprotivio takvoj inspektorovoj

zamisli bojeći se da bi, ako se odašiljač slučajno otkrije, to moglo biti kobno za njegova sina.

Prisjećanje na odašiljač dade mu ideju. Sjetio se telepatije. Pokušao se skoncentrirati i zanemariti škripave i treštave zvukove što su dolazili odasvud i uspostaviti vezu s otetim. Okretao se na sve strane, napinjao misli do krajnjih granica, ali nije uspio dobiti nikakav signal koji bi mu rekao da je Jack primio poruku.

"Ili sam iscrpljen, ili je on loš medij", zaključio je snuždeno. Već je prošlo pet minuta otkako je otišao i posljednji otmičar, a on još ništa nije poduzeo. "Eh, da je Ante sa mnom, mi bi"... mislio je, sav zdvojan. Tad mu sinu ideja, a lice zablista od uzbuđenja. Odmah je pokušao uspostaviti vezu. Okrenuo se u pravcu roditeljskoga doma i mislima počeo dozivati brata.

Ante je već više od sata uzaludno pokušavao uspostaviti to isto. Naposljetku je morao odustati. Sjedio je s roditeljima u dnevnom boravku i čekao da se javi inspektor Lopac s najnovijim vijestima. Čak ni radio, ni televizor nisu bili uključeni. Da je bila u prostoriji, muha bi se čula jače od tutnjave sportskog automobila Jackova tate, takva je napetost vladala. Mama je bila blijeđa i silni joj se strah zrcalio u očima. Tata je naoko izgledao miran, ali je Ante znao da je na rubu živaca. Uznemiren tim ozračjem, izašao je na balkon i besciljno zurio pogledom po obzoru. Tad začuje slabašni bratov zov.

-Ante, čuješ li me?

Sav se uzdrhtao i skoncentrirao na vezu. Čudio se kako ga slabo čuje, jedva razumljivo. Po tom je zaključio da se oko brata događa nešto ozbiljno.

-Čujem te, reci gdje si?!

Danti kao da je granulo sunce. Poskočio je od nadošle radosti i odmah prešao na bitno:

-Nalazim se u Kući užasa, u cirkusu, i pred desetak minuta otmičarima sam predao novac. Mislim da je Jack jako ugrožen, no s obzirom na iscrpljenost i sve što mi se dogodilo, ne mogu s njim uspostaviti vezu. Molim te, pokušaj ti!

-Hvala Bogu, živ si! Pričekaj samo trenutak, da to javim roditeljima! - uzviknuo je presretni brat.

-Hvala Bogu! - uzviknuše i roditelji, odahnuvši, pa se Ante odmah vratio na balkon.

-Pozovimo ga zajedno. Ako je slab medij, možda skupa bolje uspijemo! - predložio je.

-To još nismo pokušali, ali vrijedi truda. - suglasio se Dante.

GLASOVINADE

Jack je, sav ukočen zbog neudobnosti postelje, sjedio i masirao leđa. U njemu više nije bilo snage ni za ležati, ni za hodati. Bio je svjestan da konac stiže, ali konac čega - utamničenja ili, ne daj Bože, života? Svakoga trenutka nezaustavljivo mu je rasla panika. Očajno je

osluškiavao ne bi li zaćuo cvileŹ guma, sirenu policijskog auta ili pucnjavu osloboditelja, ali kad se u kući zaću lupa, smijeh i vika, znao je da se ništa od oćekivanog neće dogoditi.

"Gotovo je!" protrnao je gubeći posljednju nadu. "Novac su, to je sad oćito, dobili i nitko im nije stao na rep. Sad im je još preostalo da me se riješe!"

Plakao je tiho i neutješno. "Kakva sam ja bio budala!" prekorio se, svjestan svega lošega što je ućinio. Prvi puta u Źivotu bilo ga je sram vlastitih postupaka. "Kad bih imao još jednu priliku za Źivot, bio bih drugi ćovjek", zakljućio je kroz suze i ušutio. Jezik mu se osušio od straha pa nije mogao ni kriknuti, a došlo mu je. Samo je zacvilio, kao maće kad mu tko stane na rep. PoŹelje da zaspe i da ga ubiju u snu. Stavio je glavu u šake i pokušao zaspati.

Prićinilo mu se da ćuje Antin glas. Zatim mu se prićini da ćuje i Dantu.

-Jack, javi se! - dozivala su obojica.

"To mi se savjest ruga!" pomislio je crveneći se.

-Javi se ako nas ćuješ, Źelimo ti pomoći!

"Ma, ćujem, kako ne bih ćuo! Samo, na Źalost, ćujem glasove svoje savjesti" - mislio je i dalje se kajući.

-Hvala Bogu! - ćuo je kako govori Ante.

-Nije to tvoja uobrazilja, mi te zovemo pomoću telepatije. - ćuo je i Dantu.

Jack je ustao dobivši novu snagu. Kao da se pred njim otvorio novi obećavajući svijet, lice mu se ozarilo i on zavapi:

-Pomozite mi, molim vas! Oni će me ubiti!

-Reci gdje si?

-Ne znam. U nekom sam podrumu iz kojega vidim tek krošnju lipe. Također, znam da je telefonski odašiljač negdje u blizini.

-Čuješ li što? Možda kakve zvukove, možda crkveno zvono? Znaš li možda koje ime, bilo što?

-Čujem u blizini neko zujanje, kao da netko neprestano pili, a znam i neka razbojnička imena: Zok im je vođa, jedan se zove Štakor, a drugi Glista. Još su dvojica, neki klinac i neki, ne znam kako da ga opišem. Ustvari, to su oni što su napali vas dvojicu!

-Ah, ti! - živnu Dante. - To su dakle naše ptičice?!

-Molim vas, pomozite mi! Znam da sam prema vama bio svinja, ali...

-Nije vrijeme za isprike. Pokušat ćemo te pronaći i nadamo se da ćemo uspjeti.

Glasovi su utihnuli, a Jacka spopa nesigurnost. Je li sve to umislio u bunilu koje ga je skoro sasvim shrvalo? Sjeo je i učinio jedino što je mogao. Počeo se nadati.

Inspektoru Lopcu je već dogorjelo čekati bez ikakva rezultata, pa je nazvao Orla i upitao jesu li svi detektivi pozaspali, ili mali još nije izašao.

-Još ga nema, šefe - potvrdio je glavni Orao.

-Smjesta blokirajte oboja vrata i izvršite uvid.

Možda je već mrtav.

Baš kad su detektivi krenuli na zadatak, na vratima Kuće strave pojavio se Dante.

-Šefe, mali izlazi, ali bez kovčežića! - vrisnuo je glavni Orao u telefon.

-A banditi, gdje su vam banditi?!

-Čekajte, pitat ćemo ga! - bilo je sve što je Orao toga trenu smislio.

Čim je obavio razgovor s detektivom koji se krije pod tajnim imenom Orao, inspektoru je zazvonio telefon.

-Gospodine inspektore, ja sam Ante, brat dječaka koji je predao novac, znate me!

-Oprosti, mladiću, ali sad nemam vremena za razgovor jer su razbojnici već uspjeli pobjeći s plijenom.

-Znam, o tome i želim razgovarati.

-Ti znaš?! Kako kad sam ja prvi koji to mora znati; jesi li ti šef detektiva ili ja?!

-Gospodine inspektore, Jacka je otela banda koju vodi neki Zok, ili Sok, nisam baš najbolje čuo, a drže ga u jednom podrumu...

-Otkuda ti to odjednom znaš?! Molim te, ne gnjavi! Nemam vremena za gubljenje! - prekinuo je inspektor njegovu misao i htio bijesno isključiti telefon, kad začu:

-Znam, razgovarao sam s Jackom!

-Jackom?! Je li moguće?! Kad ti se javio?!

-Maloprije.. Javlja da se nalazi u nekom podrumu, da ne zna gdje je, ali je u daljini vidio toranj telefonskog odašiljača, a u neposrednoj blizini tijekom dana čuje zvuk, kao da netko pili drva.

-Imaš li još što?

-Ah, da, jedan s lopov zove Štakor.

-Manje-više, svi oni imaju čudna imena, a Štakora ima kao u kanalizaciji. Dobro, hvala ti, bacam se na posao.

-Ako sam vam potreban...

-Ne bi bilo loše da skokneš ovamo, možda nam i zatrebaš.

Inspektor je prekinuo vezu, a dežurni mu je policajac pod nos gurnuo ceduljicu.

-Jučer i jutros u gradu je ukradeno pet automobila; evo brojeva njihovih registarskih tablica!

-Još i to! - odgurnu inspektor popis u stranu.

Opet je zazvrjao telefon. Orao javlja kako Dante tvrdi da je razgovarao s Jackom i da...

-Da se nalazi u podrumu i da ga je oteo neki Zok, ili Sok, i da tu ima prste i nekakav Štakor...

-Šefe, vi ste genij! Vi uvijek sve saznate prvi! - polaskao mu je Orao.

-Slušaj, Orle - dječak je zatočen u nekom selu u okolici grada gdje ima pilana i telefonski odašiljač! Upravo sad istražujemo gdje bi to moglo biti. Čim saznamo, javit ću. Budi na vezi, živio!... Ah, da, nekoliko je automobila ukradeno, evo ti njihove registarske brojeve, pa otvorite oči.

-Možda su i otmičari u tome imali posla - glasno je pomislio Orao. Kad je šef spustio slušalicu, on uvrijeđeno prigovori Danti:

-Zar prije nisi mogao meni reći, nego si se odmah išao isprсити pred inspektorom?

-Nisam mu ja javio nego moj brat.

-Znači, i bratu si javio prije nego meni! - zacrvenilo se Orlovo lice.

-Kako si mogao javiti, kad nemaš telefona?! - skopčao je jedan od preostalih "orlova".

-Kad bih vam rekao, ne biste mi vjerovali - slegnuo je Dante ramenima, jedva se primjetno osmijehnuvši.

Vrlo brzo je inspektor Lopac dobio izvješće da postoji neko potucalo koje zovu Zok, da je beskućnik i da je samo formalno prijavljen u gradu, ali da na tom kućnom broju već godinama ne stanuje.

-Dakle, lovimo maglu! - ražestio se inspektor. Hitno je zatražio dosje tog potucala. Njegov pomoćnik, Šojat, ustanovio je da se u okružju grada nalaze najmanje četiri pilane i da su čak tri u blizini telefonskih odašiljača.

-To je prava vijest! - obradovao se inspektor i odmah na tri strane rasporedio svoje tri ekipe.

-Imate oči pa gledajte, imate uši pa slušajte, imate usta pa pitajte! - rekao je smrtno ozbiljno.

PODJELA PLIJENA

Zok je vozio oprezno, strepeći da ga ne zaustavi koji slučajni policijac, a ima ih, rekao je psujući, tisuću puta više nego poštena lopovskog svijeta. Još ga je nešto mučilo, ali je to bila briga o kojoj je sanjao čitava života - kako skriti "svojih" petsto tisuća i kako s njima kidnuti preko granice. Taman kad se približiše odredištu, sinu mu dobitnička zamisao. Zato reče družini:

-Face, stvar je ozbiljna i molim da me se bez pogovora sluša. Sad kad smo postigli cilj, bilo bi glupo uprskati sve što smo, zahvaljujući mojoj genijalnosti, tako lako postigli. Zato naređujem - oprez, oprez, i opet, oprez!

-Šefe, ja sam već sto puta rekao da si ti genijalac! - ulizivao se Štakor.

-Dakle - nastavlja je Zok - moramo utvrditi nema li što sumnjivo u naselju i da policajci, a s njima nikad nisi načistu – da ti mangupi nisu što namirisali. Možda nam već njuškaju pod nosom. Dakle, Ćuk, ti ćeš izaći ovdje i, bez žurbe, lagano šetajući krenuti prema skrovištu. Dobro pazi što se događa na ulici, je li se gdje pritajio kakav policijski auto i td., i td.

Ćuk je izišao bez riječi.

Zatim je projurio pored kuće – skrovišta, i nakon petsto metara ostavio Glistu. Miniju je dao novac da kupi bocun vina, dva kilograma kulena i dva kruha.

-Ovo, kao i ostali trošak što sam ga imao u pripremi akcije, odbit ću vam pri podjeli love! - rekao je ozbiljno.

-Nema problema, šefe! - odmah je pristao Štakor, sretan što je njega ostavio uz sebe. To je protumačio kao osobit iskaz naklonosti. Kad stigoše u kuću, Zok se sjeti:

-Tko zna kako je faca?! Otiđi, Štakore, u podrum i vidi jesu li mu opet pune gaće! Malo s njim popričaj, i to lijepo; da te makar na onom svijetu zadrži u krasnoj uspomeni.

Štakor poslušao štakorski poslušno, a Zok pojuri na drugi kat. U spavaćoj, sobi ispod kreveta je izvadio praznu torbu. Na brzinu iskusnim je okom odmjerio polovicu svote i stavio u nju. "Čini se da je ovdje stvarno milijun, a i novčanice su, vidi se na oko, već bile u opticaju!" likovao je, sav sretan. Zatim je pomislio kako je prava šteta što mora s onim početnicima i bezveznjakovićima dijeliti preostalu finu svoticu, pa izvadi još oko dvjesto tisuća i ubaci u torbu. Žurno i zadovoljno gurnuo ju je natrag pod krevet. Uto počеше pristizati ostali. Svi su mu potvrdili "da je zrak čist" i da nisu uočili ništa sumnjivo.

Podcikujući, nabrzinu su iskapili čaše "za uspješno obavljen posao" i zaključili da konačno treba prebrojiti novac.

-O.K., brojimo - rekao je Zok i odmah upozorio:
-Najbolje bi bilo da sav iznos ostane neko vrijeme kod mene, da tko slučajno ne bi došao u napast i prerano počeo trošiti. Ako je policija upletena, zasigurno je obilježila novčanice.

-Ti jarca! - prestrašio se Mini.

-Ne pristajem! - usprotivio se Glista. - Ja ću znati čuvati i novac i sebe, nisam blesav!

-I ja tako mislim! - složio se Ćuk.

-Dobro, ali zapamtite - glave su nam na kocki! Za ovo se dobiva desetak godina robije!

-Ja sam za to da odmah dijelimo. - nije odustao Glista.

-U redu, uzmi lovu i broji! – bacio mu je mu kovčeg u prsa tobože uvrijeđeni Zok.

Kao opčinjeni, svi su gledali u svotu koliku u životu nisu vidjeli i uzbuđeno osluškivali kako šušte pod Glistinim rukama. Kad je izborio posljednju novčanicu i izgovorio "tristodestet tisuća", svi u kao jedan, bijesno skočili i počeli prostački psovati. Tvrđili su da je Jackov tata obična varalica i odvratni gad i da, ako zbog ničega, onda mu zbog toga, treba ubiti sina. Zok je u psovkama bio najžešći, a u sebi je prekoravao svoju brzopletost. "Kako mi je samo promakla ona desetica?! skoro da je viknuo na sav glas, ali se sabrao i, kad se galama malo stišala, potcrtao je sve ono što je oko svote već izgovoreno:

-Da, baš je svinja, taj bezobrazni bankar!

GROZNIČAVA POTRAGA

Dante se s dvojicom detektiva tiskao na zadnjem sjedalu nevelika automobila i bio presretan što su ga poveli sa sobom. U međuvremenu se sa svima upoznao i bio polaskan kad mu je detektiv Tomljanović, zapovjednik posade Orla, rekao: "Zaslužio si da pođeš s nama". Do sela u koje su pošli bilo je još dosta za voziti pa im je Dante dospio u detalje ispričati svoj put - od varke s tramvajima, do susreta s "praščićima" u Kući strave i užasa.

-Taj je Zok veliki prasac, ali će mu posada Orla stati na rep! - prijetio se detektiv Tomljanović.

-Tko nam jamči da su oni zvukovi što ih je čuo oteti dječak baš od pilane? - sumnjičavo je pitao detektiv koji se Danti predstavio kao Pavelić.

-U nešto moraš vjerovati. Ako nešto melje - to je mlin; ako pili - to je pilana, a ako priča gluposti - onda je to glupan! - nemilosrdno je inspektor Tomljanović udario po njegovoj sumnjičavosti.

Pavelić nije htio s pretpostavljenim ulaziti u polemike, pa je promijenio temu.

-Ta telepatija, to je nešto za ne povjerovati. - nesigurno je odao svoje sumnje.

-Sumnjao ti, ili ne - činjenica je da je mladi gospodin Dante saznao ono što nije uspio čitav policijski aparat. - ustvrdio je detektiv Vukelić.

-Usprkos svoj toj jedva zamislivoj tehnologiji kojom danas raspoložemo, ljudi su još uvijek velike

neznalice. Jednom sam tako čitao da su se dva Rusa, bez ikakvih tehničkih pomagala, baš lijepo porazgovarala. Naravno, to ne bi bilo ništa novo, jer se Rusi, Bogu hvala, svakodnevno razgovaraju među sobom, to se samo po sebi razumije, ali je kvaka u tome da je jedan od njih bio u Moskvi, a drugi negdje u tajgi, u Sibiru. A ti se, nevjerni Toma, čudiš što je ovaj mladić razgovarao s onim drugim na svega desetak kilometara razdaljine! Sasvim je moguće da će za dvadesetak godina sva ova telefonska tehnika, žična i bežična, biti najobičnija hrpetina željeza jer će u svekolikoj uporabi biti telepatija! - sasvim je ozbiljno ustvrdio detektiv Tomljanović.

-Možda će mladi gospodin Dante, u vremenu o kojem govoriš, otvoriti tvrtku telepatijskih odašiljača i veza! - pokušao se našaliti detektiv Pavelić, ali mu njegov pretpostavljeni reče da je bedast i da s njim o tim stvarima više nema smisla razgovarati. Tako su stigli do odredišta.

-Ovo je selo i veliko, i dugačko. Mi, gospodo, tražimo iglu u stogu sijena - obeznađeno je ustvrdio potišteni detektiv Pavelić.

-Selo je dugo, ali je pilana jedna. - prizemnio je problem detektiv Tomljanović.

Vozili su se polako i pozorno, dva motreći lijevo, a dva desno. Dante je motrio i desno i lijevo. Motreći tako shvatio je da se do pilane neće bogzna što važno vidjeti. Prisjetio se da je detektiv Tomljanović zapisao brojeve ukradenih automobila, pa ga je zamolio da mu dade popis.

-Da i ja na nešto motrim - reče.

Na ulici je promet bio slab, ljudi skoro da nije bilo; tek na jednom mjestu dvije su djevojčice igrale badminton, a njihove su se četiri prijateljice igrale lastikom. Tu je policijski auto stao, jer je glavni detektiv htio saznati gdje je pilana. Djevojčice uperiše svoje kažiprste u istom pravcu i oni krenuše. Pilana se nalazi izvan mjesta, ali je u njezinoj blizini dosta stambenih zgrada što je malu ekspediciju na trenutak zbunilo. Provezli su se naprijed, pa se vratili, ali ništa sumnjivo nisu vidjeli. Težak je i složen detektivski posao. Ne smiješ, kao slon u staklarni, dati na znanje da si tu i da tražiš toga i toga, jer bi netko od upitanih mogao biti lopovov suradnik pa bi, dok se ti raspituješ, traženik lijepo mogao zdimiti i - posao je propao. Zato nisu tražili ni pomoć mjesne policijske postaje. "Koja korist?" mislio je glavni detektiv "Tipovi poput toga Zoka nemaju običaj reći: halo, policijo, ja sam Zok, lopov po zanimanju, i stanujem tu i tu. Takvi stanuju ondje gdje ih nužda natjera." Zato su rezultati često ne tako dobri kakvi bi trebali biti, ali je to neizbježna cijena uvjeta rada. Umoran i podosta iscrpljen od tolike napetosti, rekao je malaksalim glasom:

-Čini se da se banda skriva blizu neke druge pilane i blizu nekog drugog odašiljača.

Još je jednom okrenuo auto i krenuo prema gradu.

-Halo, šefe, nismo uočili ništa sumnjivo. Ako se slažete, ja bih se vratio u bazu - predložio je inspektoru Lopcu.

Inspektor to odbi rekavši da su i ostali javili isto, a to znači samo jedno:

-Jedna je ptica sto posto kratkovidna. Orao? Jastreb? Sokol? Vidjet će se koja, a kad to saznam, neka mi ta ćoravica ne dolazi pred oči! - vikao je inspektor i srdito spustio slušalicu.

-Nema sa šefom šale! - prestrašio se detektiv Pavelić.

-Ma daj, i ja bih vikao da sam na njegovu mjestu.- pomirljivo je shvatio šefovu prijetnju četvrti Orao, detektiv Burić.

Detektiv se Pavelić, razočaran potragom, okrenuo prema natrag i kroz stražnji prozor automobila zazurio u nebo. Odjednom zatrepta očima, protrlja ih vršcima prstiju pa opet pogleda. Ne, tu nema dvojbe! To golem svjetlucač disk tiho klizi iznad njihova automobila. Ne vidi ga se, doduše, čitavoga, ali se stražnji dio sasvim dobro uočava.

“Bože, pa to su svemirci!” pomisli, ali ošutje, jer je disk već sljedećega trenutka nestao. “Šuti Paveliću, šuti kao riba, jer će te proglasiti ludim!” posavjetova sam sebe i ne reče ništa.

Kad opet prodoše pored pilane, Dante se prisjetio Jackovih zapažanja i zaključio da, ako je banda ovdje, to bi, otprilike, moglo biti tu. Zato svaki detalj počne motriti još pozornije; i kuće, i prozore, i podrumne, i automobile...

Registarski broj jednoga automobila iz nepoznata je izvora osvjetljavala zraka što se čudesno probijala kroz

golemu obližnju krošnju. Broj mu se učinio poznat. Brzo je pogledao u popis i pobjednički kliknuo:

-Stoj!

-Najprije reci razlog, mladi detektive. - nije htio zaustaviti inspektor Tomljanović.

-Vidio sam ukradeni auto! Broj se slaže!

-Oho! - iznenadio se detektiv Pavelić.

-Vidi ti njega! - iznenadio se i detektiv Vukelić.

Stali su nakon stotinu metara, na mjestu gdje je bilo dopušteno parkiranje. Tu ga glavni Orao upita, smrtno ozbiljan:

-Čovječe, jesi li siguran da si ga vidio?!

-Sasvim, iako je zavučen u dvorište, ali mu se broj na tablici mogao pročitati!

-O-ho, još bi moglo pasti i kakvo priznanjce! - detektiv se Pavelić razveselio kao malo dijete.

-Halo, šefe, ovdje Orao! Čini se da nešto imamo! - svečano je javljao inspektoru Lopcu. Ovaj ga upita koga su ili što vidjeli, a kad je čuo da je "peti detektiv" mladi gospodin Dante uočio ukradeni auto, Lopac je poskočio kao da ga je nešto iznenada pošakljalo. Svečano je zapovjedio:

-Rasporedite se oko zgrade, ja već stižem!

Odmah je nazvao Jastreba i Sokola naredivši im da, bez oklijevanja, hitno krenu u to selo.

-Tamo mi je brat, gospodine inspektore. Molim vas, omogućite mi da mu budem pri ruci! - zamolio ga je ne manje uzbuđeni Ante.

Inspektor je znao da se, do određene mjere, to kosi s pravilima službe, ali je ipak popustio. "Može se reći da se ne kosi preko određene mjere!" našalio se u mislima i rekao :

-Požuri, što čekaš?!

SMRT ZVANA ŠTAKOR

-Što je - tu je - napokon se pomirio Glista. – Lovu podijelimo na pet dijelova, i gotova priča. Ako se ne varam, to je šezdeset i dvije tisuće svakome.

-A, ne! - skočio je Zok. Po izrazu lica činilo se da je duboko uvrijeđen. - Tko je nabavio maske i odjeću, tko kupovao hranu za facu; napokon, tko je platio ovo jelo i piće?! Morao sam se zadužiti da bi ovaj posao tako dobro uspio! Zato je, mislim, pošteno da tih deset tisuća ide meni!

-Sve to što si pobrojio, ne prelazi svotu od dvije-tri tisuće; eto, neka budu četiri. Ostalo neka se ravnopravno podijeli! - nije popuštao Glista.

-Glista je pošteno predložio. Mislim, šefe, da bi ti to trebao prihvatiti. - rekao je Ćuk pomirljivo.

-A to što sam ja bio mozak cijeloga posla? Napokon, zar ja ovdje nisam nekakav šef?!

-Svaka čast, ali - ti si u kritičnom vremenu sve fino nadzirao iz hladovine, dok smo se mi izložili svim mogućim rizicima! - pridružio se i Štakor buntovnu dvojcu.

-Zar i ti, sine Štakore?! - iznenadio se razočarani Zok. Jest da je, u odnosu na ono što je skrio u torbu, riječ o sitnom novcu, no on se za nj borio naprosto zato što je lopov. Lopov je uvijek spreman prevariti i okrasti, čak i vlastite roditelje. Kako onda ne bi svoje lopovske drugove?!

Zok je u svojim ranim lopovskim danima često pokrađao djecu, otimao im i novčić vrijedan jednog peciva! Ovaj put je stari lukavac na miran način pokušao štogod ušičariti, ali je dobro znao da ne bi bilo mudro, zbog nečega što mu nije toliko važno - razoriti družinu i upropastiti sav "posao".

-Eh, Zok, Zok, kako ti rasipaš lovu! - prekorio se, lupio šakom po glavi i, kao da se odriče dijela svoga tijela, patnički dodao: -Neka vam bude, vi znate da sam ja uvijek bio fer.

-Živio šef Zok! - ushitio se još uvijek uzbuđeni Mini.

Glista je počeo dijeliti novac. Napravio je pet kupova i upitao ima li tko prigovor na brojenje.

-Budi bez brige, i mi znamo brojiti! - otelo se Miniju.

-O.K. - složio se Zok. - Koja je hrpa moja?

-Uzmi koju hoćeš! - rekao je Glista.

-Tako - ustvrdio je Zok nakon što je svaki lopov spremio svoj lopovski dio otetog novca. - Još nas čeka jedan poslić.

-Ubiti Jacka! - pogodio je Štakor.

-Mudri moj Štakorčiću! - razdragao se Zok gladeći ga po kosi. - Uzmi lijepo pištoljčić i izvrši zadatak. - Zatim je ustao i pogledao kroz prozor, pa zaključio: - Vani nema ni crknuta miša. Budi, Štakore, bez brige, nitko neće čuti pucanj.

-Ja u životu nisam ubio ni mačku. - stresao se Štakor pri pomisli na ono što ga čeka.

-Svatko jednom započne. - grubo mu je odbrusio Zok gaseći čik u pepeljari.

-Ali, ja!...

-Ti si kriv što to moramo učiniti, pa je red da sam zametneš svoje tragove! - beskompromisno je objasnio šef ni ne pogledavši ga.

-Idi! - prijeteći je rekao Glista.

-Idi! - jednako se hladno suglasio Ćuk.

Štakor je ustao, provjerio spremnik streljiva, ubacio metak u cijev i otišao u podrum.

KLJEŠTA SU STISNUTA

Vozilo u kome je bio inspektor Lopac stalo je na parkiralištu. Odmah su se oko njega strčali ljudi iz skupine Orao i pokazali zgradu u čijem je dvorištu uočen ukradeni automobil.

-Ako smo pogriješili, neću to preboljeti! Sad nam nema druge nego upasti u kuću i vidjeti što se iza toga krije. - rekao je zabrinuto.

-Ostalih još nema. - primijeti detektiv Pavelić, misleći na skupine Jastrebi i Sokol.

-Koga nema, bez njega se mora. - odmahnuo je inspektor rukom i napravio raspored. Promotrio je zgradu i vidio da je drugi kat osvijetljen, a čitav donji dio da je u mraku. Tad je izdao naredbe: - Paveliću, vi ćete paziti na lijevom uglu ulaznih vrata, a vi Buriću, na desnom. Dobro pazite i po potrebi djelujte. Gospoda Tomljanović i Vukelić idu sa mnom.

-A ja i brat?! - Anti nije bilo pravo što se na njih ne računa.

Inspektor je časkom razmislio pa, da im, tobože, dade zadatak, predloži, pazeći da se ne nasmije:

-Vi biste mogli stražariti na stražnjoj strani zgrade gdje, koliko vidim, nema otvora. Primijetite li što, odmah dozovite detektive.

"Krasno," pomisli Ante, "riješio nas se na najbezbolniji način!" No, ipak su ga obojica bespogovorno poslušala. U ovakim se slučajevima mora znati tko zapovijeda i koga se sluša. Nije ovo Sabor da se raspravlja nadugačko i naširoko. Kad su došli do stražnjeg dijela kuće, vidjeli su da se inspektor prevario. Tu su ipak bili prozori, zapravo prozorčići, vjerojatno od kupaonica. Pomisliše da možda neće uludo čekati dok se akcija ne završi. Zatim su se skrili iza jednoga grma.

Inspektor je oprezno otvorio vrata i na vršcima prstiju ušao u hodnik, a ostala dvojica za njim, jednako

oprezno. Osluhnuše i začuše korake kako se spuštaju u podrum.

-Pogledajte, Tomljanoviću, o čemu se tu radi. - zapovjedio je šapatom.

Tomljanović je krenuo prema podrumu, a on s detektivom Vukelićem, oprezno, na drugi kat.

Iz jedne je prostorije dopirala galama. Po glasovima je zaključio da su unutra najmanje četvorica.

"Gospoda će se vrlo ugodno iznenaditi", zaključio je odlučno. Provjerio je pištolj, zgrabio za kvaku, snažno gurnuo vrata i uskočio unutra. Detektiv Vukelić je učinio isto.

-Dobra večer važna gospodo! - smrtno ozbiljan, inspektor se proderao iz svega glasa i uperio pištolj prema najbližemu.

Vidjevši dva pištolja, lopovske ruke poletješe u vis. Sve osim Zokovih. On munjevito skoči i, prije nego se policajci snađoše, uskoči u susjednu prostoriju zalupivši za sobom vrata. Inspektor najprije odluči svladati ovu trojicu, jer se iz sobe može samo kroz prozor, a dolje čekaju sposobni detektivi koji će ga znati uhvatiti. Usredotočio se na lopove pa se nije sjetio da ta prostorija mora imati prozore na stražnjem zidu, baš na onom iza kojeg je postavio djecu. U protivnom bi sigurno mudrije postupio, pa bi možda čitava akcija hvatanja ispala sasvim drukčija.

Lopovi, po naredbi, polijegaše na pod s rukama na leđima. Detektiv Vukelić je za par trenutaka svima stavio

lisice, pa je napokon inspektor odlučio posvetiti se lopovu koji se skrio u sobi.

-Izlazi, izlazi odmah, jer ću pucati! - proderao se iz svega grla. Onaj u sobi je šutio.

-Kako se on zove?

-Zok. O njemu znamo samo to; da se zove Zok, i ništa više. - odgovorio je prestrašeni Ćuk.

-To je, znači, ta ptičica! Znam ja kako se zove, ne brinite! Izlazi Zorane Butkoviću i predaj se u ime zakona, jer u protivnom nećeš živ iz te sobe!

Zok ga nije mogao čuti. Prostorija u kojoj se skrio zapravo je kupaonica, ona kroz koju je Jack vidio odašiljač. Prozor je bio tijesan i u gornjoj trećini zida, no Zok je znao da je odmah pored prozora limena cijev koja vodu s krova odvodi na tlo. Sad se tek pokazalo kako je inspektor bio površan. Trebao je dobro obići zgradu i tek nakon toga postaviti zasjedu. Zok, tanak kao jegulja, uspio se provući kroz prozor, dohvatiti tu cijev i hitro se spustiti na zemlju. "Onu lovu pod krevetom cijeloga života neću prežaliti!" zaključio je uspraviši se na noge.

Zatrčao se želeći preskočiti ogradu, kad netko oštro povika iza rascvjetana grma:

-Stoj! Ni makac!

Pred njim, na dva - tri koraka udaljenosti, raskoračila su se dvojica koju ionako nikad neće zaboraviti.

-Mičite mi se s puta! - prosiktao je i ispod košulje izvukao pištolj. Čvrsto je odlučio da ih ubije kako mu se više nikad ne bi našli na putu.

Prije nego je povukao okidač, orkanska ga je sila, poput perca, podigla u zrak. Kao da je izbačen iz divovske pračke, nosilo ga je dobrih pet - šest metara, sve dok se nije ispriječio kućni zid, taman između prvog i drugog kata. Stropoštao se onesviješten.

Braća pozvaše detektive, pa mu gospodin Pavelić bez poteškoća sveza ruke.

Kad je Štakor otvorio vrata i u njega uperio pištolj, Jack je pomislio kako je sve bogatstvo njegove obitelji, i kuća i novac, i skupi luksuzni automobil, kako je sve to ništavno pred smrću. Postao je svjestan da je život najvažnije što čovjek ima i da je svaki prosjak ovoga časa bogatiji od njega. Često se za ovih zatočeničkih dana, poput čovjeka koji je stigao pred kraj svoga životnog puta, pitao kakav mu je bio život.

"Prijatelja nisam imao, jer onih nekoliko što su se oko mene omuhavali činili su to zato što su od toga imali koristi. Tatinu sam se automobilu u početku radovao, a poslije sam se njime samo pravio važan. Novac za mene zapravo nije imao nikakvu vrijednost. Kako bih znao koliko vrijedi kad sam ga imao koliko sam htio. Sad shvaćam da je vrijedan ne koliko iznosi nego koliko ti nedostaje. Smijao bih se dok bih gledao kako Ane ili Ena brižno prebrojavaju sitniš, a one su u tom sitnišu vidjele kruh, a ne moć. Njima je taj sitni novac donosio radost, a meni, evo, i milijun donese nevolju. Sad vidim da bogatstvo nije u novcu nego u radosti življenja!"

Tako je ramišljao nesretni dječak Jack Prpić trenutak prije nego će jedan priglupi tip sasuti u njega čitav spremnik ubojita streljiva. Sklopio je oči i prepustio se sudbini.

Trže ga oštar glas:

-Ruke uvis i baci pištolj!

Taj će glas pamtiti čitava života. Otvorio je oči i vidio nepoznatoga s pištoljem uperenim u Štakora.

Štakor se nije dao zbuniti. Munjevito je skočio iza Jackovih leđa i uperio mu cijev pištolja u glavu.

-Ne pucaj, ja sam policajac i nisam sam. Puna nas je kuća. Ubiješ li koga, jedan od nas će te ubiti, ili ćeš čitav život provesti iza rešetaka!

-Ubit ću ga ako me ne pustite da odem! - uskričao se prestrašeni Štakor, žut poput voska.

Jack odluči nešto učiniti.

Uspaničeni je Štakor svu svoju pozornost usredotočio na čovjeka s pištoljem. Dječak to osjeti te ga snažno udari cipelom po nozi, a laktom po slabini i hitro čučnu.

Štakor zastenja od bola, a pištolj mu ispade iz ruke. Policajac to iskoristi, priskoči i lako ga svlada.

-Ja sam detektiv Tomljanović. - predstavio se vežući Štakorove ruke.

Jacka je tek sad spopala slabost. Zavrtjelo mu se u glavi pa je posrnuo boreći se s nesvjesticom.

Trgnuo se kad su ga polili vodom. Njegovu iznenađenju nije bilo kraja. Pred njim su bili njegovi stari suparnici, Ante i Dante.

-Otkuda vi?! - zinuo je kao da gleda u prikaze.

-Da nije bilo njih, ti bi već bio mrtav, moj mladiću - rekao je inspektor Lopac ogledavajući ga. Kad je vidio da je dječak zdrav i neozlijeđen, duboko je udahnuo, snažno izdahnuo i rekao: -Hvala Bogu!

Braća ga uzeše ispod ruku i povedoše van iz te lopovske kuće. U međuvremenu su pristigle skupine Jastreb i Sokol. Odmah potom utrpali su u vozila čvrsto vezane otmičare i odvezli ih u policiju. Dječaci su sjeli u inspektorov auto i polako krenuli. Jack je šutio. Sve mu je ovo, nakon strahota koje je proživio, bilo tako nestvarno.

Pred kućom su već stajali nestrpljivi roditelji, ali ne samo njegovi. Bili su tu i roditelji malih Čudića. Grljenja i suza, to je svakome jasno, bilo je na pretek.

POMIRBA

Nakon što je oslobođen, Jack je bio dva dana pod nadzorom liječnika, ali se brzo oporavio i već je nakon tri dana došao u školu. Od prvog do posljednjeg razreda, svi su se okupili oko njega i tražili da im priča o svemu što je proživio. Prije otmice bi dao sve za trenutak u kom će zaslužiti toliku pozornost, osjećao bi se "faca", kako ga je, zbog loše navike, oslovljavao Zok, ili "džek", kako se često

sam nazivao, misleći pritom kako je od ostalih mladih ljudi tri koplja moćniji, vredniji i utjecajnije, ali ga sada sva ta silna graja nimalo nije veselila. Napokon, sve je to posljedica jedne nevolje, a ne nečega što je zaslužio svojim radom. Postao je toga svjestan i, za divno čudo, ta mu je spoznaja donijela smirenost. Na silna navaljivanja samo je raširio ruke i kliknuo:

-Prijetelji, tu sam! - Nakon što se stišao njihov gromoglasni "huraaa!", povikao je iz svega glasa: -Sve vas volim, zaista vas volim!

Nastava je završila. Potražio je braću Čudiće i zamolio ih za razgovor.

-Pozivam vas u slastičarnicu, gdje bismo mogli malo popričati. - predložio im je bojažljivo.

-Za dobar razgovor nisu potrebni kolači - kazao je Dante, a Jack nije shvatio pristaje li, ili odbija.

-Razgovarajmo šetajući - umiješao se Ante.

Jacku se grlo steglo od srama jer su mu se u mislima počeli odmotavati svi oni crni prizori na koje ga je natjerala mržnja. "Mržnja je najveći slijepac", zaključio je kajući se i čvrsto odlučio da ga ona, tako slijepa, nikada više neće voditi. Protekla dva dana stalno je razmišljao o svojim postupcima. Odlučio je da će odsad biti drugi čovjek. To mu je dalo snage pa, napokon, izgovori ono što ga je proganjalo:

-Molim vas, oprostite mi!

Dante je ubrzao, a Ante zastao. Jack je, suznih očiju, skoro viknuo:

-Molim vas, oprostite mi!

-Ne moli nas za oprostjenje, nego sebe. Sebi si nanio zlo jer je u tebi i grijah i krivnja. Protjeraj ih iz sebe i bit ćeš novi čovjek. Nas si samo malko nervirao, i ništa više. Mi smo sve to preboljeli onoga trena kad smo odlučili da ti pomognemo. - staloženo je odgovorio Dante.

-Učini dobro djelo i tako nastavi; to je jedina prava isprika, i pred sobom, i pred drugima. - dodao je Ante.

-Ja sam takav zato što sam usamljen. - pokajnički je priznao Jack.

-Nađi si prijatelje. - podsjeti ga Ante na jedini lijek kojim se liječi ta nevolja.

-Ali, ne zaboravi - za prijateljstvo je potrebno najmanje dvoje. U prijateljstvu se prima, ali i daje. Jesi li spreman dati? Recimo, malo svoga ponosa, svoje radosti i svoje boli? Ako jesi, naći ćeš prijatelja. - pouči ga Dante.

-Molim vas, vi mi budite prijatelji! - kliknuo je iskreno i s puno nade.

-Pokušajmo. Možda nam se vremenom posreći. - U Antinu glasu nije bilo ni radosti, ni ravnodušnosti. Rekao je to s istim uzbuđenjem kao kad nekome poželi dobar dan, iskreno i toplo, ali bez većih emocija.

-Zašto odmah ne bismo postali prijatelji?! - upitao je Jack ožalošćeno.

-Prijateljstvo je ozbiljna stvar, a ozbiljnim se stvarima ne pristupa olako. Takvo prijateljstvo najčešće propadne, a ja ne volim raskidati nešto u što sam ušao

čitavom svojom dušom. Dajmo priliku da naše prijateljstvo zaživi, pa ćemo vidjeti. - izjasnio se Dante.

-Pokušajmo ga omogućiti, a to je već puno. Dobra je volja dobra podloga uspjehu - predloži Ante.

-Vi govorite tako ozbiljno, kao da ste starci!

-Hoćeš reći da smo preozbiljni, ali znaj: biti ozbiljan znači biti odgovoran. Iako smo još djeca, i mi moramo biti odgovorni. Čovjek je odgovoran za riječ, a riječ za djelo.

-Razmislit ću o tome. – iskreno je izjavio Jack.

-Pustimo sad to, radujmo se što si s nama i, kad već predlažeš, hajde - proslavimo tvoj povratak. Idemo na kolače! - Dante napokon prihvati njegovu ponudu.

Nedaleko slastičarnice povika im netko, iza leđa:

-Pozdravljam junačko, dapače, vrlo slavno društvo! Da se ja pitam, svaki od vas bi dobio odlikovanje teže od kilograma! Od vas se mogu očekivati sve same super stvari! Jasno je da po hrabrosti vaša generacija nimalo ne zaostaje za mojom pa, glede hrabrosti, domovina može biti spokojna! Moja gospodo, ovaj se ratni invalid ponosi s vama!

Bio je to Josipov glas, ali mu osoba koja je to rekla uopće nije sličila. Crvena košulja, hlače boje bijele kave i nove crvene cipele. Kratko ošišan, svježije izbrijan i vedar izgledao je kao sasvim drugi čovjek.

-Hej, čovječe, to si stvarno ti! - zinuo je Jack, jedva vjerujući.

-Hej, čovječe, a gdje ti je vojnička odora? - iznenadio se i Ante.

-Moj je rat završen. Zahvaljujući vama. Jutros sam bio na gradilištu. Sve ide svojim tokom, a moja kuća, ma kakvi kuća, moja palača, počinje rasti. Upravo su završili temelje, a ja znam da sve što je čvrsto i pouzdano ima temelje. Dečki, hvala vam od srca!

-Pusti sad to! Ja vidim da nemaš ni štaku, a hodaš ponosno i lako, kao jelen! - veselo će Dante.

-Oh, da, dobio sam nogu, i to ne bilo kakvu, nego nogu koja govori.

-Nogu koja govori? - izdreo se Jack.

-Poslušaj kako razgovaramo: Reci, dobra moja, tko si?

Kucnuo je o protezu i nakrenuo glavu, kao da sluša što će mu ona reći. Zatim, obješenjački se smješkajući, reče kao da to noga govori:

- Ja sam noga!

Opet kucnu, načuli uho i upita:

-Jesi li ti prava noga?

-Nisam baš prava, ali si ti pravi dečko! - tobože je rekla noga. Možda i jest, zašto mu ne vjerovati. Čovjek se razumije sa svojom nogom i to je posve normalno. Svatko zna da mozak nije u nozi nego u glavi i da svi udovi govore iz glave.

-Kako će se slagati kriva noga i pravi dečko? - kucnu on opet.

-Kad je dečko pravi, noge su ionako u sporednoj ulozi!

-Bravo, Josipova nožice! Ne samo da ćemo se dobro slagati, nego ćemo obarati rekorde ma kakvi god oni bili!

-Josipe, ti si faca! - izletje Jacku. - Pozivam te na kolače!

-Može, ali ja častim!

-Ali, ja sam se spasio iz zatočeništva i red je svakako na meni! - ozarena lica, ustrajavao je Jack.

-A ja sam dobio posao, i red je da se i ja isprsim! - sve ih iznenadi Josip radosnom viješću.

-Samo se nemojte svađati! - upade Ante u tu veselu prepirku. - Mogu ja smazati i tvoje i njegove kolače!

OPROŠTAJ

Anti se nije spavalo pa je dokasna radio u laboratoriju, ali se Dante napokon oslobodio napetosti zbog koje je protekle dvije noći buncao u snu, trzao se i iznenada budio sav moker od znoja. Zaspao je kao bebica i bio miran kao bubica. Tada su došli Oni. Vidio je blagost i tugu u njihovim očima boje mlade trave. To ga je podsjetilo na proljeće, na san, na buđenje, na doba kada je sve nježno i poletno poput tople boje njihovih očiju.

-Imate prekrasne oči! - otelo mu se. Zacrvenio se, jer mu se učinilo da nije pristojno biti toliko izravan s bićima koja zapravo ne poznaje.

-To je boja vašega planeta. Nosimo je sa sobom, za uspomenu. Želimo svome svijetu dokazati da u svemiru pak ima nade. Boja koju nosimo u očima bit će nam svjedok. – reklo je prvo biće.

-Potječete li vi iz našega svemira?!

-Mi smo iz njegove pete dimenzije – kazalo je drugo biće.

-Peta dimenzija... koja je to?

-To je dimenzija sna.

-Dimenzija sna?!

-Čudno da većina ljudi o tome ništa ne zna, a Aboridžini, drevni stanovnici Australije, znali su za nju pred više od četrdeset tisuća godina. – reče prvo biće.

-San?!

-Jadan je onaj koji nema svoj san. Iz sna se rađa ideja, a sve što oko sebe vidiš nije ništa drugo nego ostvarena ideja. Bez ideja svaki je svijet mrtav. Bez ideje ni svemir ne bi nastao, niti bi postojao. Napokon, i mi, mi smo Ideje! Da, mili moj, mi smo bića-Ideje! Zato nam daljine nisu baš nikakav problem. Svjetlost ideje neusporedivo je brža od svjetlosti sunca, a brzina ideje brzina je našega kretanja u svemiru. – objasnilo je drugo biće.

-Ali, zašto ste toliko vremena posvetili meni i bratu? Zašto ste utjecali na naš um i tako nas natjerali da

prerano odrastemo? Lijepo je biti mudar i pametan, ali je lijepo biti i dijete! Srce bi mi tako rado gradilo kule u pijesku, ali mi razum kaže da to nema smisla, da je korisnije čitati Platona, Aristotela, Kanta... Strah me je da će prijatelji u meni prepoznati starca i da će me početi izbjegavati.

-Već mnogo tisućljeća dolazimo na Zemlju. Nažalost, još se ni jedna dobra ideja odavde nije vratila u dimenziju sna. Vi niste prvi u kojima smo prepoznali nadu za ovaj planet. Aristotel, Sokrat, Einstein... Bilo je mnogo ljudi kojima smo proširili obzore. A što je iz tolikih naših napora proisteklo? Tehnologija koja je, zahvaljujući lošim idejama, ratove učinila još surovijim nego što su prije bili. – ražalostila se prvo biće Ideja.

Sigurno se pitate otkud sad loše ideje? Nesreća dimenzije sna je u tome što, osim dobrih, ima i loših ideja. One također ne miruju; dapače, niču kao gljive poslije kiše. Hitler, Staljin, i mnogi drugi, njihovo su djelo. Atlantida je propala zbog utjecaja loših ideja - javilo se i treće biće - ideja.

I danas zbog loših ideja propadaju mnoge suvremene Atlantide. Te, nama suprotstavljene sile, svijetu nameću svoje vođe i tjeraju ga u propast. Vidiš, vječna se borba dobra i zla vodi i među nama – zasuziše oči prvom biću-Ideji.

U doba ratova na Zemlji, dobre su se ideje, ispunjene patnjom, vraćale u san suznih očiju jer nisu bile prepoznane od onih kojima su mogle donijeti mir i

blagostanje. Ovdje, u vašoj domovini, naša je radost velika jer je napokon završio rat. Tuga u našim očima je zbog rastanka. Mi se moramo vratiti na svoje polazište i u našem svijetu svjedočiti istinu o ljepoti ovoga planeta i dobroti ljudske duše. Ostavljamo Zemlju vašim Idejama. - raznježilo se treće biće-ideja.

Vi, djeca, vi ste nada svoga svijeta. Bezbroy je djece poput vas, darovite i bistre, koja imaju tu petu dimenziju! – ispunjeno nadom kliknulo je drugo biće-ideja. i dodalo: - Vas dvojica ste nedavno bili podvrgnuti velikom iskušenju. I gle: važniji vam je bio život onog otetog dječaka od netrpeljivosti koju ste prema njemu osjećali i od straha pred opasnosti koja vam je prijetila! Tako ste dokazali da za ovaj svijet ima nade i to je najvažnija spoznaja koju nosimo sobom. – ustvrdilo je drugo biće-ideja.

U ime oprostaja, prstićima su mu blago dotakli čelo i nestali. Nakon toga je spokojno spavao do zore. Ujutro je upitao brata je li što sanjao.

-Ništa. - odgovorio je brat.

-Čudno, a ja sam...

-To samo dokazuje da svatko ima svoj san! - rekao je Ante i zagrlio ga.

O AUTORU

MILAN KRMPOTIĆ, pjesnik i prozaist,
rodio se 2. IX. 1945. u Veljunu Primorskom kod
Senja.

BIBLIOGRAFIJA

- Skamenjene svirale*; pjesme, 1978.
- Stope*; pjesme, 1980.
- Knjiga s devet naslova*; pjesnički ciklus *Luči* u zajedničkoj knjizi, 1982.
- U grudi zemlje*; pjesme, 1985.
- Zeleni vjetar*; pjesme, 1987.
- Zapisi iz ograda*; pjesme, 1987.
- Slomljivi*; pripovijetke, 1989.
- Kuća hrtova*; roman, 1990.

- Kapi*; pjesme, 1990.
- Gorčina jabuke*; pjesme, 1992.
- Buna u sretnoj šumi*; igrokaz, 1993. i 1999.
- Bunjo dida moga*; pjesme, 1993. i 2011.
- Svjetlost Ognjišta I.*; pjesnički ciklus *Put u Kanaan* u zajedničkoj knjizi, 1993.
- Tek braća*; roman, 1995.
- Trag božanske stope*; priče, 1996.
- Osmi patuljak*; roman, 1997.
- Ovaj križ ljudski*; pjesme, 1998.
- Tajna ploda*; izabrane pjesme, 2000.
- Divlje sjeme*; priče, 2001.
- Jedna godina - čitav život*; pjesme, 2003.
- Svjetlost ognjišta II.*; pjesnički ciklus *Trnova krila* u zajedničkoj knjizi
- Tu su i svemirci imali prste*; roman, 2005.
- *Sjeverni Velebit u književnosti i umjetnosti*; esej u monografiji *Šume i šumarstvo sjevernoga Velebita*, 2005.
- Put u hrvatski raj*; ep, 2006.
- Ruka boga D'ana*; roman, 2008.
- Sizifov posao*; roman, 2012.
- Adam i njegovo rebro*; pjesme, 2013.

e-lička knjiga biblioteka Lykos www.licke-novine.hr
 Arhivirana u Hrvatskom arhivu weba <http://haw.nsk.hr>

1. Krmpotić, Milan: KUĆA HRTOVA (10)
http://haw.nsk.hr/arhiva/vol2016/3122/54621/www.licke-novine.hr/arhiva/arhiva%202013/kultura%20do%20070413/e-knjige/Kuca_hrtova_Milan_Krmpotic_Lika_press_Licke_novine.pdf

2. Krmpotić, Milan: OSMI PATULJAK (4)

http://haw.nsk.hr/arhiva/vol7/5982/51874/www.licke-novine.hr/arhiva/arhiva%202013/kultura%20do%20070413/e-knjige/Osmi_patuljak_241011.pdf

SADRŽAJ

ČUDO.....	2
ČUDO.....	3
SVEMIRCI, ILI SAMO SAN?	8
OPET SE DOGODILO ČUDO	10
PRVI DAN U VRTIĆU.....	16
PROSJAK.....	24
NESPORAZUMI U ŠKOLI.....	28
KLJUNOVA OZLJEDA.....	34
UMIJEŠAO SE I RAVNATELJ ŠKOLE.....	41
IZAZOV	45
PRED UTAKMICU.....	51
UTAKMICA	53
INVALID DOMOVINSKOGA RATA.....	59
MLADI UČENJAK.....	64
SUKOB.....	68
ZABRINUTI JACK.....	73
JACKOVA OSVETA.....	76
KAKO PRONAĆI NOVAC ?	82
ZOK JE NAPAO.....	86
ODBOR ZA PRIPREMU	92
JACK NEMA IZBORA.....	94
JOSIP U POČASNOJ LOŽI.....	100
PONIŽENJE.....	103
LABUDE JEZERO.....	113
ZOKOV PAKLENI PLAN	116
DIJETE NEBA	121
OTMICA.....	128
TELEPATIJA.....	136
OTKUPNINA.....	140
AKCIJA "EURO".....	147
TKO ĆE PREDATI NOVAC?	153
POLICAJCI GUBE TRAG	156
KUĆA STRAVE I UŽASA.....	160
GLASOVI NADE.....	169

PODJELA PLIJENA.....	175
GROZNIČAVA POTRAGA.....	178
SMRT ZVANA ŠTAKOR.....	183
KLIJEŠTA SU STISNUTA.....	185
POMIRBA.....	191
OPROŠTAJ.....	196
O AUTORU.....	200